

ΕΚΘΕΣΗ
ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2002*

ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΤΣΑΝΙΩΤΗ

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, σύμφωνα με τὸν Ὄργανισμό της, συνέρχεται κατὰ τὴν τελευταία τακτικὴ συνεδρία τοῦ Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους σὲ Δημόσια Πανηγυρικὴ Συνεδρία κατὰ τὴν ὁποία, μετὰ ἀπὸ τὴν ὁμιλία τοῦ Προέδρου, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς παρουσιάζει σύντομη ἔκθεση τῶν δραστηριοτήτων τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν της, ἀνακοινώνει τίς ἀπονεμόμενες ἐτήσιες τιμητικὲς διακρίσεις καὶ προκηρῦσσει τὰ νέα βραβεῖα.

Κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἐκλέχτηκαν τὰ ἀκόλουθα νέα μέλη:

Τακτικὰ μέλη:

Στὴν Τάξη τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν:

Ὁ στρατηγὸς κ. **Δημήτριος Σκαρβέλης** στὸν κλάδο τῶν Στρατιωτικῶν Ἐπιστημῶν (Ἀμυντικὴ Στρατηγικὴ καὶ Μέσα), καὶ ὁ καθηγητὴς κ. **Κωνσταντῖνος Κρμπᾶς** στὸν κλάδο τῶν Γεωργικῶν Ἐπιστημῶν.

Στὴν Τάξη τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν ἢ ποιήτρια κυρία **Κική Δημουλά**, στὸν κλάδο τῆς Λογοτεχνίας (Ποίηση).

Ἄντεπιστέλλοντα μέλη:

Στὴν Τάξη τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν:

Ὁ καθηγητὴς κ. **Σπυρίδων Ἀρταβάνης-Τσάκωνας**, στὸν κλάδο τῆς Ἀναπτυξιακῆς Βιολογίας.

Στὴν Τάξη τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν:

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. **Δημήτριος Τρακατέλλης** στὸν κλάδο τῆς Θεολογίας, ὁ καθηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Φρανκφούρτης κ. **Σπύρος Σημίτης** καὶ ὁ καθηγητὴς τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Temple τῆς Φιλαδέλφειας Η.Π.Α. κ. **Παναγιώτης Λιάκουρας** ὡς ἀντεπιστέλλοντα μέλη ἀπὸ Ἑλληνες ἐπιστήμονες τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν προκήρυξε τρεῖς (3) νέες ἔδρες τακτικῶν μελῶν:

---

* Ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν Πανηγυρικὴ Συνεδρία τῆς 27ης Δεκεμβρίου 2002.

Στήν Τάξη τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν μία (1) ἔδρα στὸν κλάδο τῶν Γεωλογικῶν Ἐπιστημῶν, στήν Τάξη τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν μία (1) ἔδρα μὲ τίτλο: Ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τοὺς Νεώτερους χρόνους καὶ μία (1) ἔδρα μὲ τίτλο: Ἱστορία Ἀρχιτεκτονικῆς, Ρυθμολογίας καὶ Θεωρίας τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς.

Ἐπίσης προκήρυξε δύο (2) ἔδρες ἀντεπιστελλόντων μελῶν ἀπὸ Ἑλληνες ἐπιστῆμονες τοῦ ἐσωτερικοῦ στήν Τάξη τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν μία (1) στὸν κλάδο τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου καὶ μία (1) στὸν κλάδο τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου.

Κατὰ τὸ λήγον ἔτος δημοσιεύθηκε τὸ Προεδρικὸ Διάταγμα μὲ τὸ ὁποῖο ἐγκρίθηκε ἡ σύσταση καὶ κυρώθηκε ὁ Ὄργανισμὸς διοίκησης καὶ διαχείρισης τοῦ Κοινοφελοῦς Ἰδρύματος μὲ τὴν ἐπωνυμία Ἰδρυμα Πέτρου Χάρη, συγκροτήθηκε τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἤδη πρόκειται σήμερα νὰ ἀπονεμηθοῦν τὰ δύο (2) πρῶτα βραβεῖα τοῦ Ἰδρύματος.

Τέλος, ἰδρύθηκε **Γραφεῖο Στρατιωτικῶν καὶ Ἀμυντικῶν Θεμάτων.**

Ἀπὸ τῆ σημερινῆ πανηγυρικῆ συνεδρία ἀπουσιάζουν δύο τακτικά μέλη τῆς Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν: ὁ **Γεώργιος Μιχαηλίδης Νουάρος** καὶ ὁ **Μιχαὴλ Στασινόπουλος.**

Ὁ **Γεώργιος Μιχαηλίδης-Νουάρος** γεννήθηκε στήν Κωνσταντινούπολη τὸ 1909.

Καθηγητὴς τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου πρῶτα στὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης καὶ στη συνέχεια (ἀπὸ τὸ 1960) στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, ὑπῆρξε λαμπρὸς ἐπιστῆμων καὶ ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος.

Δὲν περιορίσθηκε στὴ διδασκαλία καὶ τὴν καλλιέργεια τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου ἀλλ' ἀσχολήθηκε καὶ μὲ κλάδους, ὅπως ἡ πνευματικὴ ἰδιοκτησία, ἡ ἱστορία τοῦ δικαίου, ἡ συγκριτικὴ τῶν δικαίων, τὸ ἐργατικὸ καὶ τὸ γεωργικὸ δίκαιο καὶ ἡ Γενικὴ Κοινωνιολογία.

Ἀνήκων στήν πρώτη γενιά τῶν νομικῶν μετὰ τὴν εἰσαγωγή τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα (1946), ἀφοσιώθηκε στήν ἐρμηγεία τοῦ νέου νομοθετήματος καὶ προσέφερε σημαντικότερες ἐργασίες, μὲ τίς ὁποῖες φωτίσθηκαν βασικοὶ θεσμοὶ τοῦ ἀστικοῦ μας δικαίου.

Ὡς μέλος συντακτικῶν ἐπιτροπῶν, τῆς Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης καὶ ὡς Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς γιὰ τὴ μεταρρύθμιση τοῦ Οἰκογενειακοῦ Δικαίου (1980-1981) ὁ ἐκλιπὼν προσέφερε ἀνεκτίμητες ὑπηρεσίες στὸν τομέα τῆς νομοθεσίας.

Τὸ 1974 ἐξελέγη τακτικὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας στήν ἔδρα τοῦ Ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Διετέλεσε Γραμματεὺς ἐπὶ τῶν Πρακτικῶν, Πρόεδρος τῆς Τάξεως τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν καὶ Πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ὁ **Μιχαὴλ Στασινόπουλος** διακρίθηκε ὡς δικαστής, θεωρητικὸς τοῦ δικαίου καὶ λογοτέχνης.

Διετέλεσε Πολιτικὸς σύμβουλος Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Δωδεκανήσου, Ὑπηρεσιακὸς Ὑπουργὸς Προεδρίας καὶ Ἐργασίας στὴν Κυβέρνηση Κιουσοπούλου, Προεδρίας στὴν Κυβέρνηση Γεωργακοπούλου, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ραδιοφωνίας καὶ τῆς Ἐθνικῆς Λυρικῆς Σκηνῆς καὶ Ἐθνικὸς δικαστὴς στὸ Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης.

Μέσα ἀπὸ πολυετῆ λαμπρὴ ὑπηρεσία στὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας, τὸ 1966 ἔγινε Πρόεδρός του. Ἔτσι βρέθηκε στὸ ἐπίκεντρο τῆς κρίσης τῶν θεσμῶν ποὺ προκάλεσε ἡ συνταγματικὴ ἀνωμαλία τῆς στρατιωτικῆς δικτατορίας. Ὑπὸ τὴν προεδρία του τὸ Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας καθιέρωσε σὲ συνταγματικὴ ἀρχὴ τὸ δικαίωμα τῆς ὑπεράσπισης μὲ συνέπεια τὴν ἀκύρωση πολλῶν ἀθαιρέτων ἀποφάσεων τῆς δικτατορίας. Γι' αὐτὸ ἀποπέμφθηκε ἀπὸ τὸ Ἀνώτατο Δικαστήριον τὸ 1969 ἀρνηθεὶς νὰ ὑποβάλει παραίτηση παρὰ τίς πιέσεις καὶ ἀπειλές. Μετὰ τὴν κατάρρευση τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος ἐξελέγη ἀπὸ τὴ Βουλὴ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας μὲ κριτήριον τὴν ὄλη του δράση καὶ προσωπικότητα. Τὸ ὕψιστον αὐτὸ λειτούργημα ἄσκησε μέχρι τὴν ψήφισιν τοῦ Συντάγματος τὸν Ἰούνιον τοῦ 1975.

Ἡ συμβολὴ του στὴν καλλιέργεια τοῦ Δημοσίου Δικαίου καὶ τὴ διαμόρφωση τῆς νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἶναι κατὰ γενικὴ ἀναγνώριση τοῦ νομικοῦ κόσμου τεράστια καὶ καθοριστικὴ.

Ἐπὶ τῆς ἰδρυτικῆς τοῦ Ἰδρύματος Διοικητικοῦ Δικαίου Μιχαὴλ Στασινοπούλου γιὰ τὴ χορήγηση ὑποτροφιῶν, τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐνημέρωσης γιὰ τὰ ἔθνικὰ θέματα καὶ τοῦ τριμηνιαίου ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ Ἐπιθεώρησης Δημοσίου-Διοικητικοῦ Δικαίου.

Τὸ 1968 ἐξελέγη τακτικὸ μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τὸ 1978 Πρόεδρος αὐτῆς.

Ὅπως κάθε χρόνο, ἔτσι καὶ ἐφέτος νέοι δωρητὲς καὶ ἀθλοθέτες ἔδειξαν πρὸς τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸ σεβασμὸν, τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην τους.

Ἡ κα **Χαρίκλεια Μπιρμπιλῆ** κατέλιπε στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸ 1/10 τῶν εἰσοδημάτων τῆς σημαντικῆς περιουσίας της γιὰ τὴν ἀπονομὴ βραβείων.

Ὁ κ. **Δημήτριος Τσάμης** προσέφερε 600.000 δολάρια μὲ ἀποκλειστικὸ σκοπὸ τὴ χορήγηση ὑποτροφιῶν γιὰ τίς καλὰς τέχνες.

Ὁ κ. **Σταῦρος Μοσχονᾶς** ἐδῶρισε στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν χρηματικὸ ποσὸ γιὰ ἐνίσχυση διδασκάλων ἢ σχολείων ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀποφοιτοῦν οἱ καλύτεροι μαθητές.

Βραβεῖα ἀθλοθέτησαν:

Ἡ κυρία **Ἀναστασία Πίντου**, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της καθηγητῆ Ἰερώ-

νυμου Πίντου, ἡ κυρία Ζανέτ Κυδωνιάτη, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς ἀκαδημαϊκοῦ Σόλωνος Κυδωνιάτη καὶ τὸ Ἰδρυμα Προαγωγῆς Δημοσιογραφίας Ἀθανασίου Μπότση.

Στὶς δύο πανηγυρικὲς συνεδρίες τῆς Ἀκαδημίας, ποὺ ἔγιναν γιὰ τὸν ἑορτασμό τῆς 25ης Μαρτίου καὶ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, ὁμίλησαν ἀντίστοιχα οἱ ἀκαδημαϊκοὶ κ.κ. Ἰάκωβος Καμπανέλλης μὲ θέμα: Ὁ Ποιητὴς Λαὸς καὶ ὁ Ἀγώνας καὶ Παναγιώτης Βοκοτόπουλος μὲ θέμα: Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατὰ τὸν Πόλεμο.

Ἐγιναν ἔκτακτες συνεδρίες γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῶν ἀκολούθων νέων μελῶν:

Στὴν Τάξην τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν:

- Τοῦ τακτικοῦ μέλους κ. Λουκᾶ Χριστοφόρου, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: Ἐλεύθερα Ἠλεκτρόνια: Βασικὲς Ἀντιδράσεις καὶ Ἐφαρμογὲς καὶ
- τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν κκ. Κυριάκου Νικολάου, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: *The art and science of total synthesis*, καὶ Γεωργίου Ἰ. Σιμπτῆ, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: Ἱστορικὴ Ἐξέλιξη τῆς Ἀεροπορικῆς πτήσεως.

Στὴν Τάξην τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν:

- τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν κ.κ. James Diggle, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: *The characters of Theophrastos*, Richard Hunter, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: *Theocritus and the Evolution of Greek Culture* καὶ Edmund Keeley, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: *Cavafy's Legacy in America*.

Στὴν Τάξην τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν:

- Τοῦ τακτικοῦ μέλους κ. Ἐπαμεινώνδα Σπηλιωτόπουλου, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: Ἡ προστασία τοῦ διοικουμένου, καὶ
- τοῦ ἀντεπιστελλόντος μέλους Right Honourable Lord Bingham of Cornhill, ὁ ὁποῖος ὁμίλησε μὲ θέμα: *The Individual and the Law*.

Σὲ ἔκτακτη συνεδρία, ποὺ ὁργανώθηκε μὲ τὴν συμπλήρωση σαράντα χρόνων ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Μανώλη Καλομοίρη, ὁμίλησαν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Μενέλαος Παλλάντιος καὶ οἱ κ.κ. Φίλιππος Τσαλαχούρης καὶ Βύρων Φιδετζής.

Ἀκολούθησε συναυλία μὲ ἔργα Μανώλη Καλομοίρη μὲ ἔκτελεστες τοὺς κ.κ. Ἄρη Γαρουφαλῆ (πιάνο), Τάτση Ἀποστολίδη (βιολί) καὶ τὴν κα Εὐῆ Τσίρτση (τραγοῦδι).

Σὲ ἔκτακτη συνεδρία ποὺ ὁργανώθηκε εἰς μνήμην τοῦ ζωγράφου Κοσμᾶ Ἐνάκη, ὁμίλησαν οἱ ἀκαδημαϊκοὶ κ.κ. Χρῦσανθος Χρήστου καὶ Παναγιώτης Τέτσης.

Ἐκθεσὴ ἔργων τοῦ ζωγράφου λειτούργησε ἐπὶ εἰκοσαήμερο στὴν ἀνατολικὴ αἴθουσα τοῦ Μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας.

Στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἔγιναν κατὰ τὸ 2002 πενήντα τρεῖς (53) ὁμιλίαι, ἐπιστημονικὲς ἀνακινώσεις καὶ παρουσιάσεις νέων βιβλίων.

Ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῶν ὑπὸ τὴν διοίκηση καὶ διαχείριση τῆς Ἀκαδημίας κληροδοτημάτων χορηγήθηκαν ἐφέτος **34 νέες ὑποτροφίες** γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς τόσο στὴν Ἑλλάδα ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικὸ σὲ διάφορους κλάδους καὶ παρατάθηκαν **10** ἀπὸ τὶς ἤδη χορηγούμενες ὑποτροφίες.

Στὴ **Βιβλιοθήκη** τῆς Ἀκαδημίας εἰσῆχθησαν **1009** τόμοι ἐλληνικῶν καὶ ξένων βιβλίων καὶ **529** τόμοι ἐλληνικῶν καὶ ξένων περιοδικῶν.

Ἐπίσης ἐγκρίθηκε καὶ χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ Γ' ΚΠΣ, ἔργο μὲ τίτλο Ἐκσυγχρονισμὸς τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, συνολικοῦ προϋπολογισμοῦ € 1.270.000.

Ἡ πρόοδος τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν εἶναι ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴ.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν πέρα ἀπὸ τὴν ἀπὸ μακροῦ συμμετοχὴ τῆς σὲ συλλογικὰ ὄργανα ὅπως ἡ Union Academique Int., τὸ International Council for Science πρόσφατα μετέχει ἐνεργῶς καὶ συνεργάζεται μὲ τὶς Ἀκαδημίες τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως σὲ νεοπαγῆ ὄργανα ὅπως εἶναι τὸ European Science Advisory Council, ἡ Ἐνωση Ἰατρικῶν Ἀκαδημιῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως ἀλλὰ καὶ μὲ εὐρύτερους ἀκαδημαϊκοὺς ὀργανισμοὺς ὅπως ἡ ALLEA (All European Academies), τὸ IAP (Inter Academy Panel), καὶ τὸ IMP (Inter Academy Medical Panel).

Τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐκπροσώπησαν:

—Ο Πρόεδρος Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης:

α) Στὸν ἐορτασμὸ γιὰ τὴ συμπλήρωση 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Βρετανικῆς Ἀκαδημίας.

β) Ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὸ Γενικὸ Γραμματέα, στὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς ALLEA (All European Academies) ποὺ συνδυάσθηκε μὲ τὸν ἐορτασμὸ γιὰ τὴ συμπλήρωση 400 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Academia Nazionale dei Lincei.

γ) Στὰ ἐγκαίρια τῆς Ἐκθεσης ποὺ ὀργάνωσε τὸ Ἰνστιτοῦτο Βυζαντινῶν καὶ μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν Βενετίας μὲ τίτλο: *Ἡ προσέγγιση τοῦ Βυζαντινοῦ ἀνθρώπου μέσα ἀπὸ τὴ ματιὰ ἐνὸς συλλέκτη.*

—Ο Γενικὸς Γραμματεὺς:

α) Στὴν πρώτη διεθνή Συνάντηση τοῦ Inter-Academy Medical Panel.

β) Στὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς Ὅμοσπονδίας τῶν Ἐθνικῶν Ἀκαδημιῶν Ἰατρικῆς καὶ συναφῶν Ἰδρυμάτων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

γ) Στὴ συνάντηση τῶν ἐκπροσώπων τοῦ European Academies Science Advisory Council.

- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Εὐάγγελος Μουτσόπουλος ἐξεπροσώπησε:
  - τὴν Ἀκαδημία στὸ 29ο Συνέδριό τῆς Ὁμοσπονδίας Ἑταιρειῶν Γαλλοφώνου Φιλοσοφίας καὶ
  - τὸν Πρόεδρο τῆς Ἀκαδημίας στὴ Συνάντησι τῶν Προέδρων τῶν χωρῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ποὺ πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στὸ Κίεβο.
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Νικόλαος Ἀρτεμιάδης στὴ Γενικὴ Συνέλευσι τῆς Διεθοῦς Μαθηματικῆς Ἑνώσεως καὶ στὸ Διεθνὲς Συνέδριό Μαθηματικῶν.
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Νικόλαος Κονομῆς στὴ Γενικὴ Συνέλευσι τῆς Διεθοῦς Ἑνώσεως Ἀκαδημιῶν καὶ στὸ Ζ΄ Πανελλήνιο Συμπόσιο Λατινικῶν Σπουδῶν.
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπύρος Ἰακωβίδης ὁμίλησε στὴν ἐτήσια Γενικὴ Συνέλευσι τῆς Αὐστριακῆς Ἀκαδημίας Ἐπιστημῶν.
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἐμμ. Ρούκουνας στὸ Συνέδριό ποὺ ὀργάνωσε ἡ Academia Europaea.
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Παν. Βοκοτόπουλος στὶς συνεδρίες, κατὰ τίς ὁποῖες συζητήθηκε τὸ Πρόγραμμα τῶν Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν, τὸ ὁποῖο τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Διεθοῦς Ἑνώσεως Ἀκαδημιῶν.
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Λουκάς Χριστοφόρου στὴ Γενικὴ Συνέλευσι τοῦ International Council for Science (ICSU).
- Ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἐπαμεινώνδας Σπηλιωτόπουλος στὴ διεθνῆ Συνάντησι ποὺ ὀργάνωσε ἡ Ρουμανικὴ Ἀκαδημία, ἡ UNESCO καὶ τὸ Institut Français de Relations Internationales μὲ θέμα: *Penser l'Europe*.

Τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιο ἡ Ἀκαδημία φιλοξένησε τὸ Συνέδριό τῶν Προέδρων τῶν Ἀκαδημιῶν Ἐπιστημῶν τῶν χωρῶν-μελῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ποὺ διοργάνωσε τὸ Διεθνὲς Κέντρο Μελετῶν Εὐξείνου Πόντου.

Τὴν ἑναρξὴ τοῦ Συνεδρίου κήρυξε ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Κωνσταντῖνος Δεσποτόπουλος καὶ ἔλαβαν μέρος οἱ ἀκαδημαϊκοὶ κ.κ. Μουτσόπουλος, Κοντόπουλος, Δρακᾶτος καὶ Παρισάκης καὶ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου Ἀστρονομίας.

Τόσο οἱ ἀναφερθέντες ὅσο καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τῆς Ἀκαδημίας συνέχισαν τὴν προσωπικὴ τους ἐρευνητικὴ, λογοτεχνικὴ ἢ καλλιτεχνικὴ δραστηριότητα ἢ ὁποῖα ὅμως εἶναι ἀδύνατον νὰ μνημονευθεῖ σήμερα γιὰ προφανεῖς λόγους.

Μὲ πρότασι τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων, ἡ Ἀκαδημία καὶ ἡ Βουλὴ θὰ συνδιοργανώσουν τὸν Φεβρουάριό τοῦ 2004 Συνέδριό μὲ θέμα τὴν Ἑνωσι τῆς Ἑπτανήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Βουλὴ ἀνέλαβε πλήρως τὴ σχετικὴ δαπάνη.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐνίσχυσε οἰκονομικά:

—Τὴν ὀργάνωση συνεδρίων στὸ *Τμῆμα Μαθηματικῶν τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν*, στὸ *Ἰνστιτούτο Μεσογειακῶν Σπουδῶν*, στὸ *Τμῆμα Πολιτικῶν Μηχανικῶν τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν*, στὸ *Τμῆμα Φιλολογίας-Τομέα Κλασικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης* καὶ στὴν *Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία γιὰ τὶς Νευροεπιστῆμες*.

—Τὴν ἔρευνα ποὺ διεξάγεται ἀπὸ τὸ *Γραφεῖο Ἔρευνας Διεθνῶν καὶ Συνταγματικῶν Θεσμῶν* τῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴν Παιδεία τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ ἐκδοτικὸ πρόγραμμα *Thesaurus Cultus et Rituum Antiquorum*.

Δραστηριότητες τῶν Κέντρων Ἐρευνῶν

Στὸ Κέντρον Συντάξεως Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ συνολικὰ τὸ ἔτος 2002 τοποθετήθηκαν στὸ Ἠλεκτρονικὸ Ἀρχεῖο (Λημματολόγιο) 38.912 νέα λήμματα (δηλ. 75.000 λέξεις) καὶ 273.500 Δελτία Ἀρχείου.

Τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχείου Τοπωνυμίων καὶ Κυρίων Ὀνομάτων ἐπιτελεῖται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὸν ἐρευνητὴ Ἄγγελο Ἀφρουδάκη, ὁ ὁποῖος τροφοδότησε μὲ 2.500 νέα τοπωνύμια (ἀπὸ Σκόπελο, Ἀλόνησο, Σαμοθράκη καὶ Ζάκυνθο) τὴν ἠλεκτρονικὴ Βάση Δεδομένων τοῦ Ἑλληνικοῦ τοπωνυμικοῦ.

Τὸ Κέντρον Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας μεταστεγάστηκε πλέον στὸ νεοκλασικὸ κτήριο τῆς ὁδοῦ Ἡπίτου, χάρις στὴ γενναιοδωρία τοῦ Ἰδρύματος Λίλιαν Βουδούρη.

Κατὰ τὸ ἔτος 2002 ἐξέδωσε:

—Τὸ ἔργο τοῦ καθηγητοῦ Δημητρίου Λουκάτου *Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Παξῶν* στὴ νέα σειρά του *Πηγές τοῦ Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ*.

—Τὰ Πρακτικὰ τῆς Μουσικολογικῆς Συνάξεως μὲ θέμα: *Οἱ δύο ὄψεις τῆς ἐλληνικῆς μουσικῆς κληρονομιάς. Ἀφιέρωμα στὴ μνήμη τοῦ Σπυρίδωνος Περιστέρη*.

—Ἐνημερωτικὸ φυλλάδιό μὲ θέμα τὸ Ψωμί, στὸ Πλαίσιο τοῦ Προγράμματος τοῦ ὙΠΠΟ *Μέρες Πολιτισμοῦ*.

—Ὁλοκλήρωσε καὶ παρέδωσε στὸν Ὀργανισμό Ἀθήνα 2004 ταινία μικροῦ μήκους μὲ θέμα *Ἐλαία καλλιστέφανος*, ἐπιμελήθηκε καὶ παρουσίασε ἐκπομπὴ στὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ θέμα: *Οἱ δύο ὄψεις τῆς ἐλληνικῆς μουσικῆς κληρονομιάς*, ὀλοκλήρωσε τὴν μελέτη καὶ ἔκθεση ὑλικοῦ τοῦ Μουσείου τοῦ Ἄρτου στὴν Ἀμφίκλεια Φθιώτιδας.

—Συμμετέχει, στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος *Πολιτισμὸς 2000*, σὲ εὐρωπαϊκὸ πρόγραμμα μὲ θέμα *European acritic Heritage* ὡς ἐπιστημονικὸς ὑπεύθυνος σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, καὶ τέσσερα ἰδρύματα τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Στὸ Κέντρο εἰσήχθησαν 29 συλλογές λαογραφικοῦ ὑλικοῦ συνολικῆς ἐκτάσεως 6.854 σελίδων.

Τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ ἐξέδωσε τὸν δεῦτερο τόμο τοῦ βιβλίου *Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων*. Ἀλληλογραφία, τοῦ διευθύνοντος κ. Κώστα Λάππα καὶ τῆς κας Ρόδης Σταμούλη καὶ προετόιμασε τὴν ἔκδοσιν τῶν ἐπομένων τόμων.

Τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου προετόιμασε τὴν ἔκδοσιν τοῦ τόμου 36 τῆς Ἐπετηρίδος του, πού περιλαμβάνει μελέτες τῶν ἐρευνητῶν καὶ συνεργατῶν του.

Τὸ ἐρευνητικὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου ἐξεπόνησε μελέτες καὶ ἄρθρα πού δημοσιεύθηκαν σὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα περιοδικὰ καὶ ἐκπροσώπησε τὸ Κέντρο σὲ συνέδρια.

Τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ ἐξέδωσε τὸν Β' τόμο τοῦ Ἀρχείου Ἰωάννου Κωλέττη στὴ σειρά *Μνημεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας* καὶ τὸν τόμο Α' τοῦ ἔργου *Χρονολόγιον τῶν γεγονότων πού ἀφοροῦν τὴν Ἑλλάδα (1940-1944)* ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων τοῦ ἀρχείου (F.O. 371).

Τὸ Κέντρον Ἐκδόσεως Ἔργων Ἑλλήνων Συγγραφέων ἐξέδωσε:

–Στὴ σειρά *Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη* τὰ ἔργα: *Μαξιμόν τοῦ Πλανούδη*. Μετάφρασις τῶν Ὀιδίου Μεταμορφώσεων τῶν Μ. Παπαθωμόπουλου - Ἰ. Τσαβαρῆ καὶ Νικάνδρου Ἀλεξίφραμακα τοῦ Κ. Οἰκονομάκου.

–Στὴ σειρά *Πονήματα* τὸ ἔργο *Προλεγόμενα στὴν κριτικὴ ἔκδοσιν τῶν Ἀλεξίφαρμάκων τοῦ Νικάνδρου τοῦ Κ. Οἰκονομάκου*.

–Στὴ σειρά *Corpus Philosophorum Medii Aevi. Commentaria in Aristotelem Byzantina* τὸ ἔργο *Georgios Pachymeres, Philosophia. Buch 10. Metaphysik* Editio princeps. Einleitung - kritischer Text – Indices.

Στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου εἰσήχθησαν 392 νέα βιβλία καὶ 107 περιοδικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα 80 βιβλία καὶ 50 περιοδικὰ ἀποτελοῦν δωρεὰ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Νικολάου Κονομῆ.

Τὸ Κέντρον Ἀστρονομίας καὶ Ἐφηρμοσμένων Μαθηματικῶν δημοσίευσε συνολικὰ 27 ἄρθρα ἐκ τῶν ὁποίων 10 σὲ διεθνῆ περιοδικὰ ὑψηλοῦ κύρους καὶ 17 σὲ πρακτικὰ Διεθνῶν καὶ Ἑλληνικῶν Συνεδρίων.

Ὄργάνωσε Παγκόσμιον Συνέδριον ὑπὸ τὸν τίτλον *Galaxies and Chaos. Theory and Observations*.

Πραγματοποίησε ἐπίσης 30 σεμινάρια ἀναφερόμενα σὲ θέματα Ἀστρονομίας, Ἀστροφυσικῆς, Κοσμολογίας, Ἡλιακῆς Φυσικῆς, Μὴ Γραμμικῆς Δυναμικῆς καὶ Δυναμικῆς στὴ Βιολογία, στὰ ὁποῖα συμμετεῖχαν ὡς ὁμιλητές, ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Κέντρου, ἀκαδημαϊκοὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι διακεκριμένοι ἐπιστήμονες.

Οἱ ἐρευνητές του ἔλαβαν μέρος σὲ 35 διεθνῆ καὶ ἑλληνικὰ συνέδρια καὶ σὲ

ἀποστολές συνεργασίας σέ ἐρευνητικά Κέντρα τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Τὸ Κέντρον Ἑρέυνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας ἐξέδωσε:

–Τὸν τόμο 32 τῆς Ἑπετηρίδος Φιλοσοφία με ἄρθρα καὶ ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις ἀκαδημαϊκῶν, ἀντεπιστελλόντων μελῶν τῆς Ἀκαδημίας, τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου καὶ ἄλλων συνεργατῶν.

–Τὸ βιβλίον Ἀνδρέα Κάλβου, *Μαθήματα Φιλοσοφίας. Πανεπιστημιακὲς παραδόσεις στὴν Ἰόνιον Ἀκαδημία, Κέρκυρα 1840-41*, ἐκδ. ἐρμηνευτικὴ εἰσαγωγή Παν. Δ. Ἀλιμπραντῆ, Ἐπιμέλεια Λίνου Γ. Μπενάκη καὶ προλεγόμενα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Εὐαγγέλου Μουτσοπούλου.

–Ἀνατύπωσε καὶ βιβλιοδέτησε σέ ἐνιαῖο τόμο τὸ Λεξικόν τῆς Προσωκρατικῆς Φιλοσοφίας.

Τὸ Κέντρον Ἐπιστημονικῶν Ὁρων καὶ Νεολογισμῶν ἐξέδωσε εἰδικὴ γλωσσικὴ μονογραφία γιὰ τὴ Νότια Εὐβοία τοῦ Διευθυντοῦ του κ. Τίτου Γιοχάλα.

Συνεργάστηκε με διάφορες Ἀθλητικὲς Ὁμοσπονδίες καὶ τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο Ἀθηνῶν γιὰ τὴν προετοιμασία τῆς ἐκδόσεως εἰδικοῦ τεύχους τοῦ Δελτίου Ἐπιστημονικῆς Ὁρολογίας καὶ Νεολογισμῶν, με ἑλληνικὴ Ὁρολογία τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων.

Διετύπωσε στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα νέους ξενόγλωσσους οικονομικοὺς καὶ ἰατρικοὺς ὄρους.

Τὸ Κέντρον Ἑρέυνης Φυσικῆς τῆς Ἀτμοσφαιρας καὶ Κλιματολογίας δημοσίευσε μελέτη με τίτλο: *Ἡ Μεταβλητότητα τοῦ κλίματος στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, στὴν Ελλάδα καὶ εἰδικότερα στὴν Ἀθήνα* στὴν ὁποία ἀναφέρεται ὅτι κατὰ τὶς 2-3 τελευταῖες δεκαετίες τοῦ αἰῶνα ποὺ πέρασε, τὸ κλίμα τῆς περιοχῆς μας δὲν διακυμάνθηκε πέραν τῶν ὁρίων τῆς φυσικῆς μεταβλητότητας. Στὰ πλαίσια τῶν ἐρευνῶν ποὺ ἀφοροῦν στὴ ρύπανση τῆς ἀτμοσφαιρας δημοσιεύτηκαν μελέτες τοῦ μὴ ἀστικοῦ ἐπιφανειακοῦ ὄζοντος στὴν Ἀττικὴ καὶ τὴ Βοιωτία ἀπὸ τὶς ὁποῖες προέκυψε ὅτι σέ μὴ ἀστικὲς περιοχὲς κατὰ τὶς ἀπογευματινὲς ὥρες τοῦ θέρους, κυρίως λόγω τοῦ ὑψηλοῦ ὑποβάθρου (background) ὄζοντος, σχεδὸν στὸ σύνολο τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου σημειώνονται συχνὲς ὑπερβάσεις τοῦ ὁρίου προστασίας τῆς υγείας.

Τὸ Κέντρον Ἑρέυνης τῆς Ἀρχαιότητος συνέχισε ἐντατικὰ τὴν ἐρευνητικὴ του ἐργασία σέ θέματα Προϊστορικῆς καὶ Κλασικῆς Ἀρχαιολογίας.

Ὡς πρὸς τὰ διεθνῆ προγράμματα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τὰ ὁποῖα τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Κέντρου, ἐξέδωσε τὸν δεῦτερο ἑλληνικὸ τόμο τῆς σειρᾶς *Corpus Signorum Imperii Romani* ποὺ περιλαμβάνει Ρωμαϊκὰ πορτραῖτα τῆς Κρήτης.

Τὸ Κέντρον Ἑρέυνης τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας ὁλοκλήρωσε τρία ἐρευνητικὰ προγράμματα. Ἡ ἔκθεση με τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἔρευνας *Les nouvelles formes de gestion publique de la déviance en Europe* ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, ἡ

ὅποια χρηματοδότησε τὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα, σὲ ἓνα ἐνιαῖο τόμο μαζί μὲ τίς ἐκθέσεις τῶν τεσσάρων εὐρωπαϊκῶν Πανεπιστημίων ποὺ συμμετεῖχαν σ' αὐτό.

Σὲ συνεργασία μὲ ἄλλους φορεῖς ὀργάνωσε ἡμερίδα μὲ θέμα *Κράτος Καταστολῆς καὶ Κράτος Πρόνοιας στὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Κόσμο*, στὴν ὁποία παρουσίασε πορίσματα ἀπὸ τὴν ἔρευνά του γιὰ τὴν παραβατικότητα τῶν Νέων.

Τὸ Κέντρον Ἑρευνας τῆς Βυζαντινῆς καὶ Μεταβυζαντινῆς Τέχνης προώθησε τὰ τέσσερα κύρια ἐρευνητικὰ του προγράμματα, ποὺ ἀφοροῦν στὴ σύνταξη τῶν Εὐρετηρίων Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν γιὰ τὰ νησιὰ Σύμη, Τῆλο, Χάλκη καὶ Ρόδο Δωδεκανήσου καθὼς καὶ τὴ σύνταξη σὲ συνοπτικὴ μορφή τοῦ Γενικοῦ Εὐρετηρίου Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδος.

Πραγματοποίησε δύο ἐρευνητικὲς ἀποστολὲς στὴ Ρόδο, Τῆλο καὶ Κῶ μὲ σκοπὸ τὴν ἔρευνα, ἐντοπισμὸ, καταγραφή καὶ ἐπαγγελματικὴ φωτογράφιση τῶν Βυζαντινῶν τοιχογραφιῶν.

Στὰ προγράμματά του ἐνισχύθηκε ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἑρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τὴν 1η Ὀκτωβρίου ἔγιναν τὰ ἐγκαίρια τοῦ Ἰδρύματος Ἱατροβιολογικῶν Ἑρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν μὲ τίς εὐλογίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου καὶ τὴν τιμητικὴ συμμετοχὴ τοῦ ἐξοχότατου προέδρου τῆς Δημοκρατίας, τοῦ πρωθυπουργοῦ, τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ Μακαριστάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Τὸ Ἴδρυμα μετὰ ἀπὸ ἐκλογές, στίς ὁποῖες συμμετεῖχαν ὡς ἐκλέκτορες διαπρεπεῖς ἐπιστήμονες Ἕλληνες τῆς ἀλλοδαπῆς καὶ ξένοι, ἐξέλεξε 40 ἐρευνητὲς ὑψηλῆς στάθμης ἀπὸ Πανεπιστήμια καὶ Ἑρευνητικὰ Κέντρα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Παράλληλα ἐμπλουτίζεται μὲ λειτουργικοὺς ἐπιστήμονες, τεχνικοὺς παραϊατρικῶν ἐπαγγελμάτων καὶ μὲ τὸ ἀνάλογο νομικὸ, διοικητικὸ καὶ τεχνικὸ προσωπικό. Τὰ 7 ἐρευνητικὰ του Κέντρα, ἐξοπλισμένα μὲ τὰ τελειότερα μηχανήματα, θὰ ἀρχίσουν νὰ λειτουργοῦν σταδιακὰ τοὺς ἀμέσως προσεχεῖς μῆνες.

Τὸ Γραφεῖο Ἱατρικῶν Μελετῶν παρουσίασε σὲ Δημοσίᾳ Συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας τὸ πρῶτο μέρος τῆς ἔρευνας ἀνακαμάτωσις τοῦ μυοκαρδίου τὴν ὁποία πραγματοποιεῖ μὲ τίτλο: *Ἡ ἀπευθείας χορήγηση εἰδικὰ ἐκπαιδευθέντων κυττάρων στὸ μυοκάρδιο γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση διαφόρων παθήσεων του.*

Οἱ δραστηριότητες τοῦ Γραφείου Θεωρητικῆς Φυσικῆς περιλαμβάνουν 10 δημοσιεύσεις σὲ θέματα αἰχμῆς τῆς Κοσμολογίας καὶ τῆς θεωρίας τῶν Ὑπερχορδῶν καθὼς καὶ κύριες ὁμιλίες σὲ διεθνῆ συνέδρια Κοσμολογίας καὶ Ὑψηλῶν Ἐνεργειῶν.

Τὸ Γραφεῖο Ἑρευνας Θεωρητικῶν Μαθηματικῶν, κατόπιν αἰτήματος τῆς Διεθνοῦς Μαθηματικῆς Ἐνώσεως, συνέταξε κατάλογο τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἑρευνητῶν Μαθηματικῶν, ὁ ὁποῖος ἐνσωματώθηκε στὸν τόμο *World Directory of Mathematicians 2002*.

Ἡ American Mathematical Society (AMS) ἀνέλαβε τὴ μετάφραση καὶ ἐκδόση στὴν ἀγγλικὴ τοῦ ἐκπονηθέντος ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου τοῦ Γραφείου ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ν. Ἀρτεμιάδη συγγράμματος *Ἱστορία τῶν Μαθηματικῶν*.

Τὸ Γραφεῖο Ἔρευνας Πειραματικῆς Φυσικῆς δημοσίευσε 2 ἐπιστημονικὲς ἐργασίες. Παρουσίασε 3 ἐργασίες σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, ἔκανε 7 γενικοῦ περιεχομένου διαλέξεις καὶ εἶχε ἐκτεταμένες συνεργασίες μὲ ἐρευνητικὰ κέντρα καὶ πανεπιστήμια στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ ἐξωτερικό. Ἠγεῖται, μετὰ ἀπὸ ἔγκριση τῆς Συγκλήτου, ἐνὸς πρωτοποριακοῦ διακλαδικοῦ καὶ διεθνoῦς προγράμματος στὴ Φυσικὴ τῶν Ἰατροβιολογικῶν Ἐπιστημῶν.

Στὸ πλαίσιο τοῦ Ἔργου μὲ τίτλο: *Ὁλοκληρωμένο Δίκτυο Πληροφορικῆς τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν* τὸ Γραφεῖο Διαχείρισης Δικτύων παρέδωσε σὲ κανονικὴ λειτουργία τὴ βασικὴ ὑποδομὴ τοῦ Δικτύου. Τὸ Δίκτυο συνδέει τὰ Κέντρα καὶ τὰ Γραφεῖα Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν μὲ τὸ Ἐθνικὸ Ἀκαδημαϊκὸ Δίκτυο τῶν Ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων (GUNET), καὶ προσφέρει ὑπηρεσίες ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου καὶ Διαδικτύου. Τὸ Ἔργο εἰσέρχεται, τὸ ἔτος 2003, σὲ νέα φάση ἐπεκτάσεων καὶ ἐκπαιδύσεως, μὲ τὴν χρηματοδότηση ἀπὸ τὸ Γ' Κοινωνικὸ Πλαῖσιο Στήριξης καὶ ἀπὸ τὸ Πρόγραμμα τῆς Κοινωνίας τῆς Πληροφορίας.

Στὸ πλαίσιο τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος τοῦ Γραφείου Ἔρευνας τῆς Νεοελληνικῆς Τέχνης ἐξετελέσθησαν ἐρευνητικὲς ἀποστολὲς στοὺς νομοὺς Τρικάλων, Ἰωαννίνων, στὴ Λακωνικὴ Μάνη καθὼς καὶ σὲ ἄλλες περιοχές. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐπιτόπιων αὐτῶν ἐρευνῶν ὑπῆρξε ὁ ἐντοπισμὸς, ἢ πλήρης καταγραφή μὲ μετρήσεις τῶν διαστάσεων καὶ ἀποτύπωση τῶν ἐπιγραφῶν καθὼς καὶ ἡ φωτογραφικὴ τεκμηρίωση τῶν ὑπαίθριων γλυπτῶν μνημείων, τὰ ὁποῖα βρίσκονται σὲ δημόσιους χώρους.

Τὸ Γραφεῖο Ἔρευνας Διεθνῶν καὶ Συνταγματικῶν Θεσμῶν, συνέχισε τρεῖς ἔρευνες μὲ θέματα: τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀποφάσεων διεθνῶν δικαιοδοτικῶν καὶ ἄλλων ὀργάνων ποὺ ἀναφέρονται στὴν Ἑλλάδα, τὸ κοινοβούλιο, τὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ καὶ τὸ καθεστῶς τῶν Ἑλλήνων ναυτικῶν.

Ὡς πρὸς τὴν Παιδεία τῶν Ἑλλήνων, παράλληλα μὲ τὴ συλλογὴ βασικῆς συγκριτικῆς τεκμηρίωσης, ὀργάνωσε μὲ μεγάλη ἐπιτυχία, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, μιὰ πρωτότυπη κλειστὴ συνάντηση εἰδικῶν ἐμπειρογνομόνων, καθὼς καὶ στελεχῶν τῆς πρωτοβάθμιας ἐκπαίδευσης ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, μὲ θέμα τὴν πρωτοβάθμια ἐκπαίδευση (νηπιαγωγεῖο καὶ δημοτικὸ σχολεῖο). Ἡ συνάντηση εἶχε διττὸ σκοπὸ: ἀφενὸς τὴν καταγραφή τῶν προβλημάτων ἀπὸ εἰδικoὺς ἀκαδημαϊκοὺς καὶ καθηγητὲς πανεπιστημίου καὶ ἀφετέρου τὴν κατάθεση ἐμπειριῶν σὲ στρογγυλὴ τράπεζα στὴν ὁποία μετεῖχαν μόνον στελέχη τῆς πρωτοβάθμιας ἐκπαίδευσης.

Στὸ Γραφεῖο Οἰκονομικῶν Μελετῶν:

α) Συνεχίσθηκε καὶ ὀλοκληρώθηκε ἡ διετοῦς διάρκειας ἔρευνα μὲ τίτλο: *Οἰκονο-*

μικά χαρακτηριστικά και στρατηγική ανάπτυξεως τῆς Νησιωτικῆς Ἑλλάδος, καὶ
 β) ἄρχισε καὶ ολοκληρώθηκε ἡ ἔρευνα μὲ τίτλο: *Οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες γιὰ τοὺς
 οἰκονομικοὺς κινδύνους καὶ τὴν κάλυψή τους.*

Ἡ Ἐπιτροπὴ Ἑρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας χρηματοδότησε ἕξι (6) νέα ἐρευνητικὰ
 προγράμματα καὶ ἑντεκα (11) συνεχιζόμενα καὶ ἀνέλαβε τὴ διαχείριση καὶ τὸν
 ἔλεγχο ἕξι (6) ἐρευνητικῶν προγραμμάτων τὰ ὁποῖα χρηματοδοτήθηκαν ἀπὸ ἄλλους
 φορεῖς.

Ὁλοκληρώθηκαν ἑννέα (9) ἐρευνητικὰ προγράμματα καὶ κατατέθηκαν οἱ
 τελικὲς ἐκθέσεις μὲ τὰ ἀποτελέσματα καὶ ἐγκρίθηκαν οἱ ἐκθέσεις προόδου ἐργασίας
 εἴκοσι ὀκτῶ (28) ἐρευνητικῶν προγραμμάτων.

Ἡ Ἐταιρεία Διαχείρισης καὶ Ἀξιοποίησης τῆς Περιουσίας τῆς Ἀκαδημίας
 Ἀθηνῶν ὀλοκλήρωσε τὴν ἀνακατασκευὴ τοῦ νεοκλασικοῦ κτιρίου τῆς ὁδοῦ Ἡπίτου
 προϋπολογισμοῦ 140 ἑκ. δρχ., στὸ ὁποῖο μεταστεγάστηκε ἤδη τὸ Κέντρο Λαο-
 γραφίας. Ἀνακαινίσθηκε ἕξ ὀλοκλήρου ἡ λαμπρὴ Ἀνατολικὴ Αἴθουσα τοῦ Μεγάρου
 καὶ συνεχίσθηκε ἡ ἀνακαίνιση κτιρίων τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν κληροδοτημάτων.

Ἡ καλύτερη διαχείριση τῶν κινητῶν ἀξιῶν τῆς Ἀκαδημίας καὶ τῶν κληροδο-
 τημάτων, πάντοτε μὲ μηδενικὸ κίνδυνο, ἀπέδωσε τοὺς τελευταίους μῆνες, πέραν τῶν
 ὑψηλοτέρων ἐπιτοκίων τῆς ἀγορᾶς, καὶ πρόσθετα κέρδη σὲ βαθμὸ πού βασίμως
 ἐπιτρέπει τὴν πρόβλεψη ὅτι τὸ προσεχὲς ἔτος τὰ πρόσθετα αὐτὰ ἔσοδα θὰ εἶναι περι-
 που πενταπλάσια τῶν συνολικῶν ἐξόδων τῆς ἑταιρείας.

Τυπώθηκαν πολλὲς χιλιάδες καλαίσθητα τρίπτυχα στὴν ἐλληνικὴ καὶ τὴν ἀγγ-
 λικὴ γλῶσσα, στὰ ὁποῖα περιγράφονται ἡ ἱστορία καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Ἀκαδημίας καὶ
 τὰ ὁποῖα διανεμονται δωρεὰν στοὺς ἐπισκέπτες τοῦ Μεγάρου.

Καὶ τώρα οἱ ἀπονεμόμενες, μετὰ γνώμη τῶν ἀρμοδίων Τάξεων καὶ ἀπόφαση τῆς
 Ὀλομελείας, τιμητικὲς διακρίσεις γιὰ τὸ ἔτος 2002.

Τάξη τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν

1. Δύο εἶναι οἱ μελέτες ὀρυκτολογικοῦ περιεχομένου πού κρίθηκαν ἄξιες νὰ βρα-
 βευθοῦν.

Στὴν πρώτη περιγράφεται ἐμφάνιση ἀπατίτη μὲ συμπαγῆ μαγνητιτῆ (χωρὶς
 τιτάνιο καὶ βανάδιο) μέσα σὲ ὀφιολιθικὸ σύμπλεγμα, γιὰ πρώτη φορὰ σὲ παγκόσμια
 κλίμακα.

Στὴ δεύτερη δίνονται ὀρυκτολογικὰ καὶ γεωχημικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀπατί-
 τη πού ἐμφανίζεται ὡς ἐπουσιώδης φάση μέσα σὲ βασικὰ πετρώματα τοῦ ὀφιολιθικοῦ
 συμπλέγματος τῆς Ὀθρυος καὶ τεκμηριώνεται ἡ ὑδροθερμικὴ γένεση τοῦ ἀπατίτη.

Γιὰ τίς ἐργασίες τους αὐτές ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο *Κωνσταντίνου Κτενᾶ*, ὀρυκτολογικοῦ περιεχομένου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, στὸν κ. **Ἰωάννη Μήτση** καὶ τὴν κυρία **Μαρία Οἰκονόμου**.

2. Οἱ βραβευόμενοι ἐρευνητὲς ἐντόπισαν γεωλογικὰ πειστήρια ποὺ ἀποδεικνύουν τὴν κατασκευὴ, τὸ 480 π.Χ., τῆς διώρυγας τοῦ Ξέρξη, ἡ ὁποία τὸν βοήθησε νὰ ξεπεράσει τὸ ἐμπόδιο τῆς Χερσονήσου τοῦ Ἰθῶ, στὴν ἐκστρατεία του κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐργασία αὐτὴ δημοσιεύθηκε σὲ ἔγκριτο περιοδικὸ καὶ εἶχε διεθνή ἀπὴχηση.

Γιὰ τὴν ἐργασία τους μὲ τίτλο: *2-D Velocity structure of the buried ancient canal of Xerxes: an application of seismic methods in archaeology* ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο *Κωνσταντίνου Κτενᾶ*, γεωλογικοῦ περιεχομένου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, στοὺς κ.κ. **Βασίλη Καραστάθη** καὶ **Σταυρόνικο Παπαμαρινόπουλο**.

3. Ἡ βραβευόμενη ἐργασία, δημοσιευμένη στὸ ὑψηλοῦ κύρους περιοδικὸ *American Journal of Medicine*, συμπυκνώνει τὴ γενικότερη πολὺχρονη ἐρευνητικὴ προσπάθεια μελέτης τῶν βασικῶν παθογενετικῶν μηχανισμῶν τῆς καρδιακῆς ἀνεπάρκειας ἀσθενῶν μὲ β-μεσογειακὴ ἀναιμία.

Ἡ ἐρευνητικὴ αὐτὴ προσπάθεια ἀποτελεῖ ἀναμφισβήτητη πρόοδο στὴ θεραπευτικὴ ἀντιμετώπιση τῶν πασχόντων ἀφοῦ ἐπιτυγχάνει ἕξαετῆ ἐπιβίωση στοὺς μισοὺς περίπου ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ πρακτικὰ κατέληγαν μέσα σὲ ἓνα χρόνο μετὰ τὴν ἐκδήλωση τῶν πρώτων συμπτωμάτων τῆς καρδιακῆς ἀνεπάρκειας.

Γιὰ τὴν ἐργασία τους μὲ τίτλο: *Καρδιακὴ ἀνεπάρκεια στὴ β-μεσογειακὴ ἀναιμία. Παρακολούθηση πέντε ἐτῶν* ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο *Βασιλικῆς Γ. Νοταρᾶ*, εἰς μνήμην *Γεωργίου Ἰ. Δεμερτζῆ*, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, στὸν καθηγητὴ κ. **Δημήτριο Κρεμαστινό**, τὸν κ. **Γεώργιο Τσέτσο** καὶ τὸν καθηγητὴ κ. **Χρήστο Καττάμη**.

4. Ἡ ἀριθμητικὴ ἐκτίμηση μιᾶς 2π-περιοδικῆς συναρτήσεως τῆς κλάσεως L^p χρησιμοποιώντας τὸ ἀνάπτυγμα αὐτῆς σὲ σειρὰ τοῦ Fourier καταλήγει πολλὰ φορὲς νὰ εἶναι ἐπίπονη ὅταν ὀλίγοι τὸν ἀριθμὸ συντελεστῆς τῆς σειρᾶς εἶναι γνωστοὶ ἢ ὅταν ἡ σειρὰ συγκλίνει πολὺ βραδέως. Ἡ κύρια συμβολὴ τοῦ συγγραφέα στὴν ἐργασία αὐτὴ εἶναι ἡ εἰσαγωγὴ μιᾶς γενικῆς μεθόδου ὑπολογισμοῦ τῶν τιμῶν μιᾶς τέτοιας συναρτήσεως, μὲ τὴν χρῆση τῶν λεγομένων στὴν ἀγγλικὴ *composed Padé-type approximants*. Ὁ συγγραφέας δίνει ἐφαρμογὲς τῆς μεθόδου αὐτῆς.

Παρέχει ἐπίσης μίαν εὐρύτατη ἱστορικὴ ἀνασκόπηση τῆς θεωρίας προσεγγίσεως διὰ ρητῶν συναρτήσεων, ἡ ὁποία (προσέγγιση) εἶναι ἐντυπωσιακὴ.

Γιὰ τὴν ἐργασία του «*Padé and Padé-Type Approximation for 2π-Periodic L^p Functions*» ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο τοῦ καθηγητοῦ Ἀριστείδου Φ. Πάλλα, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000 στὸν κ. **Νικόλαο Δάρα**.

5. Ο συγγραφέας, σε παλαιότερη εργασία του είχε εισαγάγει μία κλάση e ομάδων, οι οποίες είχαν ορισθεί με μία συνθήκη καλουμένη στην αγγλική cohomological condition. Οι ομάδες αυτές παίζουν πολύ σπουδαίο ρόλο στη μελέτη των στοιχείων idempotents σε ομάδες δακτυλίων.

Με την εργασία του, που βραβεύεται σήμερα, ο τιμώμενος συνεχίζει και βελτιώνει τη μελέτη της κλάσεως e κατασκευάζοντας σαφή παραδείγματα ομάδων οι οποίες δὲν ικανοποιούν την προαναφερθεῖσα συνθήκη (cohomological condition) πράγμα που καταγράφει τὰ ὅρια ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκτείνεται ἡ κλάση e .

Γιὰ τὴν ἀξιόλογη δημοσιευμένη σὲ ἔγκριτο περιοδικὸν ἐργασία μὲ τίτλο: *Nilpotent cohomology classes and some examples of groups* ἡ ὁποία συμβάλλει στὴν πρόοδο τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλγεβρας, ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Ἑπαμεινώνδα Παπαστράτου, γιὰ τὴν βράβευση ἐργασιῶν ἀναφερομένων σὲ τομῆα τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλγεβρας, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, στὸν κ. **Ἰωάννη Ἐμμανουήλ**.

6. Ἡ ἐργασία ἀποτελεῖ μία ἰδιαίτερα σημαντικὴ πρόοδο στὴν ἐρευνητικὴ προσπάθεια τῶν τελευταίων χρόνων γιὰ τὴν ἀνακάλυψη ἀποτελεσματικοῦ φαρμάκου κατὰ τῆς ἀσθένειας «Σκλήρυνση κατὰ πλάκας» (Σ.Κ.Π.). Ἡ ὅλη ἰδέα εἶναι ἡ μελέτη τῆς δομῆς τριῶν δραστικῶν πεπτιδίων κατὰ τῆς Σ.Κ.Π. Μελετώντας τὰ στερεο-ἠλεκτρονικὰ χαρακτηριστικὰ πού ἐμπλέκονται στὴ βιολογικὴ δράση τῶν πεπτιδίων, οἱ ἐρευνητὲς μποροῦν νὰ ὁδηγηθοῦν στὴ σύνθεση μορίων μὲ φαρμακευτικὴ σπουδαιότητα κατὰ τῆς Σ.Κ.Π. Πρόκειται περὶ μίας ἀξιολογοτάτης ἐργασίας, στηριγμένης σὲ καθαρὰ φυσικὲς βάσεις, πού προσφέρει βοήθεια στὴν καταπολέμηση τῆς Σ.Κ.Π.

Γιὰ τὴν ἐργασία τῆς μὲ θέμα: *Ἐφαρμογὲς τῆς Φυσικῆς στὴν Νευροεπιστήμη*: ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Γ.Θ. Φωτεινοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, στὴν κυρία **Ἐλισάβετ Ματσούκα**.

7. Τὰ δύο βραβεῖα Δημητρίου Ν. Λαμπαδαρίου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 3.000 τὸ καθένα, ἀπονέμονται, σύμφωνα μὲ τὴν προκήρυξη, στοὺς ἰκανότερους στὸ μάθημα τῆς Γεωδαισίας ἀποφοίτους τοῦ Τμήματος Τοπογράφων-Μηχανικῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου καὶ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἀντίστοιχα, τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2000-2001, κ.κ. **Ἡλία Καλησπεράκη** καὶ **Θεόδωρο Ἀνδριανό**.

8. Ἡ Ἀκαδημία τὸ 1999, μετὰ τὸν καταστρεπτικὸν σεισμό, προκήρυξε βραβεῖο μὲ θέμα: *Ὁ σεισμὸς τῆς 7ης Σεπτεμβρίου 1999. Σεισμολογικὲς, σεισμοτεκτονικὲς καὶ γεωλογικὲς παρατηρήσεις. Ἀξιολόγηση καὶ συμπεράσματα*.

Ἀπὸ τίς τρεῖς ὑποβληθεῖσες μελέτες προκρίθηκε μιὰ ομάδα τεσσάρων ἐργασιῶν, ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλο: *Σεισμολογικὴ, Σεισμοτεκτονικὴ καὶ Γεωλογικὴ Μελέτη τοῦ Σεισμοῦ τῆς 7ης Σεπτεμβρίου 1999*, πού ἐκπονήθηκαν ἀπὸ τοὺς ἴδιους ἐρευνητὲς καὶ δημοσιεύθηκαν σὲ διεθνή περιοδικά.

Ἡ βραβεύομενη ἔρευνα χρησιμοποιεῖ μία σειρά ἀπὸ μεθόδους, τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων δείχνουν ὅτι ὁ σεισμός ἔγινε κατὰ μῆκος ἑνὸς κανονικοῦ ρήγματος 10 χιλιομέτρων τὸ ὁποῖον ἐκτείνεται ἀπὸ τὸ φρούριο τῆς Φυλῆς ὡς τὰ ἼΑνω Λιόσια.

Γιὰ τὸν προσδιορισμὸ τῆς σεισμογόνου δομῆς οἱ ἐρευνητὲς ἔκαναν σεισμογραφικὲς μετρήσεις καὶ μακροσεισμικὲς καὶ γεωλογικὲς παρατηρήσεις ὑπαίθρου. Οἱ μηχανισμοὶ γένεσης καὶ οἱ ἐπικεντρικοὶ προσδιορισμοὶ τοῦ κύριου σεισμοῦ καὶ τῶν μετασεισμῶν τοὺς ὀδήγησαν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ διάρρηξη ἦταν κανονικὴ μὲ ΔΒΔ-ΑΝΑ διεύθυνση καὶ κλίση πρὸς τὰ ΝΔ. Οἱ παρατηρήσεις ὑπαίθρου τοὺς ὀδήγησαν στὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ ρήγμα τῆς Φυλῆς πιθανότατα ἀποτελέσει τὴ σεισμογόνου δομὴ. Οἱ παρατηρήσεις τοὺς ἀποκλείουν τὴν ἐνεργοποίησιν ἑνὸς τυφλοῦ ρήγματος.

Ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 9.000, στοὺς κ.κ. **Γεράσιμο Παπαδόπουλο, Σπύρο Παυλίδη καὶ Ἀθανάσιο Γκανᾶ.**

9. Ἡ μελέτη, ἣ ὁποία ἔχει δημοσιευθεῖ σὲ ἔγκριτο Βρετανικὸ περιοδικό, γίνεται γιὰ πρώτη φορὰ σὲ ἑλληνικὸ πληθυσμὸ σὲ ἀρρώστους μὲ στεφανιαία νόσο.

Διαπιστώθηκε γιὰ πρώτη φορὰ συσχέτιση τοῦ ἀλληλίου ε2 τῆς ἀπολιποπρωτεΐνης apoE μὲ τὸ ἔμφραγμα μυοκαρδίου. Τὸ ἀλλήλιο ε2 ἐμφανίζεται συχνότερα σὲ ἄτομα πού πάσχουν ἀπὸ χρόνια στεφανιαία νόσο χωρὶς ὅμως προηγούμενο ἔμφραγμα μυοκαρδίου, ἐνῶ εἶναι σπανιότερο σὲ ἄτομα μὲ στεφανιαία νόσο καὶ προηγούμενο ἔμφραγμα μυοκαρδίου.

Τὸ εὔρημα αὐτὸ ἔχει ἐνδεχομένως πρακτικὴ ἀξία καὶ μπορεῖ νὰ κατευθύνει τὴ μελλοντικὴ ἐφαρμογὴ γονιδιακῆς θεραπείας.

Γιὰ τὴν ἀξιόλογη αὐτὴ μελέτη μὲ τίτλο: *Association of apolipoprotein E polymorphism with myocardial infraction in Greek patients with coronary artery disease* ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Κωνσταντίνου Μοῖρα, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 3.000, στὴν κυρία **Γενοβέφα Κολοβοῦ**, τὸν καθηγητὴ κ. **Διονύσιο Κόκκινο** καὶ τὸν κ. **Μάριο Καριόλου.**

10. Τὸ βραβεῖο Αἰκατερίνης Κέπετζη, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς ἰατροῦ Νικολάου Κέπετζη, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 3.000, ἀπονέμεται, σύμφωνα μὲ τὴν προκήρυξη, στὸν ἀριστοῦχο πτυχιούχο τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2000-2001 κ. **Χρήστο Χατζηστεφάνου.**

11. Ὁ τιμώμενος δὲν εἶναι μαθηματικὸς ἀλλὰ πρόωγν ἀξιωματικὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ὡστόσο ἡ ἀγάπη του στὰ Μαθηματικὰ τὸν ὥθησε, μετὰ τὴν ἀποστράτευσή του, νὰ ἀφοσιωθεῖ στὴν ἔρευνα καὶ μελέτη τῆς Εὐκλείδειας Γεωμετρίας.

Τὰ βιβλία καὶ τὰ ἄρθρα του στὸν τομέα αὐτὸ ἀποτελοῦν χρήσιμο βοήθημα στοὺς μαθητὲς τῆς Μέσης Ἐκπαιδύσεως.

Γιὰ τὸ ἔργο αὐτό, τὸ πάθος καὶ τὸν ἐνθουσιασμό του, ἀπονέμεται εὐφημος μνεῖα στὸν κ. **Νικόλαο Κυριαζῆ.**

12. Ὁ τιμώμενος εἶναι διαπρεπὴς χημικὸς μὲ εὐρεία γενικὴ, περιβαλλοντικὴ καὶ

φιλολογική παιδεία. Έχει αφιερώσει τή ζωή του στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος του ανατολικού Πηλίου, που κινδύνευε και κινδυνεύει από τήν αλιεία με δυναμίτιδα. Παράλληλα, αγωνίστηκε για δεκάδες άλλα περιβαλλοντικά θέματα, ἐρχόμενος σέ αντίθεση με τὰ μικρά προσωπικά συμφέροντα που παρακωλύουν τήν προκοπή του τόπου.

Γιά τήν μακροχρόνια δράση του στον τομέα τῆς προστασίας του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή του Πηλίου ἀπονέμεται εὐφημος μνεία στον κ. **Ἐμμανουήλ Γκαγκιάκη**.

Τάξη τῶν Γραμμάτων καί Καλῶν Τεχνῶν

1. Ὁ τιμώμενος εἰσήλθε στην Ἀρχαιολογική ὑπηρεσία τὸ 1950 καί ὑπηρέτησε μέχρι τὸ 1962 ὡς Ἐπιμελητής Ἀρχαιοτήτων Μυστρᾶ καί ἐν συνεχείᾳ ὡς Ἐφορος Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Αἰγαίου.

Τὸ 1966 ἐξελέγη καθηγητής Βυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας του Ἐπιμελητήματος Ἰωαννίνων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καί τὸ 1972 τακτικός καθηγητής τῆς ἴδιας ἑδρας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπου ἐδίδαξε μέχρι τῆ συνταξιοδότησῆς του, τὸ 1982.

Ὡς Ἐπιμελητής Ἀρχαιοτήτων Μυστρᾶ, καί ὡς καθηγητής Πανεπιστημίου ἀργότερα, ἀσχολήθηκε με τή μελέτη βυζαντινῶν καί μεταβυζαντινῶν ναῶν τῆς Νοτιοδυτικῆς Πελοποννήσου.

Καρπὸς τῆς δραστηριότητάς του αὐτῆς εἶναι τὰ βιβλία του *Βυζαντιναὶ τοιχογραφίαι τῆς Μέσα Μάνης* (1964), *Βυζαντινὲς Τοιχογραφίαι τῆς Μέσα Μάνης* (1995) καί *Βυζαντινὰ γλυπτὰ τῆς Μάνης*, καθὼς καί δεκάδες ἄρθρα σέ ἐπιστημονικά περιοδικά, συλλογικούς τόμους ἀνακοινώσεων σέ συνέδρια καί ἐκθέσεων στὰ Πρακτικά τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας.

Με τίς μελέτες του ἄλλαξε ριζικά ἡ εἰκόνα που εἴχαμε γιά τή μεσαιωνική μνημειακή τέχνη στή Λακωνία καί τή Μάνη.

Ὡς Ἐφορος Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Αἰγαίου ἐργάστηκε κυρίως στις Κυκλάδες, ὅπου ὀργάνωσε τήν καταγραφή 1600 περίπου φορητῶν εἰκόνων καί ἐπεσήμανε πολὺ σημαντικὲς παλαιοχριστιανικὲς τοιχογραφίες στή Νάξο, στις σημαντικότερες τῶν ὁποίων ἀφιέρωσε τή μονογραφία *Παλαιοχριστιανικαὶ τοιχογραφίαι στή Δροπανή τῆς Νάξου*.

Τρίτο πεδίο ἐρεῦνης του εἶναι οἱ εἰκόνες καί οἱ τοιχογραφίες τῆς ἰδιαίτερας του πατρίδας. Σχετικὴ εἶναι ἡ διδακτορική του διατριβή *Ὁ Ἐμμανουήλ Τζάνε Μπουναλῆς θεωρούμενος ἐξ εἰκόνων του σφισσομένων κυρίως ἐν Βενετία καί πολλὰ ἄρθρα*.

Γιά τήν ὑπερπεντηχονταετῆ προσφορά του στή μελέτη τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης

καί κυρίως γιά τήν καταγραφή, μελέτη καί ανάδειξη τῶν μεσαιωνικῶν μνημείων τῆς Λακωνίας ἀπονέμεται Ἀργυρὸ Μετάλλιο στὸν ὁμότιμο καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. **Νικόλαο Δρανδάκη**.

2. Ὁ τιμώμενος, ἐξαιρετικὸς ἐρευνητὴς καί πολυγραφότατος συγγραφέας, ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα ἐπιστήμονος ἀφιερωμένου στὴν ἐπιστήμη του.

Οἱ ἐρευνές του ἔχουν προσφέρει νέες ἀπόψεις οἱ ὁποῖες ἔχουν γίνῃ δεκτὲς ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ οἰκογένεια.

Διακρίθηκε ἐπίσης ὡς πανεπιστημιακὸς δάσκαλος καί ὑπηρετήσε μὲ ἀκτινοβολία στὸ Πολυτεχνεῖο Ἀθηνῶν, στὴν Πολυτεχνικὴ Σχολὴ Θεσσαλονίκης καί στὸ Πανεπιστήμιο Θράκης.

Γιὰ τὸ πλούσιο καί πολυσχιδὲς ἐρευνητικὸ καί συγγραφικὸ του ἔργο στοὺς τομεῖς τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς Ἀρχαιολογίας καί τῆς Ἱστορίας τῆς Τέχνης ἀπονέμεται Ἀργυρὸ Μετάλλιο στὸν καθηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θράκης κ. **Γεώργιο Δημητροκάλλη**.

3. Τὸ βιβλίον εἶναι ἔκδοσις καί σχολιασμὸς ἐνὸς ἀνέκδοτου Ἡμερολογίου, στὸ ὁποῖο ὁ Ἄγγελος Σικελιανὸς καταγράφει σκέψεις καί ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὴν Ἱερουσαλήμ, τεκμήριο τῆς βαθειᾶ θρησκευόμενης ἀλλὰ καί φιλήρημης ψυχῆς τοῦ Ἄγγελου Σικελιανοῦ.

Ἡ ἔκδοσις ἔχει γίνῃ μὲ ἀπόλυτο σεβασμὸ πρὸς τὸ αὐτόγραφο, μὲ ἄκρα εὐσυνειδησία καί τὴ δέουσα ἀκρίβεια, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ φιλολογικὴ μέθοδος.

Στὸ σχολιασμὸ, τὰ συμπεράσματα φωτίζουν οὐσιαστικὰ καί ἀποφασιστικὰ ἀπὸ μιὰ νέα σκοπιὰ πτυχές τοῦ Σικελιανικοῦ ποιητικοῦ ἔργου.

Ἡ Βιβλιογραφία εἶναι συστηματικὴ.

Τὸ ἔργο προωθεῖ οὐσιαστικὰ τὴν ἔρευνα στὴν περιοχὴ τοῦ λυρικοῦ ἔργου τοῦ Σικελιανοῦ.

Γιὰ τὸ βιβλίον Ἄγγελου Σικελιανοῦ. Ἱερουσαλήμ, Ἀνέκδοτο Ἡμερολόγιον (Ἀπρίλιος-Μάιος 1921) ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Ἐμμανουὴλ Ροῦδου, πού ἀφορᾷ δημοσιευμένη φιλολογικὴ ἢ κριτικὴ μελέτη μὲ θέμα τὴν λυρικὴ ποίησις τοῦ Ἄγγελου Σικελιανοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, στὴν κυρία **Ρίτσα Φράγκου-Κικίλια**.

4. Τὸ βραβεῖο Ἐλένης Τ. Μυκονίου, εἰς μνήμην τῶν γονέων τῆς Ἀνδρομέδας καί Τιμολέοντος Μυκονίου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 5.000, ἀπονεμόμενο σὲ ἀριστοῦχο πιανίστα, ἀπονέμεται στὴν κυρία **Εὐαγγελία Μητσοπούλου**.

5. Τὸ βραβεῖο εἰς μνήμην Σόλωνος Κυδωνιάτη, ἀθλοθετούμενο ἀπὸ τὴν σύζυγόν του Ζανέτ Κυδωνιάτη, ἀπονεμόμενο σὲ ἀριστεύσαντα φοιτητὴ στὰ μαθήματα τῆς πρώην ἔδρας Ἀγροτικῆς Ἀρχιτεκτονικῆς καί νῦν Τομέα Ἔργων Ὑποδομῆς καί Ἀγροτικῆς Ἀνάπτυξης τοῦ Ε.Μ.Π., μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 3.000, ἀπονέμεται ἐξ ἡμισείας στὶς φοιτήτριες **Ἐλισάβετ Δεμιρίδη** καί **Εὐαγγελία Καραβία**, οἱ ὁποῖες

ἀρίστευσαν σὰ μαθήματα τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς καὶ Ἀγροτικῆς Κατασκευῆς καὶ Ἐνοικιοὶ Χῶροι ἀντίστοιχα.

6. Ὁ τιμώμενος γεννήθηκε στὴ Γρανίτσα Εὐρυτανίας τὸ 1920.

Ἀπὸ τὴν ἐφηβικὴ του ἡλικία ἐμφανίζεται στὸν Ἀθηναϊκὸ ἡμερήσιο Τύπο καὶ σὲ λογοτεχνικὰ περιοδικὰ. Ἀπὸ τὸ 1938 ἡ παρουσία του στὴ λογοτεχνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου εἶναι συνεχῆς καὶ ἀδιάλειπτη.

Ἡ λογοτεχνικὴ παραγωγὴ του εἶναι πληθωρικὴ καὶ πρωτότυπη σὲ ὅλα τὰ εἶδη τοῦ λόγου: Πεζογραφία, ποίηση, θέατρο, δοκίμιο, λαογραφία κ.λπ. ἐπὶ χρόνια δέ, ἐκδίδει τὸ ἀξιόλογο περιοδικὸ Πνευματικὴ ζωὴ.

Γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ἔργου του ἀπονέμεται βραβεῖο στὸν κ. **Μιχάλη Σταφυλᾶ**.

7. Τὸ ἔργο ἀποτελεῖ αὐτοβιογραφικὴ ἀφήγηση τῆς δράσεως τοῦ συγγραφέως ὡς μέλους τῆς Ε.Ο.Κ.Α.

Στοὺς τρεῖς τόμους του ὑπάρχουν πίνακες μὲ ὀνόματα θυμάτων, σκοτωμένων ἀπὸ τοὺς Τούρκους πολιτικῶν καταδίκων καὶ κρατουμένων, ἀγωνιστῶν, παγκύπριος κατάλογος πεσόντων, ἐνιαῖο ἀλφαβητικὸ μητρώο τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Κ.Α. τοῦ Τομέως Καρασπασίας καὶ πίνακας μὲ τοὺς ὑπηρεσιακοὺς (ὄργανωτικοὺς-στρατιωτικοὺς) τίτλους τῶν μελῶν τῆς Ὄργανώσεως.

Τὸ ἔργο θὰ ἀποτελέσει βοήθημα γιὰ ἱστορικοὺς καὶ λογοτέχνες διότι παρέχει καὶ στοιχεῖα γιὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἀγωνιστῶν καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα τῶν χρόνων τοῦ ἀγῶνα τους.

Γιὰ τὸ τρίτομο ἔργο του: Ἡ Καρασπασία στὸν ἀγῶνα τῆς Ε.Ο.Κ.Α. ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν κ. **Φώτη Παπαφώτη**.

8. Τὸ βιβλίο εἶναι μίᾶ ἐκλεκτικὴ, ἐπίσημη, μυθολογία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, συντεταγμένη κατὰ νέο ἰδιότυπο τρόπο.

Ἀποτελεῖται ἀπὸ 107 λήμματα, ἀλφαβητικῶς κατεταγμένα, στὸ τέλος δὲ τῶν λημμάτων ὑπάρχουν παραπομπὲς στὶς ἀρχαῖες πηγές.

Ἡ ἔκδοσις εἶναι ἐπιμελημένη, μὲ πλῆθος πληροφοριῶν γιὰ τὴν ἄμεση καὶ εὐληπτή κατατόπισι σὲ ὅσα ἀφοροῦν τὰ κύρια πρόσωπα τῆς ἐλληνικῆς μυθολογίας.

Γιὰ τὸ βιβλίο του: *Μυθολογικὸς Ἀτλας τῆς Ἑλλάδος* ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν Ἰσπανὸ ἐλληνοιστὴ κ. **Πέδρο Ὀλὰγια Γκιονθάλεθ ντέ λά Βέγα**.

9. Ὁ τιμώμενος ἔζησε καὶ ἐργάσθηκε ἀθόρυβα στὴν ἐλληνικὴ ἐπαρχία καί, μὲ τὸ ἔργο του, συνέβαλε στὴν πνευματικὴ μορφὴ τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἐλληνικῆς τέχνης.

Διακρίθηκε γιὰ τὴν ὠριμότητά του ὡς καλλιτέχνης καί, μὲ τὶς πλαστικῆς του ἀναζητήσεις στὴ ζωγραφικὴ, ἀπέδειξε τὴν ξεχωριστὴ του τέχνη.

Σημαντικότερο ἀπὸ τὰ ἐπιτεύγματά του εἶναι ὅτι ἀνέπτυξε τὸ ἔργο κατὰ τοιογραφικὴ ἀντίληψη — σπάνιο στὸν καιρὸ μας.

Για την αφοσίωσή του και τὸ ἔργο του στὴ ζωγραφικὴ ἀπονέμεται ἔπαινος, στὸν **Κωνσταντῖνο Κοντογιάννη**, ὁ ὁποῖος ἀτυχῶς δὲν βρίσκεται πλέον στὴ ζωὴ γιὰ νὰ χαρεῖ τὸν ἔπαινο αὐτό.

Ἴδρυμα Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη

1. Ἐμφανίστηκε μὲ τὴν πρώτη ποιητικὴ της συλλογὴ τὸ 1964.

Ἐπακολούθησαν ἄλλες δέκα συλλογές, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ τελευταία μὲ τίτλο *Τῆς γλυκειᾶς πατρίδας* ἀποτελεῖ τὸ ἀπόσταγμα τῶν ἀρετῶν της, ἀσκούμενες πρὸς τοῦτο αὐστηρά, ἐπὶ σαράντα περίπου χρόνια. Ἡ συλλογὴ αὐτὴ προτάσσεται σὲ συγκεκριμένη ἔκδοση μὲ ἐπιλογή ποιημάτων ἀπὸ ὁλόκληρο τὸ ἔργο τῆς ποιήτριας.

Ἡ τιμωμένη μὲ τὸ ἔργο της πρόσθεσε στὸ χυμὸ τῆς νέας ποίησης τὴν ὀξύτητα τῶν δικῶν της συστατικῶν. Προφύλαξε τὴ γλῶσσα ἀπὸ τὸν ἀναπαυτικὸ πειρασμὸ τῆς χαλαρότητας, περιφράσσοντάς την μὲ ρητὸ ὕφος. Χάρη στὴν ταλαντοῦχο εὐρηματικότητά της, ὁ λόγος ἀναδείχτηκε καὶ ὡς ἐξαιρετος ζωγράφος.

Μήνυμα στὴν ποίησή της μπορεῖ νὰ ἀποτελέσει ὅτι ἡ ἀγωνιώδης μελαγχολία ποὺ τὴν σκιάζει δὲν εἶναι πείσμων ἐχθρὸς τῆς εὐφορίας, καθὼς φέρει μέσα της τὴ θαυμαστὴ ἐτοιμότητα νὰ μεταλλάσσεται αἴφνης, μὲ παραμυθητικὴ πειθῶ, σὲ φῶς ἐκτυφλωτικῆς πίστες στὴν ἀξία τῆς ζωῆς, στὸ θαῦμα τῆς ἀναπνοῆς.

Γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ποιητικοῦ της ἔργου ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο τοῦ *Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη* γιὰ ἔργο ποιητικὸ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 6.000, στὴν κυρία **Γιολάντα Πέγκλη**.

2. Ὁ τιμώμενος μυθιστοριογράφος, διηγηματογράφος, ἕως τώρα ἔχει δώσει πέντε συλλογές διηγημάτων.

Ἡ συλλογὴ ποὺ βραβεύεται σήμερα περιέχει δεκαοκτὼ διηγήματα ποὺ ἐντυπωσιάζουν μὲ τὴ ζωντάνια καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐκφρασης. Ἡ δύναμή του εἶναι ἡ γλῶσσα του ἡ ἐλληνικὴ. Χάρη σ' αὐτὴν οἱ ἱστορίες του πείθουν ἀπόλυτα εἴτε εἶναι νοσταλγικὰ τρυφερές, εἴτε σκληρὰ καὶ θάναυσα ρεαλιστικές.

Μιὰ ὀδυνηρὴ ἀναζήτησις ἀλήθειας στὶς ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ μαζί ἡ πικρὴ βεβαιότητα τοῦ πόσο λίγα μποροῦμε νὰ κατανοήσουμε καὶ νὰ ἐκφράσουμε.

Γιὰ τὴ συλλογὴ διηγημάτων του: *Σφήκες* ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο τοῦ *Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη* γιὰ ἔργο ἀφηγηματικὸ Πεζοῦ Λόγου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 6.000, στὸν κ. **Ἀνδρέα Μήτσου**.

3. Ὁ τιμώμενος εἶναι ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Νεοελληνικῆς Φιλολογίας στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Στὸ ἔργο του ποὺ βραβεύεται σήμερα ἀσχολεῖται μὲ τὸ ἔργο τοῦ Γεωργίου Χορτάτση, τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ, τοῦ Ἀνδρέα Λασκαράτου, τοῦ Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη, μὲ τὴν ἀλληλογραφία τοῦ Ἀργύρη Ἐφταλιώτη μὲ τὸν Γιάννη

Ψυχάρη. Σχολιάζει τὸ ἔργο τοῦ Γρηγορίου Ξενόπουλου, τοῦ Στρατῆ Μυριβήλη, τοῦ Γιώργου Σεφέρη, τοῦ Γιώργου Θεοδοκᾶ, τοῦ Ἄγγελου Τερζάκη, τοῦ Παντελῆ Πρεβελάκη, τοῦ Ὀδυσσεᾶ Ἐλύτη, τὸ αὐτοβιογραφικὸ χρονικὸ Ὀδύνη τοῦ Νικηφόρου Βρεττάκου, τὴν ποίηση τοῦ Κώστα Μόντη, τὸ μυθιστόρημα τοῦ Ἄγγελου Βλάχου *Βίος καὶ πολιτεία τοῦ Ἀντρέα Ρουσιάνου*, τὴν ποίηση τοῦ Τάκη Βαρβιτσιώτη καὶ ἐμπεριστατωμένα μελετήματα ἄλλων συγγραφέων. Ἀξιολογεῖ τὸ συγγραφικὸ ἔργο ἑβδόμηντα χρόνων τοῦ Ἐμμανουὴλ Κριαρᾶ, τὸ ἔργο τῶν Vincenzo Rotolo καὶ Giuseppe Spadaro καὶ σχολιάζει κριτικὰ τὸ ἔργο τῆς Renee Richer.

Γιὰ τὸ βιβλίον του μὲ τίτλον Ἡ παρουσία τῶν κειμένων ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο τοῦ Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἐλένης Οὐράνη γιὰ δοκίμιον, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλον € 6.000, στὸν κ. Παναγιώτη Μαστροδημήτην.

Ἰδρυμα Πέτρου Χάρη

1. Ὁ τιμώμενος πρωτοεμφανίστηκε τὸ 1943 ἀπὸ τὸ Περιοδικὸ τοῦ Πέτρου Χάρη «ΝΕΑ ΕΣΤΙΑ» καὶ ἀπὸ τότε συνεχίζει μὲ σοβαρότητα καὶ ἦθος πνευματικὸ ὡς πεζογράφος, ποιητὴς, κριτικὸς τῆς λογοτεχνίας καὶ καθηγητὴς Πανεπιστημίου νὰ ἀγωνίζεται.

Ἡ συλλογὴ διηγημάτων του, ποὺ βραβεύεται σήμερον, ἀποτελεῖται ἀπὸ 12 διηγήματα.

Σὲ ὅλα βρῖσκει κανεὶς τὴ διαμάχην τοῦ ὄνειρου μὲ τὴν τρέχουσα πραγματικότητα. Τὴν πάλην τοῦ ὄνειρου μὲ τὸ χρόνο καὶ τὸν θάνατον. Ὅλα αὐτὰ προβάλλονται μὲ ἀπλότητα καὶ εὐαισθησία, μὲ συγκρατημένη ποιητικὴ διάθεση καὶ αὐθόρμητα ξεσπάσματα σαρκασμοῦ καὶ εἰρωνείας.

Γιὰ τὴ συλλογὴ διηγημάτων του μὲ τίτλον: *Τὸ φτερό καὶ τὸ Χῶμα* καὶ γιὰ τὸ σύνολον τοῦ ἔργου του ἀπονέμεται τὸ βραβεῖον Πεζογραφίας τοῦ Ἰδρύματος Πέτρου Χάρη, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλον € 6.000, στὸν κ. Κώστα Στεργιόπουλον.

2. Στὸ πεζογραφικὸν τοῦ ἔργου ὁ βραβευόμενος ἀναδεικνύεται νηφάλιος καὶ στοχαστικὸς παρατηρητὴς προσώπων, πραγμάτων καὶ γεγονότων. Εἶναι βαθύς γνώστης τῶν κανόνων ποὺ διέπουν τὰ λογοτεχνικὰ εἶδη, προχωρεῖ ἐν τούτοις, ὅταν εἶναι ἀναγκαῖον, στὴν ἀνάμειξίν των καὶ δημιουργεῖ νέες μορφές, ὅπως ὅταν ὁ λόγος του γίνεται θεατρικὸς, «παραστάσιμος». Χαρακτηριστικὸν γνώρισμα ἐξ ἄλλου τῆς γλώσσας του εἶναι ὁ περιορισμὸς στὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα (προτίμηση τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ ρήματος καὶ ὑποχώρηση τοῦ ἐπιθέτου), μὲ λιτότητα, ποὺ ἐγγίζει ἐνίοτε τὰ ὅρια τοῦ ἀσκητισμοῦ. Δημιουργεῖ ἔτσι ἓνα ἀπολύτως προσωπικὸ ὕφος, ἐνῶ συγχρόνως ἀνανεώνει τὰ ἐκφραστικὰ μέσα τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας.

Τὸ δευτέρον βραβεῖον τοῦ Ἰδρύματος Πέτρου Χάρη ἀπονέμεται γιὰ τὸ σύνολον τοῦ

ἀφηγηματικοῦ τοῦ ἔργου, ἐπ' εὐκαιρία τῆς ἐκδόσεως τοῦ μυθιστορήματος *Συναξάρι Ἀντρέα Κορδοπάτη*. Βιβλίον δεῦτερον. *Βαλκανικοὶ* '22, στὸν διακεκριμένο συγγραφέα κ. **Θανάση Βαλτινό**.

Τάξις τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν Ἐπιστημῶν

1. Τὸ τιμώμενον Ἰδρυμα ἔχει ἐπιτελέσει σημαντικώτατο ἔργο.

Στὸν τομέα τοῦ Πολιτισμοῦ: μὲ τὴν ἀγορὰ ἀρχαιοτήτων, ποὺ εὐρίσκονται ἐκτὸς Κύπρου καὶ οἱ ὁποῖες ἐξήχθησαν παρανόμως ἀπὸ τὶς κατεχόμενες περιοχές, μὲ τὴν χορηγία γιὰ ἀνασκαφές, ἀποκαταστάσεις καὶ ἀναστηλώσεις ἀρχαίων μνημείων, μὲ τὴν δημιουργία αἰθουσῶν καὶ τὴν προμήθεια ἐξοπλισμοῦ σὲ Μουσεῖα καὶ Πινακοθήκες στὴν Κύπρο, τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

Στὸν τομέα τῆς Ἑκκλησίας: μὲ τὴν ἀνοικοδόμησι, ἀποκατάστασι καὶ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι Μονῶν καὶ μὲ περιοδικὰ δωρεὰς πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖο καὶ τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Στὸν τομέα Ὑγείας καὶ Πρόνοιας: μὲ δωρεὰς σὲ Νοσοκομεῖα, τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι προγραμμάτων ὑγείας, γηροκομείων καὶ ἄλλων φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων, τὴν ἀνέγερσι κατοικιῶν προοριζομένων γιὰ σεισμόπληκτους κ.ἄ.

Στὸν τομέα τῆς Παιδείας: μὲ τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι ἐρευνητικῶν προγραμμάτων, συνεδρίων, ἐκδόσεων, Ἰδρυμάτων ὅπως ἡ Ἀκαδημία, τὸ Ἰδρυμα Ἰατροβιολογικῶν Ἐρευνῶν, Πανεπιστήμια τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Κύπρου, μὲ τὴν παροχὴ ὑποτροφιῶν γιὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς.

Στὸν τομέα τοῦ περιβάλλοντος: μὲ χορηγίας Ὄργανώσεων ποὺ ἐδρεύουν στὴν Ἑλλάδα καὶ μὲ τὴν ἐνίσχυσι περιβαλλοντικῶν προγραμμάτων στὴν Κύπρο καὶ τὴν Νιγηρίαν.

Γιὰ τὸ ἐθνωφελὲς αὐτὸ ἔργο, τὸ ὁποῖο ἐπετελέσθη ἐπὶ προεδρίας τοῦ ἀειμνήστου Κωνσταντίνου Λεβέντη, ἀπονέμεται Χρυσὸ Μετάλλιον στὸ Ἰδρυμα Ἀναστασίου Γ. Λεβέντη.

2. Στὶς σελίδες τῶν ὀκτῶ κεφαλαίων τῆς ἐμπεριστατωμένης ἐπιστημονικῆς μελέτης ἐμφανίζονται φιλόσοφοι καὶ ἱστορικοί, σοφιστὲς καὶ ῥήτορες τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἄλλοι διάσημοι καὶ ἄλλοι ὀλιγώτερο γνωστοί, καὶ περιγράφεται ἡ πνευματικὴ φυσιογνωμία τους καὶ ἡ σχετικὴ πρὸς τὸ Μέγα Ἀλεξάνδρον δράσι τους ἢ καὶ ὑποδηλώνεται ὁ ἐπηρεασμὸς τοῦ ἀπὸ αὐτοῦ.

Ὁ συγγραφέας τῆς πραγματείας κινεῖται μὲ οἰκειότητα στὴν ἱστορικὴ ἀτμόσφαιρα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, πραγματεύεται τὸ θέμα τοῦ σύμμετρα πρὸς τὶς διάφορες πτυχὲς τοῦ καὶ πέτυχε νὰ παρουσιάσει ὅσο τὸ δυνατὸν πιθανότερα τὸ βαθμὸ καὶ τρόπο ἐπηρεασμοῦ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀπὸ τὴν φιλοσοφίαν.

Για τή μελέτη του με θέμα: *‘Ο Μέγας Ἀλέξανδρος καί ἡ Φιλοσοφία. ‘Ο ἐπιρρο-ασμός του ἀπό τήν φιλοσοφία καί οἱ φιλόσοφοι τοῦ περιβάλλοντός του ἡ ὅποια ἀποτε-λεῖ θετική συμβολή στήν ἔρευνα γιά θέμα ἰδιαίτερα σπουδαῖο, ὅπως εἶναι οἱ ἐπιδρά-σεις τῆς φιλοσοφίας στή διάπλαση καί στίς ἀποφάσεις μιᾶς προσωπικότητας με δράση κοσμοϊστορική, ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Ἀδαμάντιου Κοραῆ με χρηματικό ἔπαθλο € 6.000, στόν κ. Χρῆστο Μπαλόγλου.*

3. *‘Ο συγγραφεὺς τῆς μελέτης με θέμα: Ἡ ἔκδοση ὡς θεσμός τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ὑποστηρίζει ὅτι ἡ ὅλη παραδοσιακὴ θεώρηση τῆς ἐκδόσεως ὡς διακρατικῆς δικαιοπραξίας καί μόνο, εἶναι μονομερῆς καί παρωχημένη ἐνῶ καθίσταται ἀπαραίτη-τη ἡ ἐξισορρόπηση μεταξύ ἀποτελεσματικῆς ἐπιβολῆς τοῦ νόμου καί προστασίας τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου.*

Ἡ μελέτη ἀποβλέπει σέ μία νέα θεώρηση τῆς ἐκδόσεως ὡς διεθνoῦς ποινικῆς διαδικασίας με τίς γνωστὲς προεκτάσεις, τίς ὅποιες ὁ συγγραφεὺς δὲν παραλείπει νὰ ἀναπτύξει μετὰ τὴν ἴδρυση τῶν τριῶν νέων διεθνῶν ποινικῶν δικαστηρίων.

‘Ο συγγραφεὺς χρησιμοποιεῖ κατὰ τρόπο διεισδυτικὸ καί πρωτότυπο ἓνα τερά-στιο πλέγμα δικαϊκῶν κανόνων (νομοθεσίας καί νομολογίας, ἐσωτερικῆς καί διε-θνοῦς), προβαίνει δὲ σέ ἐξονυχιστικὴ παρουσίαση καί ἀξιολόγηση τῆς θεωρητικῆς προβληματικῆς πού ἔχει ἀπασχολήσει τὴν ξένη ἐπιστήμη, πάντοτε ἐν συναρτήσει καί πρὸς τὰ ἐν Ἑλλάδι ἰσχύοντα.

Για τή μελέτη του αὐτῆ, ἡ ὅποια μπορεῖ νὰ χρησιμεύσει ὡς ἐργαλεῖο περαιτέ-ρω βασικῆς ἔρευνας ἐπὶ εὐρέως φάσματος ζητημάτων πού συναρτῶνται πρὸς τὸ θεσμὸ τῆς ἐκδόσεως ἀπὸ τὴν ἄποψη τόσο τοῦ διεθνoῦς ὅσο καί τοῦ ἐσωτερικοῦ ποι-νικοῦ δικαίου, ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Ἴπποκράτους Καραβία, με χρηματικό ἔπαθλο € 6.000, στόν κ. Δημοσθένη Χρυσικό.

4. *Ἡ βραβευόμενη ἐργασία με τὸν τίτλο Ἡ ἔννοια τοῦ καιροῦ στήν ἀρχαία φιλο-σοφία διαιρεῖται σέ πέντε κεφάλαια στὰ ὅποια ἡ συγγραφεὺς διαπραγματεύεται τὸ θέμα τοῦ καιροῦ, πρῶτον κατὰ τὴ γενικότητά του, καί ἐν συνεχείᾳ στήν προσωκρατικὴ φιλο-σοφία, με μία παρέκβαση ἀφορῶσα στὸ ἱπποκρατικὸν Corpus, εἶτα δὲ στή διανόηση καί στή ρητορικὴ τῶν Σοφιστῶν, καθὼς καί στίς φιλοσοφίες τοῦ Πλάτωνος καί τοῦ Ἀριστοτέλους. Στήν τελευταία αὐτῆ περίπτωση ἡ ἔννοια τοῦ καιροῦ ὀρθῶς συσχετίζε-ται πρὸς τὴν ἔννοια τῆς μεσότητος.*

Ἡ ἐργασία διακρίνεται γιά τὴν καλῶς νοουμένη ἐπιλεκτικὴ της πληρότητα καί τὴ μεθοδικότητά της καί ἀποτελεῖ οἰονεὶ πρότυπο ἐρεύνης στόν τομέα της.

Για τή μελέτη της *Ἡ ἔννοια τοῦ καιροῦ στήν ἀρχαία φιλοσοφία ἀπονέμεται τὸ βραβεῖο Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ με χρηματικό ἔπαθλο € 6.000, στήν κυρία Χριστίνα Σίνου.*

5. Οί δύο υποψήφιοι γιά τὸ βραβεῖο πού ἀθλοθέτησαν ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἰωάννης Πεσμαζόγλου καὶ ἡ σύζυγός του εἶναι ἰσάξιοι.

Γιά τὸ λόγο αὐτὸ οἱ ἀθλοθέτες κατέθεσαν τὸ ποσὸν τῶν € 3.000 ἐπιπλέον, καὶ ἀπονέμονται δύο (2) βραβεῖα Ἰωάννου καὶ Μιράντας Πεσμαζόγλου, εἰς μνήμην τῶν γονέων τους Στεφάνου καὶ Ἀγγελᾶς Πεσμαζόγλου καὶ Βασιλείου καὶ Νόρας Οἰκονόμου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 3.000 τὸ καθένα: α) στὴν κυρία **Σοφία Πέττα**, ἀπόφοιτο τοῦ Τμήματος Κοινωνιολογίας τῆς Σχολῆς Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Κρήτης, καὶ β) στὸν κ. **Ἀστέριο Μπουζιᾶ**, ἀπόφοιτο τοῦ Τμήματος Νομικῆς τῆς Σχολῆς Νομικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

6. Τὸ βραβεῖο πού ἀθλοθέτησε ἡ κα **Μαργαρίτα Γιαννουλάκη-Γιόκαρη** εἰς μνήμην τοῦ συζύγου της καὶ τ. Ἐφόρου τῆς Ἀκαδημίας Εὐαγγελίου Γιόκαρη, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο € 3.000, ἀπονέμεται στὴν πτυχιούχο τοῦ Τμήματος Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἡ ὁποία συγκέντρωσε τὴν ὑψηλότερη βαθμολογία στὸ πτυχίο κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2001-2002 κυρία **Εὐτυχία Κουράκου**.

7. Ὁ ἀείμνηστος καθηγητὴς Παναγιώτης Τρεμπέλας εἶχε ἀρχίσει τὴ συγγραφὴ καὶ δημοσίευση ἐρμηνείας ὀρισμένων ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Ἡ ἔκδοσις, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ εἴκοσι τόμους, ὁλοκληρώθηκε πρόσφατα μὲ τὴν προσθήκη καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς μεταφράσεως τῶν ὑπολοίπων βιβλίων τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Τὸ ὅλο ἔργο χαρακτηρίζεται ἀπὸ σοβαρότητα καὶ προϋποθέτει τὸ ὑπομνηματικὸ καὶ ἄλλο ὕλικὸ τῆς Πατερικῆς γραμματείας, πράγμα ἰδιαιτέρως σημαντικὸ γιὰ τὴ χρῆση του στὰ πλαίσια τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀποτελεῖ δὲ πολύτιμο βοήθημα στὸ διδακτικὸ καὶ ποιμαντικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας.

Στὴν ἐκδοθεῖσα ἀπὸ τὴν Ἀδελφότητα Θεολόγων «Ὁ Σωτὴρ» Ἐρμηνεία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀπονέμεται βραβεῖο.

8. Τὸ τιμώμενο Σωματεῖο συμπλήρωσε ἤδη ὀλόκληρον αἰῶνα δραστηριότητος. Οἱ σκοποὶ του εἶναι ἀμιγῶς πνευματικοὶ καὶ πατριωτικοί. Μερικὲς ἀπὸ τὶς δραστηριότητές του, κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ εἶναι οἱ ἀκόλουθες:

Ὁργάνωσε ἀποστολὰς νέων ἐκ Λακωνίας πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν Μακεδονικὸν ἀγῶνα.

Προκήρυξε βραβεῖο γιὰ τὴ συγγραφὴ τῆς ἱστορίας τῆς Σπάρτης.

Τὸ 1932 ἐξέδωσε τόμο μὲ ἐργασίες ἐπὶ λακωνικῶν θεμάτων.

Πρωτοστάτησε στὴν Ἰδρυση καὶ τὸν ἐξοπλισμὸ Λαϊκῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης.

Πέτυχε τὴν ἐπαναφορὰ τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Λεωνίδα ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν στὸ Μουσεῖον Σπάρτης.

Κατά τὸν Ἑλληνοϊταλικὸν πόλεμον πρόσφερε τὴν περιουσίαν του στὸ Ἕθνος.

Προέβη ἐπιτυχῶς σὲ ἔκκληση, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση, πρὸς τοὺς πολίτες τῆς Λακεδαιμόνου, ν' ἀπόσχουν ἀντεκδικήσεων.

Ἀπὸ τὸ 1964 ἐκδίδει ἀνελλιπῶς ἀνά ὀμίηνον τὸ περιοδικὸν Λακωνία.

Χορηγεῖ κατ' ἔτος χρηματικὰ βραβεῖα σὲ ἄξιους Λάκωνες.

Ἐνισχύει χρηματικῶς τὸ κοινωνικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ ἔργον τῆς οἰκείας Ἰ. Μητροπόλεως.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς 100ετηρίδος του, ἀνήγειρε προτομὰς τῶν ποιητῶν Τυρταίου καὶ Ἀλκιμάνος.

Γιὰ τὸ σοβαρὸ κοινωνικὸ ἔργο ποὺ προσφέρει ἐπὶ ἓνα αἰῶνα ἀπονέμεται βραβεῖο στὸν **Σύνδεσμο τῶν ἐν Ἀττικῇ Λακεδαιμονίων.**

9. Τὸ σωματεῖο συμπλήρωσε ἐφέτος δεκαπενταετία λειτουργίας μὲ δράση ἔξοχην. Ἡ ἀποστολή του εἶναι κατ' ἔξοχὴν ἀνθρωπιστική.

Παρέχει δυνατότητες συμμετοχῆς παιδιῶν καὶ νέων μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες σὲ ἀθλητικὸν ἀγῶνα ὀλυμπιακοῦ τύπου, καθὼς καὶ προετοιμασίας πρὸς αὐτοὺς μὲ πρόσφορον προπόνηση, ὥστε νὰ συμβάλλει διαμέσου τῆς σύντονης αὐτῆς καὶ χαρμόσυνης ἀσχολίας τους στὴν καλύτερη ψυχο-σωματικὴ τους ἀνάπτυξη καὶ τὴν ἐμπότισή τους μὲ θάρρος στὴ ζωὴ καὶ τὴν ὁμαλὴ κοινωνικὴ τους ἔνταξη. Τὸν περασμένο Ἀπρίλιο, πρὸς ἑορτασμὸ τῆς δεκαπενταετίας διεξήχθησαν Ἀγῶνες Τριῶν Ἡπειρῶν στὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.

Τὰ μέλη τῆς ἑλληνικῆς ομάδας, διακρίθησαν σ' αὐτοὺς μὲ πολλὰς νίκας, ὅπως εἶχαν διακριθεῖ καὶ σὲ προηγούμενους ἐκτὸς Ἑλλάδος ἀγῶνες.

Γιὰ τὸ κοινωνικὰ ἐπωφελέστατο καὶ ἠθικὰ ἐξαιρετο ἔργο της ἀπονέμεται βραβεῖο στὴν **Ἑλληνικὴ Ὀμοσπονδία Special Olympics.**

10. Ἡ Ἑταιρεία συμπληρῶνει ἐφέτος 30 χρόνια ἀπὸ τὴν ἴδρυσή της. Μὲ ἀδιάκοπη δράση ἀγωνίστηκε καὶ κατόρθωσε νὰ προστατεύσει καὶ διασώσει πολλὰ σημαντικὰ μνημεῖα καὶ φυσικὰ τοπία τῆς Ἑλλάδος. Πρώτη ἐπιτυχία της ὑπῆρξε ἡ, μετὰ ἀπὸ σκληροὺς ἀγῶνες, ἀνάκληση κυβερνητικοῦ διατάγματος κατασκευῆς μεγάλης μονάδος τσιμεντοβιομηχανίας στὰ Μέθανα καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῶν κυβερνητικῶν σχεδίων βιομηχανοποιήσεως τῆς Πύλου.

Μεταξὺ τῶν ἐπιτευγμάτων της διακρίνονται ἡ σωτηρία τοῦ Δελφικοῦ τοπίου, σὲ συνεργασία μὲ ἄλλες εὐρωπαϊκὰς ὀργανώσεις, οἱ ἀναστηλώσεις σὲ πολλὰ ἱστορικὰ μνημεῖα, ὅπως στὴ Νέα Μονὴ Χίου, στὸν Ὅσιο Λουκά Βοιωτίας καὶ στὴν Παλαιοχώρα Αἰγίνης, καθὼς καὶ οἱ προσπάθειες ἀφύπνισης τῆς κοινῆς γνώμης γιὰ τὴν προστασίαν τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς κληρονομίας.

Ἀξιοσημεῖωτη εἶναι ἡ συμβολὴ της στὴ συνταγματικὴ προστασίαν τοῦ περιβάλλοντος.

λοντος κατά τις δύο μεταπολιτευτικές αναθεωρήσεις του 1975 και 2002, καθώς και ή συμμετοχή της σε δικαστικές μάχες στο Συμβούλιο Έπικρατείας για θέματα περιβάλλοντος.

Για τή συμπλήρωση τριάντα ετών προσπάθειας με σκοπό τή διάσωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και τής πολιτιστικής κληρονομιάς τής χώρας μας, απονέμεται βραβείο στην **Έλληνική Έταιρεία για τήν Προστασία του Περιβάλλοντος και τής Πολιτιστικής Κληρονομιάς**.

11. Η τιμώμενη επιστημονική Έταιρεία ιδρύθηκε το 1932 για νά καλύψει τήν έλλειψη επιστημονικού φορέως για τή μελέτη του Διοικητικού Δικαίου πού έκαλείτο νά εφαρμόσει το ίδρυθέν, το 1929, Συμβούλιο τής Έπικρατείας, κυρίως από άποψη έλέγχου τής νομιμότητας τών πράξεων τής Δημοσίας διοικήσεως.

Η ίδρυσή της χαιρετίστηκε ένθερμα από τον επιστημονικό κόσμο, κυρίως διότι το πρώτο Διοικητικό Συμβούλιο αποτελέστηκε από διακεκριμένους νομομαθείς μεταξύ τών όποιων ήτο και ο αείμνηστος Μιχαήλ Στασινόπουλος, νέος Εισηγητής τότε στο Συμβούλιο τής Έπικρατείας.

Με εξαίρεση τήν περίοδο του πολέμου και τής κατοχής, κατά τήν όποία παρουσιάσθηκε μερική κάμψη τής δραστηριότητας, οι έργασίες της συνεχίσθηκαν αδιάκοπα μέχρι σήμερα με λαμπρά αποτελέσματα ως προς τή διευκρίνιση και εμβάθυνση λεπτών θεωρητικών και πρακτικών ζητημάτων στο ευρύτερο πεδίο του Δημοσίου Δικαίου, συνδυασμένα και με επιστημονικές ημερίδες πού έγιναν στην Άθήνα και στη Θεσσαλονίκη με σύμπραξη του Παντείου Πανεπιστημίου και τής Νομικής Σχολής του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Έπιστέγασμα τής όλης δραστηριότητας τής Έταιρείας αποτελούν οι μέχρι τώρα εκδοθέντες πέντε τόμοι επιστημονικών μελετών και ο ύπό έκτύπωση έκτος τόμος.

Για τήν επί έβδομήντα συνεχή έτη συμβολή της στη διερεύνηση βασικών θεμάτων του Δημοσίου Δικαίου, με ιδιαίτερη ένασχόληση σε δυσχερή προβλήματα Διοικητικού Δικαίου, απονέμεται βραβείο στην **Έταιρεία Διοικητικών Μελετών**.

12. Το τιμώμενο επιστημονικό περιοδικό συμπλήρωσε κατά το έτος 2001 πενήντα χρόνια συνεχούς προσφορās στην ποινική επιστήμη και πράξη.

Ίδρύθηκε από τους καθηγητές Ν. Χωραφά, Κ. Γαρδίκια, Η. Γάφο και τον έμβριθέστατο Εισαγγελέα του Άρείου Πάγου Άγγελο Μπουρόπουλο και τον Ίάκωβο Ζαγκαρόλα, με σκοπό τήν επιστημονική συμβολή κατά τήν τότε έναρξη τής ισχύος τών νέων Κωδίκων Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας, και τελικό αποτέλεσμα, τήν εποικοδομητική παρέμβαση στα ανακύπτοντα δυσχερή προβλήματα θεωρίας και πράξης κατά τήν εφαρμογή αυτών τών Κωδίκων.

Στήν πορεία κατόρθωσε νά παρακάμψει όλες τις δυσχέρειες τών πολιτειακών και

πολιτικῶν συμπληγᾶδων, πού στή δίνη τῶν συγκρούσεων θά μπορούσαν νά παρασύρουν καί ἓνα περιοδικό πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο κλάδο τοῦ Δικαίου κατ' ἐξοχήν «πολιτικό» σέ εὐρεία ἔννοια, ὅπως τὸ Ποινικό Δίκαιο καί ἡ Ποινική Δικονομία. Καί τοῦτο ὀφείλεται στό γεγονός ὅτι τήρησε τίς ἀμετακίνητες βάσεις τῶν αὐστηρῶν ἐπιστημονικῶν κριτηρίων πού ἔθεσαν οἱ ἰδρυταί καί ἐτήρησαν ἀπαρεγκλίτως οἱ μεταγενέστεροι.

Γιὰ τήν ἀξιόλογη ἐπὶ πενήντα ἔτη ἐπιστημονική συμβολή του στή σύγχρονη θεωρία τόσο τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ὅσο καί τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, ἀπονέμεται βραβεῖο στό περιοδικό **Ποινικά Χρονικά**.

13. Ὁ τιμώμενος καθηγητής τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας στό Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, εἶναι πολυγραφότατος, ἔχει δὲ παρουσιάσει καί σπουδαῖο ἐρευνητικό ἔργο στήν περιοχὴ τῆς ἐρμηνείας τοῦ ἀριστοτελισμοῦ καί τοῦ νεοπλατωνισμοῦ.

Γιὰ τήν ἐπὶ ἔτη πολλὰ γόνιμη διακονία τῆς ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας, μὲ τὸ συγγραφικὸ ἔργο του, μὲ τὴν ἀπὸ τῆς ἔδρας διδασκαλία του καί μὲ τὴν ὀργάνωση Διεθνῶν Συνεδρίων, ἰδία μὲ θέμα τῆ Φιλοσοφία τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀπονέμεται βραβεῖο στόν καθηγητὴ κ. **Δημήτριο Κούτρα**.

14. Στὸ βιβλίο, προῖόν μακρᾶς ἐρευνητικῆς προσπάθειας, δίδεται ἐμπεριστατωμένη καί συστηματικὴ καταγραφή τῆς πολυκύμαντης ἱστορίας τῆς δραχμῆς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους μέχρι τῆς ἀντικαταστάσεώς της ἀπὸ τὸ εὐρώ.

Ἡ καταγραφή αὐτὴ πλαισιώνεται ἀπὸ διεισδυτικὴ ἀνάλυση τῶν οικονομικῶν, κοινωνικῶν καί πολιτικῶν γεγονότων.

Πρόκειται γιὰ ἔργο τὸ ὁποῖο, ὄχι μόνον καλύπτει ἓνα σοβαρὸ κενὸ στήν ἑλληνικὴ βιβλιογραφία, ἀλλὰ καί εἶναι προσιτὸ σὲ ἓνα εὐρύτατο κύκλο ἐνδιαφερομένων, ἀπὸ τὴ μελέτη του δὲ προκύπτουν πολὺτιμα συμπεράσματα σχετικὰ μὲ τὴ χάραξη καί τὴν ἄσκηση τῆς νομισματικῆς καί τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς γενικότερα.

Γιὰ τὸ βιβλίο τους *Ἡ Δραχμὴ ἀπὸ τὸν Φοῖνικα* στό *Εὐρώ* ἀπονέμεται βραβεῖο στόν κ. **Γιῶργο Ἀλογοσκούφη** καί τὴν κυρία **Σοφία Λαζαρέτου**.

15. Τὸ βιβλίο ἔχει ὡς κεντρικὸ θέμα τὴν καμπύλη τῆς κοινωνικοῖστορικῆς ζωῆς τῶν Ἑλληνόφωνων χριστιανικῶν χωριῶν τῆς Καππαδοκίας ἀπὸ τὸν 19ο αἰῶνα μέχρι τὴν ὥρα τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀναλλαγῆς τῶν πληθυσμῶν τοῦ 1924.

Τὸ χωριὸ ὑπόδειγμα εἶναι ἡ Τελμησός, πού ὑπῆρξε τὸ ἰδιαίτερο ἀντικείμενο τῶν μελετῶν τῆς συγγραφέως.

Γιὰ τὸ βιβλίο της *Μνήμες Καππαδοκίας*, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ μοναδικὴ πηγὴ ἱστορικῆς, κοινωνικῆς καί ἀνθρώπινης καταγραφῆς, καί προέρχεται ἀπὸ ἐπίπονη καί πολὺχρονη ἐνασχόληση τῆς συγγραφέως, ἀπονέμεται βραβεῖο στήν κυρία **Σοφία Ἀναστασιάδη-Μανουσάκη**.

16. Ὁ τιμώμενος δικηγόρος καί ἱστορικὸς συγγραφέας, ἀφῆρσε τίς δυνάμεις του στήν ἐπιστημονικὴ διαλεύκανση τῶν βιογραφικῶν, ἱστορικῶν καί φιλολογικῶν

προβλημάτων που συνδέονται με τη ζωή και το έργο του φωτιστού των Ρώσων Μαξίμου του Γραικού.

Καρπός των μακροχρόνιων έρευνών του υπήρξε ή δημοσίευση σειράς τεκμηριωμένων μελετών αναφερομένων στη μόρφωση του Μαξίμου, τις σχέσεις του με την Αναγέννηση και τον Ούμανισμό της Δύσεως καθώς και με τους Ρωμαιοκαθολικούς της εποχής του, στις απόψεις του για τον Πλάτωνα και την αρχαία ελληνική φιλοσοφία, στο μεταφραστικό και έρμηνευτικό έργο του, καθώς και στη συμβολή του στη Λογοτεχνία με τη δημοσίευση για πρώτη φορά αγνώστου επιγράμματος προς τιμήν του Αγίου Δημητρίου, μάλιστα δὲ και κυρίως με τη δημοσίευση για πρώτη φορά των ήρωσελεγειακῶν ποιημάτων του Γραικού.

Μὲ τὸ έργο του ὁ τιμῶμενος καταδεικνύει ὅτι ὁ Μάξιμος ὀρθῶς μὲν θεωρεῖται ἀπὸ τοὺς Ρώσους μέγας συγγραφεὺς τῆς ρωσικῆς λογοτεχνίας πρέπει ὅμως νὰ ἀναγνωρισθεῖ και ὡς μέγας Ἑλληγν ποιητῆς τῆς διασπορᾶς τοῦ 16ου αἰῶνος.

Γιὰ τὸ ἀξιόλογο αὐτὸ έρευνητικὸ και ἐκδοτικὸ έργο του, ἀπονέμεται βραβεῖο στὸν κ. **Κωνσταντῖνο Τσιλιγάννη**.

17. Παρὰ τὴ μεγάλη συνεισφορὰ τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων στὴν ἀνάπτυξη τῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ και γενικότερα τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ σχετικὴ μετὸ θέμα αὐτὸ βιβλιογραφία εἶναι περιορισμένη.

Τὸ κενὸ αὐτὸ καλύπτει τὸ έργο που βραβεύεται και ἀναφέρεται στὸν τρόπο ὀργανώσεως και τὶς συνθήκες διεξαγωγῆς τῆς ταχυδρομικῆς λειτουργίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοστάτων χρόνων μέχρι σήμερα.

Στὸ βιβλίο περιέχεται πρωτογενὲς ὕλικὸ ποικίλης μορφῆς, που βρισκόταν διάσπαρτο σὲ διάφορες πηγές και συγκεντρώθηκε μέσα σὲ περισσότερα ἀπὸ 40 ἔτη.

Γιὰ τὸ βιβλίο *Τὰ Ταχυδρομεῖα στὴν Ἑλλάδα-Ἱστορία και ἡ εξέλιξή τους*, ἀπονέμεται βραβεῖο στὸν κ. **Μωῦσῆ Κωνσταντῖνη**.

18. Μὲ δαπάνες τοῦ τιμῶμενου ἀποκαταστάθηκαν ἐγκαταλειμμένα διατηρητέα κτήρια τῆς Σιάτιστας και κατέστη δυνατὴ ἡ στέγαση σ' αὐτὰ νηπιαγωγείου και Μουσικοῦ Γυμνασίου.

Ὁ τιμῶμενος ἔχει ἐπίσης κατὰ καιροὺς προβεῖ σὲ ἀξιόλογες δωρεές πρὸς ἱεροὺς ναοὺς, σχολεῖα, ἰδρύματα και πολιτιστικούς συλλόγους τῆς περιοχῆς.

Γιὰ τὴ μεγάλη προσφορὰ του στὴν παιδεία, Ἑκκλησία και κοινωνία τῆς Σιάτιστας μετ' ἔργα εὐποίας, ἀπονέμεται βραβεῖο στὸν κ. **Κωνσταντῖνο Παπανικολάου**.

19. Ὁ τιμῶμενος ἀνέπτυξε σημαντικὴ δράση:

Στὸν πολιτιστικὸ τομέα: μετ' χορηγίες για τὴν ἀναστήλωση τοῦ Νεμείου Διός, για τὴν ἔκδοση και διανομὴ συγγραμμάτων μετ' σκοπὸ τὴ διάδοση τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ και τὴν ἀναπαλαίωση ἢ ἀνακαίνιση μοναστηρίων.

Στόν κοινωνικό και περιβαλλοντικό τομέα: με τή χορήγηση προνομίων στους εργαζομένους στην εταιρεία τής οποίας είναι Ἀντιπρόεδρος, με ἀρωγή σέ ἀναξιοπαθοῦντες, με ὀργάνωση ἡμερίδων γιά κοινωνικά καί περιβαλλοντικά θέματα καί πρωτοβουλία καί οἰκονομική ἐνίσχυση γιά δενδροφύτευση καί τή δημιουργία τεχνητῶν ὑδροβιοτόπων.

Οὐσιαστική ὑπῆρξε ἡ συμβολή του στήν ἀνασυγκρότηση τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἀλβανίας καθώς καί οἱ μεγάλες δωρεές του πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο.

Γιά τὴν προσφορά του αὐτή, ἀπονέμεται βραβεῖο στὸν κ. **Θεόδωρο Παπαλεξόπουλο**.

20. Ὁ Σύλλογος, πού ἐδρεύει στὴ Νέα Ὑόρκη, ἔχει ἐπὶ 90 ἔτη συνεχῆ παρουσία καί δράση.

Κατὰ τὴν μακρὰν περίοδο ζωῆς του πρόσφερε πολλές καί σημαντικὲς ὑπηρεσίες στήν πατρίδα καί τὴ Χίο εἰδικότερα, μέσω τῆς ἐνίσχυσεως Φιλανθρωπικῶν τῆς Ἰδρυμάτων, τῆς περιθάλψεως τοῦ πληθυσμοῦ τῆς καί τῆς ἐνίσχυσεως τῆς πανεπιστημιακῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἐπίσης, συνέβαλε στήν προώθηση τῶν ἐθνικῶν θεμάτων καί στή διατήρηση τῆς ἑλληνομάθειας τῶν νεωτέρων γενεῶν Ἑλληνοαμερικανῶν.

Γιά τὴν ἐθνική, ἐκπαιδευτική καί φιλανθρωπική προσφορά του ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν Παγκιακὸ Σύλλογο Νέας Ὑόρκης «**ΚΟΡΑΗΣ**».

21. Τὸ βιβλίον, ὅπως γράφει ὁ ἴδιος ὁ συγγραφεύς, ἀποτελεῖ μιὰ ἀπόπειρα «ψυχογραφίας» τῆς Ἀθήνας. Ὁ συγγραφεύς χρησιμοποίησε ὡς μέθοδο προσέγγισης τοῦ θέματος τὴν Ἱστορία καί τὴ Γεωγραφία, ἀλλὰ ἐπέλεξε ἀπὸ τίς ἐπιστῆμες αὐτὲς μόνο ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα πού τὸν βοήθησαν καί πού ἔγιναν δρόμοι γιά νὰ φθάσει στήν ψυχὴ τῆς μεγάλης πόλης, τῆς μεζονος Ἀθήνας. Λέγοντας νὰ φθάσει στήν ψυχὴ, ἔννοεῖ νὰ φθάσει στὸν πυρήνα τῆς πληθυσμιακῆς, κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς, πολιτισμικῆς καί πρὸ παντὸς τῆς πολιτικῆς ὄντοτητας τῶν Ἀθηνῶν.

Γιά τὸ πρωτότυπο ὡς πρὸς τὴ σύλληψη καί τὴν ἐκτέλεση τῆς ιδέας ἔργο του *Ἡ μεζων Ἀθήνα* ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν κ. **Βύρωνα Πολύδωρα**.

22. Ὁ τιμώμενος γεννήθηκε στὸ Μεσολόγγι καί ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια αἰσθάνθηκε ἔντονη συγκίνηση γιά τὴν ἱστορία τῆς γενέτειράς του.

Ἡ συγκίνηση αὐτὴ τὸν ὥθησε —κατὰ τὴν ὠριμότητά του— νὰ συγγράψει μελέτες γιά τὴν γενέτειρά του.

Γιά τὴν πολιτιστικὴ συμβολὴ του στήν προβολὴ τῆς διαρκοῦς δόξας τῆς πόλεως τοῦ Μεσολογγίου, ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν κ. **Σπύρο Κανίνα**.

23. Ὁ συγγραφεύς στὸ τρίτομο ἔργο του παρακολουθεῖ ἐνδοθεν τὴ σύσταση καί τὴν ἀνάπτυξη τῆς πνευματικῆς πορείας τῆς Εὐρώπης.

Ἀναζητᾷ μιὰ ἐνιαία δομὴ, ἡ ὁποία ὑπόκειται τῶν ἱστορικῶν δεδομένων καί ἡ ὁποία συνιστᾷ τὴν ἐντελέχεια τοῦ σχετικοῦ γίγνεσθαι. Δὲν εἶναι ἄσκοπο, στήν ἐποχὴ

κατά τήν ὁποία σκοπίμως παραβλέπεται στή Δύση ἡ ἑλληνική συνιστώσα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος ὡς συνεκτικός του παράγων, νά ὑπογραμμισθεῖ ἡ ἔντονη προβολή τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου στό Βυζάντιο καί σ' αὐτή τήν ἴδια τή Δύση.

Ἡ τεκμηρίωση τῶν κειμένων ἐμπλουτίζεται καί ἀπό τήν ἔξοχη εἰκονογράφηση. Σπουδαιότητα ἐμφανίζουν τὸ ἐνιαῖο τῆς ἐμπνεύσεως, ἡ μεθοδική διάταξη τῆς ὕλης, ἡ ἀναζήτηση ἐσωτερικῶν, ἀντί ἐξωτερικῶν συσχετισμῶν καί ἡ προβολή τῆς ὅλης πορείας τῆς Δύσεως στοὺς τομεῖς τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας, τῆς ἐπιστήμης καί τῆς τεχνικῆς ὡς ἀναπτύγματος τῶν καταβολῶν τους, πού ἐνυπάρχουν ἐντὸς τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος.

Γιὰ τὸ ἔργο *Ἡ διαμόρφωσις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος* πού ἐμφανίζει πρωτότυπη ἐπιστημονική ἐπάρκεια ἀλλὰ καί ἐθνικὸ ἐνδιαφέρον, ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν κ. **Νικόλαο Καλογερόπουλο**.

24. Ὁ τιμώμενος μοναχός, ἐχρημάτισε ἐπὶ 35 ἔτη Διευθυντῆς τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τοῦ Λεοντείου Λυκείου.

Κατὰ τὴ γερμανικὴ κατοχὴ ἦταν ὑπεύθυνος τῆς Γ' Ἑστίας τῆς Θείας Πρόνοιας, πού μοίραζε δωρεὰν φαγητό.

Ἀπὸ τὸ 1945, ὡς ἀρχηγός Προσκόπων, διοργάνωσε καλοκαιρινὲς κατασκηνώσεις γιὰ παιδιά μὲ οἰκονομικὰ προβλήματα.

Τὸ 1969 ζήτησε νά ἐγκαταλείψει τὸν ἐκπαιδευτικὸ στίβο καί νά ταξιδέψει στὴ Μαδαγασκάρη, μὲ σκοπὸ νά ταχθεῖ γιὰ πάντα στὴν ὑπηρεσία τῶν λεπρῶν συνανθρώπων μας.

Στὴ Μαδαγασκάρη ἔζησε ἀπὸ τὸ 1970 μέχρι τὸ 1977, ὅποτε, γιὰ λόγους ὑγείας, ἐπέστρεψε στὴν Ἑλλάδα.

Γιὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴ καί φιλανθρωπικὴ δράση του καί γιὰ τὴν προσφορά του στοὺς λεπρούς τῆς Μαδαγασκάρης, ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν ἀδελφὸ **Χρυσολόγο**, κατὰ κόσμον **Νικόλαο Βαλλαρή**.

25. Ὁ τιμώμενος συνταξιῶχος ἐκπαιδευτικός, μὲ προσωπικὴ ἐθελοντικὴ μέριμνα διακομίζει ἀσθενεῖς ἀπόρους, Ἑλληνας καί ξένους (κυρίως πρόσφυγες Κούρδους καί ἄλλους) στὰ δημόσια καί ἄλλα νοσοκομεῖα πρὸς ἐξέταση καί νοσηλεία, καί μεριμνᾷ γιὰ τὴν φαρμακευτικὴ τους περίθαλψη. Ἔχει συγκροτήσει 12μελὴ ἐθελοντικὴ ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν καλύτερὴ ἐπιτέλεση τοῦ προσωπικοῦ του ἔργου. Ὁ ἴδιος ἔχει ἐξυπηρετήσει ἄνω τῶν 300 ἀναξιοπαθόντων.

Γιὰ τὴν ἐθελοντικὴ αὐτὴ κοινωνικὴ προσφορά του ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν κ. **Δημήτριο Καρανικόλα**.

26. Εἶναι ποικίλα τὰ ἀντικείμενα μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολήθηκε ἀποτελεσματικὰ ὁ τιμώμενος ἐκπαιδευτικός κατὰ τὴν μακρὰ σταδιοδρομίαν του, ἐκεῖνο ὅμως γιὰ τὸ ὁποῖο κυρίως ἀγωνίστηκε μὲ ἀκατάβλητη ὑπομονὴ καί ἐπιμονὴ καί μὲ ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα

(διδασκαλία σὲ εκπαιδευτικά προγράμματα, ὁμιλίες, ἴδρυση Συλλόγου, ἀρθρογραφία, δένδροφυτεύσεις κλπ.) εἶναι τὸ φυσικὸ περιβάλλον.

Γιὰ τὴν προσφορά του στὴν πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τῆς Μεσσηνίας καὶ κυρίως γιὰ τὴν προσφορά στὴν περιβαλλοντικὴ προστασία τῆς περιοχῆς, ἀπονέμεται εὐφημος μνεῖα στὸν κ. **Πάνο Κοσμόπουλο**.

27. Ὁ τιμώμενος μαθητῆς, κατὰ τὴν ἐπίσκεψή τοῦ σχολείου του στὸν Ἀρχαιολογικὸ χῶρο τῆς Ἀκροπόλεως, βρῆκε ἓνα νόμισμα τοῦ 3ου μ.Χ. αἰώνα, τὸ ὁποῖο παρέδωσε στὴν ἀρμόδια Ἐφορεία.

Γιὰ τὴν πράξη του αὐτῆ, ποὺ ἀποδεικνύει τὸ ἦθος καὶ τὸ σεβασμὸ του στὴν πολιτιστικὴ μας κληρονομιά ἀπονέμεται εὐφημος μνεῖα στὸν μαθητὴ τοῦ 1ου Γυμνασίου Ἀχαρνῶν **Ἰωάννη Μακρίδη**.

28. Τὸν Δεκέμβριο τοῦ περασμένου χρόνου, λίγο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ὁ τιμώμενος ἀντελήφθη συμπολίτη του ὁ ὁποῖος εἶχε πέσει μὲ τὸ αὐτοκίνητό του στὴ θάλασσα τῆς Τήνου.

Ἀψηφώντας τὸν ὁρατὸ κίνδυνο νὰ χάσει ὁ ἴδιος τὴ ζωὴ του καί, παρὰ τὰ προβλήματα τῆς υγείας του καὶ τίς πολὺ ἄσχημες καιρικὲς συνθῆκες, κατόρθωσε νὰ τὸν διασώσει ἀπὸ βέβαιον πνιγμό.

Γιὰ τὴ φιλαλληλία καὶ αὐταπάρνησή του ἀπονέμεται ἔπαινος στὸν κ. **Δημήτριο Γιαμπάνη**.

29. Ὁ τιμώμενος, στὶς 4 Ἰουλίου ἔ.ἔ. ἔχασε τὴ ζωὴ του, στὴν προσπάθειά του νὰ σώσει ἀπὸ πνιγμὸ κολυμβητὴ στὴν ἀκρογιαλιά Ἀμμες περιοχῆς Σβορωνάκων Λειβαθοῦς.

Σὲ ἀναγνώριση τῆς πράξεως αὐτῆς ἦθους καὶ ἀνθρωπιᾶς, ποὺ ὁδήγησε στὴν αὐτοθυσία του, ἀπονέμεται βραβεῖο, μετὰ θάνατον, στὸν **Δημήτριο Παπαδόπουλο**.

Τὰ νέα βραβεῖα τὰ ὁποῖα προκηρύσσονται σήμερα θὰ δημοσιευθοῦν στὸν τύπο.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι μποροῦν νὰ πάρουν πληροφoρίες ἀπὸ τὴ Γραμματεία τῆς Ἀκαδημίας.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν παρουσία σας, τὴν κατανόηση καὶ τὴν ὑπομονή σας.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

Α΄ ΤΑΞΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1. Βραβείο Κωνσταντίνου Κτενᾶ, με χρηματικό ἔπαθλο 5.000 €, ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ κληροδοτήματος Εὐθυμίας Μερτσάρη, γιὰ τὴ συγγραφὴ πρωτότυπης ἐργασίας, ὀρυκτολογικοῦ περιεχομένου. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 30.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 2003.

2. Βραβείο Κωνσταντίνου Κτενᾶ, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ κληροδοτήματος Εὐθυμίας Μερτσάρη, γιὰ τὴ συγγραφὴ πρωτότυπης ἐργασίας, μὲ τὴν ὁποία προωθεῖται ἡ γεωλογικὴ γνώση τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 30.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 2003.

3. Βραβείο Αἰκατερίνης Κέπετζη, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς ἰατροῦ Νικολάου Κέπετζη, με χρηματικὸ ἔπαθλο 3.000 €, ἀπονεμόμενο σὲ ἀριστοῦχο πτυχιούχου τῆς Ἰατρικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2001-2002. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριον τοῦ 2003 μετὰ ἀπὸ σχετικὴ ὑπόδειξη τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς.

4. Βραβείο Βασιλικῆς χήρας Γερασίμου Νοταρᾶ, εἰς μνήμην τῶν γονέων τῆς Ἰωάννου καὶ Ἀνδρομάχης Ἰ. Δεμερτζῆ, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση τῆς καλύτερης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ἐπὶ τῶν Μαθηματικῶν τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων ἢ συναφοῦς ἐκδόσεως τούτων, πού ἔχει ἐκπονηθεῖ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ Ἑλληνες ὑπηκόους. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1999 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε

αντίτυπα, όρίζεται ή 30ή Άπριλίου 2003. Το βραβείο θά άπονεμηθει τον Δεκέμβριο του 2003.

5. Βραβείο Βασιλικής χήρας Γερασίου Νοταρά, εις μνήμην Γεωργίου Ί. Δεμερτζή, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, για τη βράβευση της καλύτερης έργασίας επί της θεραπείας του καρκίνου ή των παθήσεων της καρδιάς που έχει εκπονηθεί στην Ελλάδα από Έλληνες υπηκόους. Η υποβαλλόμενη έργασία να είναι έξ ολοκλήρου δημοσιευμένη από 1.1.1999 έως 31.12.2002 ή να έχει γίνει δεκτή προς δημοσίευση σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό με κριτές ή σε πρακτικά διεθνούς ή πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σε πρακτικά συνεδρίου, χωρίς κριτές, περιλήψεως ή και ολοκλήρου της έργασίας, δέν θά λαμβάνεται υπόψη. Προθεσμία υποβολής έργων, σε πέντε αντίτυπα, όρίζεται ή 30ή Άπριλίου 2003. Το βραβείο θά άπονεμηθει τον Δεκέμβριο του 2003.

6. Βραβείο του καθηγητού Άριστείδου Φωτίου Πάλλα, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, το όποιο θά άπονεμηθει στην καλύτερη έργασία, ή όποία αναφέρεται σε τομείς της Μαθηματικής Αναλύσεως και θά έχει εκπονηθεί από Έλληνες έρευνητές έγκατεστημένους στην Ελλάδα ή το έξωτερικό. Η υποβαλλόμενη έργασία να είναι έξ ολοκλήρου δημοσιευμένη από 1.1.2000 έως 31.12.2002 ή να έχει γίνει δεκτή προς δημοσίευση σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό με κριτές ή σε πρακτικά διεθνούς ή πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σε πρακτικά συνεδρίου, χωρίς κριτές, περιλήψεως ή και ολοκλήρου της έργασίας, δέν θά λαμβάνεται υπόψη. Προθεσμία υποβολής έργων, σε πέντε αντίτυπα, όρίζεται ή 30ή Άπριλίου 2003. Το βραβείο θά άπονεμηθει τον Δεκέμβριο του 2003.

7. Βραβείο Έπαμεινώνδα Παπαστράτου, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, το όποιο θά άπονεμηθει στην καλύτερη έργασία, ή όποία θά αναφέρεται σε τομείς της Γεωμετρίας και θά έχει εκπονηθεί από Έλληνες έρευνητές έγκατεστημένους στην Ελλάδα ή το έξωτερικό. Η υποβαλλόμενη έργασία να είναι έξ ολοκλήρου δημοσιευμένη από 1.1.2000 έως 31.12.2002 ή να έχει γίνει δεκτή προς δημοσίευση σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό με κριτές ή σε πρακτικά διεθνούς ή πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σε πρακτικά συνεδρίου, χωρίς κριτές, περιλήψεως ή και ολοκλήρου της έργασίας, δέν θά λαμβάνεται υπόψη. Προθεσμία υποβολής έργων, σε πέντε αντίτυπα, όρίζεται ή 30ή Άπριλίου 2003. Το βραβείο θά άπονεμηθει τον Δεκέμβριο του 2003.

8. Βραβείο Έπαμεινώνδα Παπαστράτου, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, το όποιο θά άπονεμηθει στην καλύτερη έργασία, ή όποία θά αναφέρεται σε τομείς της Άλγεβρας και θά έχει εκπονηθεί από Έλληνες έρευνητές έγκατεστημένους στην Ελλάδα ή το έξωτερικό. Η υποβαλλόμενη έργασία να είναι έξ ολοκλήρου δημοσιευμένη από 1.1.2000 έως 31.12.2002 ή να έχει γίνει δεκτή προς δημοσίευση σε έγκριτο επιστημονικό περιοδικό με κριτές ή σε πρακτικά διεθνούς ή πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σε πρακτικά συνεδρίου, χωρίς κριτές, περιλήψεως

ή και ολοκλήρου τής εργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

9. Βραβεῖο Ἐπαμεινώνδα Παπαστράτου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, τὸ ὁποῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ στὴν καλύτερη ἐργασία, ἡ ὁποία θὰ ἀναφέρεται σὲ τομεῖς τῆς Τοπολογίας (Μαθηματικά) καὶ θὰ ἔχει ἐκπονηθεῖ ἀπὸ Ἑλληνες ἐρευνητὲς ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ολοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνει δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτὲς ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτὲς. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτὲς, περιλήψεως ἢ καὶ ολοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

10. Βραβεῖο τῆς Οἰκογενείας Ἰωάννου Βλυσίδη, εἰς μνήμην Ἀντιγόνης Βλυσίδη, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ συγγραφὴ πρωτότυπης ἐρευνητικῆς ἐργασίας μὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ἀκόλουθα θέματα: α) Ἐπιβαρυντικοὶ παράγοντες κατὰ τὴν παιδικὴ ἡλικία γιὰ τὴν ἀνάπτυξη καρδιαγγειακῆς νόσου στὴν ἐνήλικα ζωὴ. β) Περιγεννητικὲς συνθήκες καὶ ψυχονοητικὴ ἀνάπτυξη. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ολοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνει δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτὲς ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτὲς. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτὲς, περιλήψεως ἢ καὶ ολοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

11. Βραβεῖο τῆς Οἰκογενείας Ἰωάννου Βλυσίδη, εἰς μνήμην Ἀντιγόνης Βλυσίδη, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ συγγραφὴ πρωτότυπης ἐρευνητικῆς μελέτης, ἡ ὁποία θὰ συμβάλει οὐσιαστικὰ στὴν πρόοδο τῆς Γυναικολογίας ἢ τῆς Μαιευτικῆς στὴν Ἑλλάδα. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ολοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνει δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτὲς ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτὲς. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτὲς, περιλήψεως ἢ καὶ ολοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

12. Δύο Βραβεῖα Δημ. Λαμπαδαρίου μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 3.000 € τὸ καθένα, ἀπονεμόμενα στοὺς δύο ἰκανότερους στὸ μάθημα τῆς Γεωδαισίας, ἀποφοίτους τοῦ Τμήματος Τοπογράφων-Μηχανικῶν τοῦ Ε.Μ.Π. καὶ τοῦ Α.Π.Θ., ἢ ἐνὸς ἐκ τῶν δύο Ἰδρυμάτων, τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2001-2002. Τὰ βραβεῖα θὰ ἀπονεμηθοῦν τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003, μετὰ ἀπὸ σχετικὴ ὑπόδειξη τῶν ἐν λόγω Τμημάτων.

13. Δύο βραβεῖα Δημ. Ν. Λαμπαδαρίου, με χρηματικό ἔπαθλο 5.000 €, ἕκαστον, γιὰ τὴ βράβευση ἑνὸς ἢ δύο καλύτερων συγγραμμάτων ἢ ἐπιστημονικῶν πραγματειῶν στὸν κλάδο τῆς Γεωδαισίας, δημοσιευμένων στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικὸ ἀπὸ Ἑλληνες ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικὸ. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1999 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτὲς ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτὲς. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτὲς, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

14. Βραβεῖο τῆς Οἰκογενείας Λουκᾶ Μούσουλου, εἰς μνήμην τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Λ. Μούσουλου, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση πρωτότυπης ἐρευνητικῆς ἐργασίας, στὸν κλάδο τῆς Χειρουργικῆς τοῦ Καρκίνου μὲ θέμα: «Μοριακὴ καὶ γενετικὴ συμμετοχὴ στὴν καρκινογένεση». Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1999 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτὲς ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτὲς. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτὲς, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

15. Βραβεῖο τῆς Οἰκογενείας Λουκᾶ Μούσουλου, εἰς μνήμην τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Λ. Μούσουλου, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση πρωτότυπης ἐργασίας στὸν κλάδο τῆς Μεταλλειολογίας-Μεταλλευτικῆς πού ἔχει ἐκπονηθεῖ ἀπὸ Ἑλληνες ἐρευνητὲς ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικὸ. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1999 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτὲς ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτὲς. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτὲς, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

16. Βραβεῖο Πραξιτέλους Ἀργυροπούλου, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ συγγραφή ἀπολύτως πρωτοτύπου θεωρητικῆς ἢ ἐργαστηριακῆς ἐργασίας ἄνω τῶν 100 σελίδων, ἢ ὁποῖα νὰ ἔχει ἐκπονηθεῖ –κατὰ τρόπο ἀποδεδειγμένο– κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἀπὸ Ἑλληνα διπλωματοῦχο πολιτικὸ ἢ ἀγρονόμο τοπογράφου μηχανικὸ στοὺς τομεῖς τῆς Ὑδραυλικῆς Ἐπιστήμης ἢ τῆς Ὑδρολογίας καὶ νὰ ἔχει προσφάτως δημοσιευθεῖ, ἔστω καὶ ἐν περιλήψει, σὲ διεθνῶς ἀνεγνωρισμένο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ τῆς ἀλλοδαπῆς (ὅπως εἶναι λ.χ. τὰ “Transactions of the American Society of Civil Engineers” ἢ “Journal of International Association of Hydraulic Research” μὲ ἐπαινετικὲς κριτικὰς ξένων γνωστοῦ κύρους ἐπιστημόνων. Προθεσμία

υποβολής μελετών σε πέντε αντίτυπα ή αντίγραφα, σύμφωνα με τους γενικούς όρους, έως τις 30 Ἀπριλίου 2003. Ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

17. Βραβεῖο Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση πρωτότυπης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ἐπὶ θεμάτων τῆς Θεωρητικῆς Φυσικῆς, ἢ ὅποια ἔχει ἐκπονηθεῖ ἀπὸ Ἑλληνες ἐπιστήμονες ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1999 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνει δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνoῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

18. Βραβεῖο Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση πρωτότυπης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ἐπὶ θεμάτων τῆς Πειραματικῆς Φυσικῆς. Ἡ ἐργασία εἶναι δυνατὸν νὰ ἀφορᾷ σὲ νέα ἀξιόλογη πειραματικὴ ἀνακάλυψη ἢ σὲ νέα ἀξιόλογα πειραματικὰ δεδομένα ἢ σὲ νέα ἀξιόλογη πειραματικὴ μέθοδο ἢ καὶ σὲ νέο ὄργανο-συσκευή πού ἐπιτρέπει νέες πειραματικὲς μελέτες. Οἱ ἐργασίες πρέπει νὰ ἔχουν ἐκπονηθεῖ ἀπὸ Ἑλληνες ἐρευνητὲς ἐγκατεστημένους στὴν Ἑλλάδα ἢ τὸ ἐξωτερικόν. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1999 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνει δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ μὲ κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνoῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου μὲ κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

19. Βραβεῖο Θεοδώρου Ἀρεταίου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 3.000 €, γιὰ τὴ βράβευση τῆς καλύτερης πρωτότυπης μελέτης ἐπὶ τῆς Χειρουργικῆς, Γυναικολογίας ἢ Ἀκτινολογίας. Ἡ ὑποβαλλόμενη ἐργασία πρέπει νὰ συνδυάζει στοιχεῖα τῆς σύγχρονης βιοϊατρικῆς τεχνολογίας μὲ προοπτικὲς κλινικῶν ἐφαρμογῶν πού προάγουν τὴν παροχὴ ὑψηλῆς στάθμης ἱατρικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἡ μελέτη δὲν πρέπει νὰ ἔχει δημοσιευθεῖ στὸν ἐλληνικὸ ἱατρικὸ τύπο, πρέπει ὅμως σημαντικὸ τουλάχιστον μέρος αὐτῆς, νὰ ἔχει δημοσιευθεῖ σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Στὴν ἐρευνητικὴ ὁμάδα πρέπει νὰ συμμετέχουν ἀπαραιτήτως καὶ δύο τουλάχιστον νέοι ἱατροί, ἡλικίας μικρότερης τῶν 35 χρόνων. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα ἢ ἀντίτυπα ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

20. Βραβεῖο Εὐτυχίας Κ. Εὐταξιοπούλου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, στὴ μνήμη τοῦ Ἀντιπλοίαρχου Κων. Ν. Εὐταξιοπούλου, γιὰ τὴ βράβευση ἐκδεδομένης ἢ ἀνέκδοτης μελέτης πού νὰ ἀφορᾷ στὸ Ναυτικὸ μας ἢ γενικότερα στὴ θάλασσά μας.

Προθεσμία υποβολής μελετών σε πέντε αντίτυπα έως τις 30 Ἀπριλίου 2003. Ἡ ἀπονομή τοῦ βραβείου τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

21. Βραβεῖο εἰς μνήμην τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Περικλέους Θεοχάρη, ἀθλοθετούμενο ἀπὸ τὶς ἀδελφές του, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση τῆς καλύτερης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας στὸν τομέα τῆς Μηχανικῆς. Ἡ υποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση, σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία υποβολῆς ἔργων σὲ πέντε αντίτυπα ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸ Δεκέμβριο τοῦ 2003.

22. Βραβεῖο Δημητρίου Φωκᾶ, με χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ συγγραφή ἀνέκδοτης μελέτης, ἀναφερομένης στὴν Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ κατὰ τὸν Β΄ Παγκόσμιον Πόλεμο, ἀπὸ τῆς ἀποδημίας τούτου κατὰ τὸν Ἀπρίλιο 1941 μέχρι τῆς ἐπιστροφῆς του στὴν πατρίδα κατὰ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1944. Προθεσμία υποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα ἀνώνυμα με κάποιον ρητὸ ὡς ἔνδειξη, σύμφωνα με τοὺς γενικοὺς ὅρους (ἀριθ. 4), ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2004. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

23. Βραβεῖο Ἀχιλλέως Διονυσοπούλου, με χρηματικὸ ἔπαθλο 6.000 €, γιὰ τὴ συγγραφή πρωτότυπης ἐρευνητικῆς ἐργασίας πού νὰ ἀφορᾷ στὴ Βιολογία, στὴν πρόληψη ἢ στὴ θεραπευτικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ καρκίνου. Ἡ ἐργασία πρέπει νὰ ἔχει σχεδιασθεῖ καὶ πραγματοποιηθεῖ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ Ἑλληνας ἐργαστηριακοὺς ἢ κλινικοὺς ἐρευνητές. Ἡ υποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.2000 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ με κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Γιὰ τὴν κρίση τῆς ἐργασίας θὰ ληφθοῦν ὑπόψη τὰ διεθνῶς κρατοῦντα κριτήρια ἀξιολόγησης π.χ. ὁ δείκτης ἀπήχησης (Impact Factor). Προθεσμία υποβολῆς ἐργασιῶν, σὲ πέντε αντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

24. Βραβεῖο Ἐμμανουῆλ Μπενάκη, με χρηματικὸ ἔπαθλο 4.500 €, γιὰ τὴ βράβευση πρωτότυπης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας με θέμα ἐπὶ τῆς γενετικῆς βελτιώσεως καλλιεργουμένων φυτῶν. Ἡ υποβαλλόμενη ἐργασία νὰ εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου δημοσιευμένη ἀπὸ 1.1.1998 ἕως 31.12.2002 ἢ νὰ ἔχει γίνῃ δεκτὴ πρὸς δημοσίευση σὲ ἔγκριτο ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ με κριτές ἢ σὲ πρακτικὰ διεθνοῦς ἢ πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σὲ πρακτικὰ συνεδρίου, χωρὶς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ὀλοκλήρου τῆς ἐργασίας, δὲν θὰ λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία υποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε αντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

25. Βραβείο Έμμανουήλ Μπενάκη, με χρηματικό έπαθλο 4.500 €, για τή βράβευση πρωτότυπης επιστημονικής εργασίας με θέμα τή μελέτη του ὄλου ἢ τμήματος του δασικού οικοσυστήματος στην Ελλάδα. Ἡ ὑποβαλλόμενη εργασία νά εἶναι ἐξ ολοκλήρου δημοσιευμένη ἀπό 1.1.1998 ἕως 31.12.2002 ἢ νά ἔχει γίνει δεκτή πρὸς δημοσίευση σέ ἔγκριτο επιστημονικό περιοδικό με κριτές ἢ σέ πρακτικά διεθνούς ἢ πανελληνίου συνεδρίου με κριτές. Δημοσίευση σέ πρακτικά συνεδρίου, χωρίς κριτές, περιλήψεως ἢ καὶ ολοκλήρου τῆς εργασίας, δὲν θά λαμβάνεται ὑπόψη. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων, σέ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θά ἀπονειμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

Β' ΤΑΞΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

1. Βραβείο Γ. Ἀθάνα, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, για τή βράβευση τῆς καλύτερης ἐκδεδομένης ποιητικῆς συλλογῆς νέου, κατὰ προτίμηση, ποιητοῦ. Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ἔργων σέ πέντε ἀντίτυπα ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θά ἀπονειμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἡ Ἀκαδημία, ἂν κρίνει ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν εἶναι ἄξιο γιὰ βράβευση, ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἀπονεῖμει τὸ βραβεῖο σέ ἄλλον ποιητή, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

2. Βραβείο Λάμπρου Πορφύρα, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, για τή βράβευση Ἑλληνῶν λυρικοῦ ποιητῆ. Προθεσμία γιὰ τὴν ὑποβολή σχετικῶν αἰτήσεων ἢ προτάσεων, πού θά συνοδεύονται ἀπὸ πέντε ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου, ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θά ἀπονειμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἡ Ἀκαδημία, ἂν κρίνει ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν εἶναι ἄξιο γιὰ βράβευση, ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἀπονεῖμει τὸ βραβεῖο σέ ἄλλον ποιητή, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

3. Βραβείο Σωτηρίου Ματράγκα, εἰς μνήμην Ἀλεξάνδρας καὶ Σωτηρίου Ἰ. Ματράγκα, με χρηματικό έπαθλο 5.000 €, για τὴν καλύτερη ἐκδοσὴ λυρικῶν ποιημάτων. Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ἔργων σέ πέντε ἀντίτυπα ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θά ἀπονειμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἡ Ἀκαδημία, ἂν κρίνει ὅτι κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν εἶναι ἄξιο γιὰ βράβευση, ἔχει τὸ δικαίωμα νά ἀπονεῖμει τὸ βραβεῖο σέ ἄλλον ποιητή, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

4. Τέσσερα βραβεῖα τοῦ Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη, με χρηματικό έπαθλο 6.000 € τὸ καθένα, πού ἀπονέμονται οἰκοθεν, χωρὶς τὴν ὑποβολή αἰτήσεων ὑποψηφίων, σέ ἔργο ποιητικό, σέ ἔργο ἀφηγηματικοῦ πεζοῦ λόγου, σέ κριτικὴ ἢ δοκίμιο καὶ σέ ἔργο παιδικῆς λογοτεχνίας. Τὰ βραβεῖα θά ἀπονειμηθοῦν ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

5. Δύο βραβεῖα τοῦ Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη, με χρηματικό έπαθλο 9.000 €, ἕκαστον, γιὰ τὴ συγγραφὴ ἀνεκδοτῆς μελέτης σχετικά με τὸ ἔργο

του Κώστα Ουράνη και της Ἐλένης Ουράνη. Οἱ μελέτες πρέπει νὰ ἔχουν ἔκταση 400 τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων συνηθισμένου σχήματος καὶ νὰ πραγματεύονται ἐπαρκῶς βασικά θέματα ποὺ περιλαμβάνονται στὸ συγγραφικὸ, λογοτεχνικὸ καὶ ποιητικὸ ἔργο τοῦ Κώστα Ουράνη καὶ στὸ συγγραφικὸ ἔργο τῆς Ἐλένης Ουράνη (Ἰ. Αλκίης Θρυλός). Οἱ ἐργασίες θὰ ὑποβληθοῦν στὰ γραφεῖα τοῦ Ἰδρύματος, Ὁθωνος 8, 7ος ὄροφος στὴν Ἀθήνα, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα ἀνώνυμα μὲ κάποιο ρητὸ ὡς ἐνδειξὴ (σύμφωνα μὲ τοὺς γενικοὺς ὅρους ἀρ. 4) ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2004. Τὰ βραβεῖα θὰ ἀπονεμηθοῦν τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

6. Τέσσερα βραβεῖα Ἐμμανουὴλ Δ. Ροῖδου:

α) Βραβεῖο μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴν καλύτερη δημοσιευμένη φιλολογικὴ ἢ κριτικὴ μελέτη, μὲ θέμα: «Τὰ ἱστορικὰ ἀφηγήματα τοῦ Βλαχογιάννη».

β) Βραβεῖο μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴν καλύτερη δημοσιευμένη φιλολογικὴ ἢ κριτικὴ μελέτη, μὲ θέμα: «Ἡ γλῶσσα τοῦ Νίκου Καζαντζάκη».

γ) Βραβεῖο μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴν καλύτερη δημοσιευμένη φιλολογικὴ ἢ κριτικὴ μελέτη, μὲ θέμα: «Τὰ διηγήματα τοῦ Γρηγορίου Ξενοπούλου».

δ) Βραβεῖο μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴν καλύτερη δημοσιευμένη φιλολογικὴ ἢ κριτικὴ μελέτη, μὲ θέμα: «Τὸ ἀφηγηματικὸ ἔργο τοῦ Ἐμμανουὴλ Ροῖδη». Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ἐργασιῶν, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003.

7. Βραβεῖο Ἐλένης Τιμ. Μυκονίου, εἰς μνήμην τῶν γονέων τῆς Ἀνδρομέδας Τ. Μυκονίου καὶ Τιμ. Μυκονίου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, ἀπονεμόμενο σὲ ἀριστοῦχο διπλωματοῦχο πιανίστα, ταλαντοῦχο, ὁ ὁποῖος θὰ ἐξετασθεῖ ἀπὸ Ἐπιτροπὴ. Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ ὑποβάλουν στὰ γραφεῖα τῆς Ἀκαδημίας ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003, αἴτηση συνοδευόμενη ἀπὸ βιογραφικὸ σημεῖωμα, τίτλους σπουδῶν, καταλόγους δημοσίων καλλιτεχνικῶν ἐμφανίσεών τους, κρίσεις καθὼς καὶ κάθε ἄλλο βοηθητικὸ στοιχεῖο ποὺ νὰ ἀφορᾷ στὶς σπουδὲς καὶ τὴν ἐν γένει δράση τους. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπὴ ἢ κανένας ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους δὲν κριθεῖ ἄξιος γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλον, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς δὲν ὑπέβαλε αἴτηση.

8. Βραβεῖο εἰς μνήμην Γιάννη Παπαϊωάννου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα συνθέτη, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ ἔργο του καὶ τὸ σύνολο τῆς προσφοράς του ἔχει συμβάλει στὴν ἀνάπτυξη καὶ διάδοση τῆς σοβαρῆς ἐλληνικῆς μουσικῆς. Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ ὑποβάλουν ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003 αἴτηση συνοδευόμενη ἀπὸ βιογραφικὸ σημεῖωμα, τίτλους σπουδῶν, κρίσεις καὶ δημοσιεύματα τοῦ τύπου καθὼς καὶ κάθε ἄλλο στοιχεῖο ποὺ νὰ ἀφορᾷ στὶς σπουδὲς καὶ τὴν ἐν γένει καλλιτεχνικὴ τους δραστηριότητα. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπὴ ἢ κανένας ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους δὲν κριθεῖ ἄξιος γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλον, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς δὲν ὑπέβαλε αἴτηση.

9. Βραβείο τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, ἀπονεμόμενο σὲ διαπρέποντα Ἑλληνὰ ἀρχιτέκτονα ἀπὸ τοὺς νεώτερους, μὲ ἀνώτατο ὄριο ἡλικίας τὸ 40ό. Οἱ ὑποψήφιοι πρέπει νὰ ὑποβάλουν ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003 αἴτηση συνοδευόμενη ἀπὸ βιογραφικὸ σημεῖωμα, τίτλους σπουδῶν, φάκελο περιέχοντα σχέδια μελετῶν ἢ θεωρητικῶν ἀπόψεων, σχέδια ἐκτελεσθέντων ἔργων, φωτογραφίες ἢ σλάιτς αὐτῶν, δημοσιεύματα τοῦ τύπου καθὼς καὶ κάθε ἄλλο στοιχεῖο πού νὰ ἀφορᾷ στὴν δραστηριότητά τους. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἀκαρπῆ ἢ κανένας ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους δὲν κριθεῖ ἄξιος γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλον, ἔστω καὶ ἂν αὐτὸς δὲν ὑπέβαλε αἴτηση.

10. Βραβεῖο Διονυσίου Κοκκίνου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, ἀπονεμόμενο στὴν καλύτερη ἐπιστημονικὴ ἱστορικὴ μελέτη Ἑλληνοσ συγγραφέως. Προθεσμία ὑποβολῆς μελετῶν σὲ πέντε ἀντίτυπα ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

11. Βραβεῖο Ἐλένης καὶ Πάνου Ψημένου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴ βράβευση ἐκδομένου ἔργου, πού θὰ ἀναφέρεται στὴν Νεοελληνικὴ Ἱστορία ἢ Φιλολογία ἀπὸ τὸ 1669 μέχρι σήμερα. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων σὲ πέντε ἀντίτυπα, ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄγονη ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἐκδομένο ἔργο μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

12. Ἐπαθλο Μιχαὴλ καὶ Ἰωάννου Κατσαρά, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, πού θὰ ἀπονεμηθεῖ στὴν καλύτερη ἐργασία στὸν τομέα τῆς Βυζαντινῆς Φιλολογίας, δημοσιευμένη ἐντὸς τῆς τελευταίας πενταετίας (1997-2002). Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

13. Βραβεῖο τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, ἀπονεμόμενο στὸ καλύτερο ἔργο κλασικῆς ἢ μεταγενέστερης ἐλληνικῆς ἢ λατινικῆς φιλολογίας, πού δημοσιεύθηκε τὴν τελευταία πενταετία. Προθεσμία ὑποβολῆς ἔργων σὲ πέντε ἀντίτυπα, ἕως τὶς 30 Ἀπριλίου 2003. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

14. Βραβείο Γεωργίου Π. Οικονόμου, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, για τη συγγραφή μελέτης, με θέμα τη λεκάνη τής Μεσογείου κατά την τελευταία περίοδο του χαλκού, την πρωτογεωμετρική περίοδο, την γεωμετρική περίοδο και την αρχαϊκή περίοδο (1600 π.Χ.-500 π.Χ.). Οί μελέτες πρέπει να υποβληθούν έως τις 30 Ἀπριλίου του 2004, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθ. 4). Το βραβείο θα απονεμηθῆ τὸν Δεκέμβριο του 2004. Ἐάν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθῆ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, με θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθῆ σχετικὴ αἴτηση.

15. Βραβείο Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, για τη συγγραφή ανέκδοτης μελέτης με θέμα τις σχέσεις Ἑλλήνων καὶ Ρώσων ἀπὸ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἕως τὸ τέλος τοῦ 17ου αἰώνα. Τὸ ἔργο πρέπει νὰ ἔχει ἔκταση 250 τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων συνηθισμένου σχήματος καὶ νὰ πραγματεύεται ἐπαρκῶς βασικὰ θέματα ὅπως: Οἱ Ἑλληνες στὴ Ρωσία, οἱ Ἑλληνες ὡς διδάσκαλοι, ἡ πρώιμη ἐλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ ἡ ἴδρυση τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, οἱ Ρῶσοι καὶ τὰ Πατριαρχεῖα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ βυζαντινὴ τέχνη στὴ Ρωσία κ.ἄ. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθ. 4), ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Τὸ βραβεῖο θα ἀπονεμηθῆ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἐάν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθῆ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, με θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθῆ σχετικὴ αἴτηση.

16. Βραβείο Χαριλάου Σακελλαριάδη, με χρηματικό ποσό 3.000 €, για τη συγγραφή ανέκδοτης μελέτης περὶ Ἑλληνοποιητοῦ ἢ πεζογράφου ποὺ ἔζησε τὴν χρονικὴ περίοδο 1850-1950. Τὸ ἔργο πρέπει νὰ ἔχει ἔκταση 250 τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων με βιογραφικὲς καὶ βιβλιογραφικὲς ἀναλύσεις τῶν ἔργων, κριτικὲς ἀναλύσεις καὶ παραθέσεις ἐν συνόψει καὶ ἄλλων κρίσεων. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθ. 4), ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Τὸ ἔπαθλο θα ἀπονεμηθῆ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

17. Βραβείο Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, για τη συγγραφή ανέκδοτης μελέτης με θέμα: «Βιβλιογραφία γιὰ τὴν ἱστορία τῶν ἐλληνικῶν κοινοτήτων τοῦ ἐξωτερικοῦ μέχρι τὸ 1821». Προθεσμία ὑποβολῆς μελετῶν, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθ. 4), ἕως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Τὸ βραβεῖο θα ἀπονεμηθῆ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἐάν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθῆ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, με θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθῆ σχετικὴ αἴτηση.

18. Βραβείο Γεωργίου Π. Οικονόμου, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, για τη συγγραφή μελέτης, αναφερομένης σε θέματα αρχαιολογικά ή ιστορικά της Ἀρκαδίας. Προθεσμία υποβολής μελετών, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (άρθρ. 4), έως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Το βραβείο θα απονεμηθεί τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἐάν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθῆ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεύμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, με θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθῆ σχετικὴ αἴτηση.

19. Βραβείο Αὐρηλίας Κομνηνοῦ, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, εἰς μνήμην τῆς κόρης τῆς Μαίρης Κομνηνοῦ-Ἀναγνωστοπούλου, ἀπονεμόμενο σὲ Ἑλληνα τὸ γένος ἀρχαιολόγο-συγγραφέα, ἡλικίας ὄχι μεγαλύτερης τῶν 40 ἐτῶν κατὰ τὸ χρόνο τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἔργου, γιὰ ἀνεκδοτὴ μελέτη, ἀναφερομένη σὲ ἀρχαιολογικά θέματα ἢ σὲ ἔργο λογοτεχνικό, τὸ ὁποῖο νὰ ἀπτεταί ἀρχαιολογικῶν θεμάτων, με περιγραφές καὶ ἐντυπώσεις συνδεδεμένες με τὴν ἱστορία ἢ τὴ μυθολογία. Προθεσμία ὑποβολῆς μελετών, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (άρθρ. 4), έως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Το βραβείο θα απονεμηθεί τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἐάν ἡ προκήρυξη ἀποβῆ ἀκαρπῆ ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθῆ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεύμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, με θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθῆ σχετικὴ αἴτηση.

20. Ἐπαθλο Κωνσταντίνου Δημ. Κοντοδήμου, εἰς μνήμην τοῦ ἀδελφοῦ του, με χρηματικό ποσὸ 3.000 €, γιὰ τὴ συγγραφή ἀνεκδοτῆς μελέτης, με θέμα τὴν ἱστορία τῆς Τσαμουριάς, δηλ. τῆς ἐπαρχίας Θυάμιδος (Φιλιατῶν) κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας μέχρι καὶ τοὺς νεώτερους χρόνους. Προθεσμία ὑποβολῆς μελῶν, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (άρθρ. 4), έως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Το έπαθλο θα απονεμηθεί τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

21. Λυκούργειο Βραβείο, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, ἀπὸ τὰ ἔσοδα τῆς δωρεᾶς Παν. Γραμματικᾶκη, γιὰ τὴ βράβευση τῆς καλύτερης ἐπιστημονικῆς ἐργασίας Ἑλληνα ἐπιστήμονα τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ ποὺ θὰ ἀναφέρεται στὴν Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τοῦ Βυζαντίου. Προθεσμία ὑποβολῆς μελετών, σε πέντε δακτυλογραφημένα αντίγραφα, ανώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (άρθρ. 4), έως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Το βραβείο θα απονεμηθεί τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

22. Τρία (3) βραβεῖα τοῦ Κέντρου Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, με χρηματικό έπαθλο 3.000 €, γιὰ τὸ καθένα γιὰ τὴ βράβευση τριῶν ἀντιστοίχως ἀνεκδότων συλλογῶν γλωσσικοῦ καὶ διαλεκτικοῦ ὕλικου προερχομένων ἀπὸ: α) περιοχὴ Μακεδονίας (νομὸς Καστοριάς), β) τὴν περιοχὴ τῆς Θράκης (νομὸς Ροδόπης) καὶ γ) τὴν περιοχὴ τῆς Κερκύρας. Οἱ

μελέτες πρέπει να είναι πρωτότυπες, να έχουν έκταση τουλάχιστον 250 δακτυλογραφημένων σελίδων και να υποβληθούν σε πέντε αντίγραφα ανώνυμα με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τους γενικούς όρους (αριθ. 4), έως τις 30 Ἀπριλίου 2004. Τò βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

23. Βραβεῖο τῆς Κοινότητος Λίνδου-Ρόδου, με χρηματικό ἔπαθλο 3.000 €, κατόπιν εὐγενοῦς χορηγίας τῶν Λινδίων ἀδελφῶν Γεωργίου καὶ Βασιλείου Νικ. Παπαγαπητοῦ, γιὰ τὴν συγγραφή ἀνέκδοτης μελέτης με θέμα τὴν ἱστορία τῆς Λίνδου, ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι σήμερα. Συγκεκριμένα ἡ μελέτη πρέπει νὰ ἀναφέρεται ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Λίνδου, στὴ συμβολὴ τῆς στὴν διαμόρφωση τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Ρόδου καὶ γενικότερα τοῦ Αἰγαιοπελαγίτικου χώρου καθὼς καὶ στὴν οἰκονομικὴ τῆς διαδρομὴ ἀνὰ τοὺς αἰῶνες, ἀναφερομένων ἐκτενῶς καὶ τῶν πηγῶν ἀπὸ τίς ὁποῖες ἀντλήθηκαν στοιχεῖα. Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν μελετῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη, σύμφωνα με τοὺς γενικούς ὅρους (αριθμ. 4) ἕως τίς 30 Ἀπριλίου 2004. Τò βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

24. Βραβεῖο Δήμου Μεσσήνης, με χρηματικό ἔπαθλο 3.000 €, γιὰ τὴ συγγραφή πρωτότυπης ἀνέκδοτης μελέτης, με θέμα: «Ἱστορία τῆς Μεσσήνης ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα μέχρι σήμερα», ἐκτάσεως 300 τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων. Ἡ μελέτη θὰ πρέπει νὰ εἶναι στηριγμένη στὶς πηγές καὶ στὴ βιβλιογραφία. Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν μελετῶν, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη σύμφωνα με τοὺς γενικούς ὅρους (αριθ. 4), ἕως τίς 30 Ἀπριλίου 2004. Τò βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

25. Βραβεῖο τοῦ «Ὄργανισμοῦ Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης-Θεσσαλονίκη 1997», με χρηματικό ἔπαθλο 6.000 €, γιὰ τὴν συγγραφή ἀνέκδοτης μελέτης, τριακοσίων τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων, ἐπὶ θέματος ποῦ θὰ ἀναφέρεται στὴν ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνώνυμα, με κάποιο ρητό ως ένδειξη σύμφωνα με τοὺς γενικούς ὅρους (αριθμ. 4) ἕως τίς 30 Ἀπριλίου 2004. Τò βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἐὰν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ κανένα ἀπὸ τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἡ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονείμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο δημοσιευμένο, με θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει ὑποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

26. Βραβεῖο τοῦ «Ὄργανισμοῦ Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης-Θεσσαλονίκη 1997», με χρηματικό ἔπαθλο 6.000 €, γιὰ τὴν συγγραφή ἀνέκδοτης μελέτης, τριακοσίων τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων, με θέμα τὴν Λογοτεχνία τῆς Μακεδονίας κατὰ τὸν 19ο καὶ τὸν 20ο αἰῶνα. Προθεσμία ὑποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνώνυμα με κάποιο ρητό ως ένδειξη σύμφωνα με τοὺς γενικούς ὅρους (αριθμ. 4) ἕως τίς 30 Ἀπριλίου 2004. Τò βραβεῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἐὰν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ

κανένα από τὰ υποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἢ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεύμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει υποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

27. Βραβεῖο τοῦ «Ὄργανισμοῦ Πολιτιστικῆς Πρωτεύουσας τῆς Εὐρώπης-Θεσσαλονίκη 1997», μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 6.000 €, γιὰ τὴν συγγραφή ἀνεκδότου μελέτης, τριακοσίων τουλάχιστον δακτυλογραφημένων σελίδων, μὲ θέμα τὴν προβληματικὴ τῆς Βυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης στὴν Θεσσαλονίκη. Προθεσμία υποβολῆς ἐργασιῶν σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα, ἀνώνυμα μὲ κάποιον ρητὸ ὡς ἔνδειξη σύμφωνα μὲ τοὺς γενικοὺς ὅρους (ἀριθμ. 4) ἕως τῆς 30 Ἀπριλίου 2004. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονειμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ κανένα ἀπὸ τὰ υποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἢ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεύμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει υποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

28. Βραβεῖο τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 6.000 €, ἀπονεμόμενο στὸ καλύτερο ἔργο βυζαντινῆς φιλολογίας ποὺ δημοσιεύθηκε τὴν τελευταία πενταετία. Αἰτήσεις μποροῦν νὰ υποβάλουν καὶ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητὲς Πανεπιστημίου. Προθεσμία υποβολῆς ἔργων, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ἕως τῆς 30 Ἀπριλίου 2004. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονειμηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004. Ἄν ἡ προκήρυξη ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ κανένα ἀπὸ τὰ υποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, ἢ Ἀκαδημία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονεύμει τὸ βραβεῖο σὲ ἄλλο ἔργο δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἔχει υποβληθεῖ σχετικὴ αἴτηση.

Γ'. ΤΑΞΗ ΘΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

1. Βραβεῖο Ἰωάννου καὶ Μιράντας Πεσμαζόγλου, εἰς μνήμην τῶν γονέων τους Στεφάνου καὶ Ἀγγελίας Πεσμαζόγλου καὶ Βασιλείου καὶ Νόρας Οἰκονόμου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 3.000 €, τὸ ὁποῖο θὰ ἀπονέμεται σὲ Ἑλληνες πολίτες, ἡλικίας ἕως 30 ἐτῶν, ἀποφοίτους Ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων τμημάτων Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν (κοινωνιολογία, οἰκονομικά, πολιτικὲς ἐπιστῆμες) ἢ καὶ Νομικῶν Σχολῶν.

Οἱ υποψήφιοι πρέπει:

α) νὰ ἔχουν ἀριστεύσει στὸ πρῶτο πτυχίον, ἐπιτυχῶντας μέσον ὄρο βαθμολογίας τουλάχιστον 8,5/10

β) νὰ ἔχουν ὀλοκληρώσει ἐπιτυχῶς τὸν πρῶτον μεταπτυχιακὸ κύκλον σπουδῶν τους σὲ Πανεπιστήμιον τῆς Ἑλλάδος ἢ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ

γ) νὰ ἔχουν γίνεαι δεκτοὶ γιὰ νὰ προχωρήσουν στὴν ἐκπόνηση διδακτορικῆς διατριβῆς στὴν Ἑλλάδα ἢ στὸ ἐξωτερικόν, τὸ θέμα τῆς ὁποίας θὰ υποβάλλεται μὲ τὰ ἄλλα πιστοποιητικὰ σπουδῶν τους. Ὑποβολὴ αἰτήσεων μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2003 ἢ τυχὸν ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὸν Δεκέμβριον τοῦ 2003.

2. Βραβείο Ἀναστασίας Πίντου, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς καθηγητῆς Ἰερώ-
 νυμου Πίντου, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 6.000 €, τὸ ὁποῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ σὲ Ἕλληνα
 πολίτη, ἀπόφοιτο κατὰ προτίμηση τοῦ Ἰνστιτούτου Περιφερειακῆς Ἀνάπτυξης τοῦ
 Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν ἢ τοῦ Μετα-
 πτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδῶν τοῦ Τμήματος Οἰκονομικῆς καὶ Περιφερειακῆς
 Ἀνάπτυξης τοῦ ἴδιου Πανεπιστημίου ἢ ἄλλης ὁμοειδοῦς Σχολῆς, ἐλλείψει τῶν ἀνω-
 τέρω, ὁ ὁποῖος θὰ συγγράψῃ τὴν καλύτερη μελέτη μὲ θέμα «Ἡ Περιφερειακὴ
 Ἀνάπτυξη τῆς Ἑλλάδος: ἡ θεωρητικὴ καὶ ἡ πρακτικὴ προσέγγιση. Παρούσα κατά-
 στασις, προβλήματα, προοπτικὲς». Ἡ μελέτη νὰ εἶναι ἀδημοσίευτη. Προθεσμία
 ὑποβολῆς, σὲ πέντε ἀντίτυπα, ὀρίζεται ἡ 30ῆ Ἀπριλίου 2004. Τὸ βραβεῖο θὰ ἀπονε-
 μηθεῖ τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2004.

**3. Βραβείο τοῦ Ἰδρύματος Προαγωγῆς Δημοσιογραφίας Ἀθανασίου Βασ.
 Μπότση**, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 5.000 €, γιὰ τὴν βράβευση βιβλίου ἢ μελέτης ποῦ νὰ
 ἀφορᾷ τὴν Δημοσιογραφία καὶ τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐπικοινωνίας –ΜΜΕ– ἐν γένει καὶ
 νὰ ἔχει ἐκδοθεῖ τὰ ἔτη 2000, 2001 καὶ 2002. Προθεσμία ὑποβολῆς τῶν ἔργων, σὲ
 πέντε ἀντίτυπα, μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 2003. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὸν
 Δεκέμβριο 2003.

4. Βραβείο Γεωργίου Θ. Φωτεινοῦ, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 6.000 €, γιὰ τὴν συγ-
 γραφὴν ἀνέκδοτης μελέτης μὲ θέμα: «Ἱστορία τῆς Ἀκαδημίας (387 π.Χ.-529
 μ.Χ.)». Προθεσμία ὑποβολῆς μελετῶν, σὲ πέντε δακτυλογραφημένα ἀντίγραφα,
 ἀνώνυμα, μὲ κάποιον ρητὸ ὡς ἔνδειξη, σύμφωνα μὲ τοὺς γενικοὺς ὅρους (ἀριθ. 4), ἕως
 τῆς 30 Ἀπριλίου 2005. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ βραβείου τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2005.

5. Βραβείο τοῦ Ἰδρύματος Κώστα καὶ Ἑλένης Οὐράνη, εἰς μνήμην Μιλτιάδη
 καὶ Μαρίας Νεγρεπόντη, μὲ χρηματικὸ ἔπαθλο 6.000 €, τὸ ὁποῖο θὰ ἀπονεμηθεῖ
 στὴν καλύτερη ἐργασία ποῦ δημοσιεύθηκε τὴν τελευταία πενταετία στὸν τομέα τῆς
 Οἰκονομίας μὲ θέμα «Ἡ ἀνταγωνιστικότητα τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας». Προθεσμία
 ὑποβολῆς τῶν ἐργασιῶν μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 2003. Ἡ ἀπονομὴ τοῦ
 βραβείου τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2003. Ἄν ἡ προκήρυξις ἀποβεῖ ἄκαρπη ἢ κανένα ἀπὸ
 τὰ ὑποβληθέντα ἔργα δὲν κριθεῖ ἄξιο γιὰ βράβευση, τὸ Ἰδρυμα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ
 ἀπονεμίει τὸ βραβεῖο οἴκοθεν, σὲ ἄλλο ἔργο, δημοσιευμένο, μὲ θεματικὴ συγγένεια.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2002

ΚΕΝΤΡΟΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 2002

ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΣΤΗΚΕ

- Τò σύνολο του προσωπικού, έρευνητές, άπεσπασμένοι φιλόλογοι από τò Ύπουργείο Παιδείας και οί συμμετέχοντες με σύμβαση όρισμένου χρόνου στο Πρόγραμμα ‘Ελληνικός Λόγος ΙΙ’, εργάστηκε για τήν δημιουργία του Ήλεκτρονικού Λημματολογίου και για τόν εμπλουτισμό τής Βάσης Δεδομένων τών χειρογράφων του Κέντρου. Τò Ήλεκτρονικό Λημματολόγιο εντός του πρώτου εξαμήνου του 2003 ολοκληρώνεται.
- Άπομαγνητοφωνήθηκε και κατεγράφη σε μορφή χειρογράφων ή σε ήλεκτρονικό υπολογιστή τò γλωσσικό ύλικό που συνέλεξαν οί έρευνητές στις γλωσσικές άποστολές του έτους 2001.
- Οί έρευνητικές άποστολές του έτους 2002 για συλλογή γλωσσικού ύλικού άνεστάλησαν με άπόφαση τής Έφορευτικής άποστολής με τήν προοπτική νά προχωρήσει ταχύτερα τò Ήλεκτρονικό Λημματολόγιο. Οί άποστολές θά έκτελεστούν κατά τò έτος 2003.

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά τò έτος 2002 τò Κέντρο έχει έν εξέλιξει τις εξής έκδοτικές έργασίες:

- είναι υπό έκδοση ο 24ος τόμος του Λεξικογραφικού Δελτίου. Δέν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

- επίσης είναι υπό έκδοση και δὲν ἔχουν ἀκόμη ὀλοκληρωθεῖ οἱ τυπογραφικὲς ἐργασίες γιὰ τὰ Πρακτικὰ τοῦ Δ' Διεθνoῦς Συνεδρίου τῆς Νεοελληνικῆς Διαλεκτολογίας, ποὺ εἶχε γίνει στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τὸν Δεκέμβριο τοῦ 2002 μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ἔτους Γλωσσῶν. Ἡ ἔκδοση γίνεται μὲ ἐπιμέλεια συντακτικῆς ἐπιτροπῆς μὲ τὴν καθοδήγηση τοῦ ἐρευνητῆ Σπαύρου Κατσουλέα.
- ἐντὸς τοῦ πρώτου τριμήνου τοῦ ἔτους 2003 ὀλοκληρώνεται ἡ ἔκδοση τοῦ τέταρτου τόμου τοῦ Λεξικοῦ τοῦ Γεωργίου Ἑμμ. Παγκάλου «Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ιδιώματος τῆς Κρήτης», μὲ ἐπιμέλεια τῆς Διευθυντριάς τοῦ Κέντρου κας Ἑλευθερίας Γιακουμάκη.
- ἐπανεκδίδεται ἐπίσης ἀπὸ τὸ Κέντρο Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τὸ βιβλίον τοῦ καθηγητοῦ Γλωσσολογίας κ. Κων/νου Μητῆ «Ἡ γλῶσσα τῶν δημοσιευμένων Μεσαιωνικῶν ἐλληνικῶν ἐγγράφων τῆς Κάτω Ἰταλίας καὶ τῆς Σικελίας». Οἱ τυπογραφικὲς ἐργασίες θὰ ὀλοκληρωθοῦν τὸ ἔτος 2003. Τὴν ἐπιμέλεια τοῦ τόμου ἔχει ὁ συγγραφέας καὶ ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κας Ἑλευθερία Γιακουμάκη.

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχείου Τοπωνυμίων καὶ Κυρίων Ὄνομάτων ἐπιτελεῖται ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὸν ἐρευνητῆ Ἀγγελὸ Ἀφρουδάκη.

Τὸ Ἀρχεῖο κατὰ τὸ 2002 τροφοδότησε τὴν ἠλεκτρονικὴ Βάση Δεδομένων τοῦ Ἑλληνικοῦ Τοπωνυμικοῦ μὲ 2.500 νέα τοπωνύμια (ἀπὸ Σκόπελο, Ἀλόνησο, Σαμοθράκη καὶ Ζάκυνθο). Ἡ Βάση περιλαμβάνει τώρα 34.500 τοπωνύμια καὶ ἀναβαθμίζεται συνεχῶς ὡς πρὸς ὀρισμένους παραμέτρους τῆς βάσει τῆς πείρας ποὺ ἔχει ἀποκτηθεῖ ἀπὸ τὴν χρῆση τῆς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου πῆραν μέρος σὲ συνέδρια μὲ ἀνακοινώσεις.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ὀλοκληρώθηκε τὸ πρόγραμμα «Ἑλληνικὸς Λόγος II», ποὺ χρηματοδοτήθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, στὸ ὁποῖο ἐργάστηκε ἐνεαμελὲς προσωπικὸ μὲ σύμβαση ὀρισμένου χρόνου, γιὰ τὴν συνέχεια τῆς δημιουργίας τοῦ Ἡλεκτρονικοῦ Ἀρχείου. Οἱ ἐργασθέντες μὲ σύμβαση εἶναι: Ἀνδρέου Σταυρούλα (ποὺ ἀπεχώ-

ρησε τὸ Νοέμβριο τοῦ 2002), Βραχιονίδου Μαρία, Γκόγκου Δέσποινα, Μυζάλας Νικόλαος, Παπαδοπούλου Ἑλένη, Παπακωστοπούλου Ζωή, Παππᾶ Μαρία, Σασσάνη Κωνσταντίνα, Χριστίδου Ἑλένη.

- Ἐγκρίθηκε ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία ἐπιχορήγηση 117.388 € (ὄρχ. 40.000.000), γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ ἔργου μὲ τὸ Πρόγραμμα «Ἑλληνικὸς Λόγος III».

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Τὸ 2002 εἰσήχθησαν στὸ Κέντρο τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ 285 νέα βιβλία. Ὁ τρόπος ἀπόκτησης τῶν βιβλίων αὐτῶν εἶναι: δωρεές 149 τίτλοι, ἀγορές 67 τίτλοι, ἀνταλλαγές 6 τίτλοι.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Τὸ Κέντρο Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ συνεργάζεται:

- Μὲ τὴν “Ἑλληνικὴ Ὀνοματολογικὴ Ἑταιρεία”.
- Μὲ τὴν “Ἑταιρεία Νεοελληνικῆς Διαλεκτολογίας”.
- Μὲ τὴν “Ἐν Ἀθήναις Γλωσσικὴ Ἑταιρεία”.
- Μὲ τοὺς Τομεῖς Γλωσσολογίας τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν (Καποδιστριακό), Θεσσαλονίκης (Ἀριστοτέλειο), Θράκης (Δημοκρίτειο), Ἰωαννίνων καὶ Αἰγαίου (μὲ ἔδρα τοῦ Τομέα στὴ Ρόδο).
- Συνεχῆς συνεργασία ὑπάρχει καὶ μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐπεξεργασίας Λόγου καὶ τὸν Διευθυντὴ του καθηγητὴ τοῦ Πολυτεχνείου κ. Γεώργιο Καραγιάννη.
- Μὲ τὸν Θησαυρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας (ἐκπρόσωπος καθηγητὴς κ. Ἀθανάσιος Ἀναγνωστόπουλος).
- Ἐπίσης συνεργάζεται μὲ τὸν Γεωγραφικὸ Ἄτλαντα τῆς Εὐρώπης ποὺ ἑδρεύει στὸ Malberg (μὲ ἀντιπρόσωπο τὴν Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κα Ἐλευθερία Γιακουμάκη).

Μὲ τιμὴ καὶ σεβασμὸ
Ἡ Διευθύντρια τοῦ ΙΑΝΕ
Ἐλευθερία Γιακουμάκη

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

Συνοπτική Έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

Τὸ ἔτος πού πέρασε ὑπῆρξε ιδιαίτερα σημαντικό γιὰ τὸ Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας, ἀφοῦ μεταστεγάστηκε πλέον στὸ νεοκλασσικὸ κτήριο τῆς ὁδοῦ Ἡπίτου, χάρις στῆ γενναιοδωρία τοῦ Ἰδρύματος Λίλιαν Βουδούρη. Ἐτσι τὸ ἔτος 2003, κατὰ τὸ ὁποῖο θὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια, τὸ Κέντρο Λαογραφίας θὰ γιορτάσει τὸ νέο του ξεκίνημα μὲ ἔκθεση τεκμηρίων γιὰ τὴν Ἱστορία του, κατὰ συνέπεια τὴν ἱστορία τῆς Λαογραφίας καὶ μὲ συνέδριο γιὰ τὸν Νικόλαο Πολίτη μὲ θέμα «Ποιμενικοὶ Πληθυσμοί. Ἡ περίπτωση τῶν Σαρακατσάνων».

Κατὰ τὸ ἔτος πού πέρασε τὸ Κέντρο ὁλοκλήρωσε καὶ παρέδωσε στὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ 2004 ταινία μικροῦ μήκους (20') μὲ θέμα «Ἐλαία καλλιστέφανος», γιὰ τὴν δημιουργία τῆς ὁποίας εἶχε ἀποσπάσει βραβεῖο σεναρίου ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ. Ἡ σκηνοθεσία τῆς ταινίας ἐγίνε ἀπὸ τὴ Νικολέτα Γουλῆ καὶ ἡ μουσικὴ ἀπὸ τὸν Γ. Κουρουπό.

Ἐπιμελήθηκε καὶ παρουσίασε ἐπὶ ἓνα ἐξάμηνο ἐβδομαδιαία ὠριαία ἐκπομπὴ στὸν ραδιοφωνικὸ σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ θέμα: «Οἱ δύο Ὁφεις τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς κληρονομιάς». Τὴν ἐπιμέλεια τῆς ἐκπομπῆς εἶχε ὁ ἐρευνητὴς μουσικὸς Εὐστάθιος Μακρῆς.

Ὁλοκλήρωσε τὴν μελέτη καὶ ἔκθεση τοῦ ὑλικοῦ τοῦ Μουσείου τοῦ Ἄρτου στὴν Ἀμφίκλεια Φθιώτιδας. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου ἔχουν προγραμματισθεῖ γιὰ τὶς 21 Ἰουνίου τοῦ 2003.

Συμμετέχει στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος «Πολιτισμὸς 2000» σὲ εὐρωπαϊκὸ Πρόγραμμα μὲ θέμα «European acritic Heritage» ὡς ἐπιστημ. Ὑπεύθυνος σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, τὸ Université de Paris I Sorbonne-Pantheon (κα Ἀρβελέρ), τὸ Consejo Superior de Investigaciones τῆς Ἰσπανίας, τὸ Πανεπ. St. Clement τῆς Ὀχρίδας τῆς Βουλγαρίας καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτο τῆς Βενετίας. Στὸ πλαίσιο τοῦ προγράμματος ὀργάνωσε καὶ πραγματοποιοῖ μὲ ἐπιτυχία ἐνημερωτικὴ ἡμερίδα (30-1-2002) μὲ τὴ συμμετοχὴ ὅλων τῶν ἐταίρων, συνέντευξη τύπου, παρουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ κ. Βενιζέλου (13 Μαρτίου) καὶ ἐπιστημονικὴ συνάντηση (24-25 Νοεμβρίου) μὲ ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις καὶ μεγάλη συμμετοχὴ εἰδικῶν καὶ κοινῶ.

Τὸ Κέντρο προκήρυξε τρεῖς θέσεις ἐρευνητικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἐπέλεξε τρεῖς νέους ἐρευνητὲς ἀξιάνοτας ἔτσι τὸ ἐπιστημονικὸ του δυναμικὸ. Ἐπίσης στὸ Κέντρο ἐργάζονται δύο ἐκπαιδευτικοὶ μὲ ἀπόσπαση.

Ὅπως κάθε χρόνο, οἱ Ἑρευνητὲς τοῦ Κέντρου πραγματοποιοῦσαν τὶς ἐντεταλ-

μένες και ἐπ' εὐκαιρία ἀποστολῆς γιὰ ἐπιτόπια ἔρευνα στήν ἐλληνική ἐπαρχία καί ἐμπλούτισαν τὸ ὕλικό τοῦ Ἀρχείου. Ἐπιπλέον εἰσῆχθησαν 28 συλλογές λαογραφικοῦ ὕλικου συνολικῆς ἐκτάσεως 6.854 σελίδων Α4 καί τετραδίου. Ἀπὸ αὐτὲς οἱ 9 ἔλαβαν ἔπαινο γιὰ τὴν ποιότητα καί τὴν ποσότητα τοῦ ὕλικου. Κύριο χαρακτηριστικὸ τῶν περισσοτέρων συλλογῶν ἦταν ἡ κατάθεσή τους σὲ δίσκο ἀκτίνας (CD) ἢ δισκέτα, πράγμα πού διευκολύνει τὴν εἰσαγωγή τους στὸ ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου. Ἡ Ἀκαδημία διέθεσε γιὰ τὴν βράβευσή τους ποσὸν 12.900 € (4.300.000 δραχμές). Σημειωτέον ὅτι μὲ ἐνέργειες τοῦ Κέντρου τὸ Ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας κοινοποίησε πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικούς ἐγκύκλιο γιὰ τὴν προκήρυξη βραβείου γιὰ τὴν καλύτερη συλλογὴ Λαογραφικοῦ ὕλικου, τὴν ὁποία θὰ ἐκδίδει τὸ Κέντρο Λαογραφίας στὴ σειρά «Πηγές τοῦ Λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ».

Ἐκδόσεις:

1. Λαογραφικὰ Σύμμεικτα Παξῶν, τοῦ Καθηγ. Δημ. Λουκάτου, στὴ νέα σειρά τοῦ Κέντρου Λαογραφίας μὲ τίτλο «Πηγές τοῦ λαϊκοῦ Πολιτισμοῦ».

2. Καλαίσθητο ἐνημερωτικὸ φυλλάδιο μὲ θέμα τὸ Ψῶμι στὸ πλαίσιο τοῦ Προγράμματος τοῦ ὙΠΠΟ «Μέρες Πολιτισμοῦ» στὸ Μουσεῖο τοῦ Ἄρτου στὴν Ἀμφίκλεια Φθιώτιδας.

Πρόσφατα ἡ Γενικὴ Γραμματεία Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων ἀνέθεσε, μὲ τὴν ὑπογραφή σχετικῆς σύμβασης, στὸ Κέντρο τὴν πραγματοποίησιν Ἐκθέσεως μὲ θέμα τὴν Ἑλιά γιὰ τὸ 2004 καθὼς καί καλλιτεχνικοῦ τόμου μὲ τὰ ἐθνογραφικὰ καί εἰκαστικὰ τῆς Ἑλιάς.

Στὸ τυπογραφεῖο εὐρίσκονται:

1. Πρακτικὰ τῆς Μουσικολογικῆς Συνάξεως μὲ θέμα «Οἱ δύο ὄψεις τῆς ἐλληνικῆς μουσικῆς κληρονομιάς. Ἀφιέρωμα στὴ μνήμη τοῦ Σπυριδῶνος Περιστέρη» πού πραγματοποιήθηκε τὸ 2000 στὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν.

2. Ὁ 29 (2000-2002) τόμος τῆς Ἐπετηρίδας τοῦ Κέντρου, σελ. 450.

3. Τρεῖς τόμοι τῆς σειρᾶς «Πηγές τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ».

4. Πρακτικὰ δύο Συνεδρίων γιὰ τὴν Ἑλιά στὴν ἐλληνικὴ καί ἀγγλικὴ μὲ τὴν οἰκονομικὴ ὑποστήριξη τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

Ἐτοιμάζονται:

1. Ὁ κατάλογος τῶν μουσειακῶν ἀντικειμένων τοῦ Κέντρου Λαογραφίας.

2. Ὁ Β' τόμος τῶν Δημοτικῶν τραγουδιῶν σὲ συνεργασία μὲ τὸν Καθηγητὴ κ. Γ. Ἀμαργιανᾶκη.

3. Ὁ τόμος μὲ θέμα τὴν Ἑλιά στὴ Ἐθνογραφία καί τὴν Τέχνη σὲ συνεργασία μὲ τὴν Γενικὴ Γραμματεία Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων.

Ἡ Διευθύντρια
Αἰκατερίνη Πολυμέρου-Καμηλάκη

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 2002

Στή διάρκεια του έτους εκδόθηκαν στη σειρά τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου δύο βιβλία: 1) *Κωνσταντίνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, Ἀλληλογραφία, τόμος δεύτερος, 1818-1822*, ἐπιμέλεια: Κώστας Λάμπας καὶ Ρόδη Σταμούλη, καὶ 2) *Εὐτυχία Λιάτα, Τὸ Ναύπλιο καὶ ἡ ἐνδοχώρα του ἀπὸ τὸν 17ο στὸν 18ο αἰῶνα· οἰκιστικὰ μεγέθη καὶ κατανομή τῆς γῆς*.

Τὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου ἀσχολήθηκε καὶ ἐφέτος καὶ προώθησε τὰ ἐν ἐξελίξει ἐρευνητικὰ καὶ ἐκδοτικὰ προγράμματα. Ἀναλυτικότερα, στὸ πλαίσιο τῶν προγραμμάτων τοῦ Κέντρου καὶ τῶν εἰδικῶν ἐνασχολήσεων τοῦ προσωπικοῦ του, ἐγίναν κατὰ τὸ 2002 οἱ ἐξῆς ἐργασίες:

α') Ὁ Διευθύνων τὸ Κέντρο Κωνσταντίνος Λάμπας ἔλαβε μέρος σὲ δύο ἐπιστημονικὰ Συνέδρια: 1) στὸ Ζ' Πανιόνιο Συνέδριο (Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002), μὲ θέμα ἀνακοίνωσης «Ἐπτανησιακὴ γραμματολογία: βιογραφικὰ “σχεδάρια” λογιῶν στὸν 19ο αἰῶνα» καὶ 2) στὸ Δ' Διεθνὲς Συνέδριο Ἱστορίας «Ἱστοριογραφία τῆς νεότερης καὶ σύγχρονης Ἑλλάδας 1833-2002» (Ἀθήνα, Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν, 29 Ὀκτ.-3 Νοεμ. 2002), μὲ θέμα ἀνακοίνωσης «Ἡ νεοελληνικὴ ἐκπαίδευση πρὶν ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821· τοπικὴ ἱστοριογραφία καὶ συνθετικὲς ἀπόπειρες». Ἐπίσης ἔλαβε μέρος στὴν παρουσίαση τοῦ βιβλίου τῆς Νίκης Παπαηλιάκη, *Μιά αἰχμάλωτη κοινότητα. Ἐπιστολὲς ἀπὸ τὴ Χίο πρὶν τὴν καταστροφὴ, Θεσσαλονίκη 2001* (Φεβρ. 2002). Ὁ ἴδιος ἀσχολήθηκε μὲ τὴν προετοιμασίαν γιὰ ἐκδόση (συλλογὴ πραγματολογικοῦ ὕλικου κλπ.) τοῦ ἐπόμενου τόμου τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου. Τέλος, ἐν ὄψει τοῦ Συμποσίου γιὰ τὴ Νεοελληνικὴ Ἐπιστολογραφία, ποὺ ὀργανώνεται ἀπὸ τὸ Κέντρο τὸν Μάρτιο τοῦ 2003, ἐτοίμασε σύντομὴ ἱστορία τοῦ Κέντρου ἀπὸ τὴν ἴδρυσή του ἕως σήμερα, καθὼς καὶ ἓνα κείμενο γιὰ τὰ ἐντυπα Ἐπιστολάρια τῆς Βενετίας, ποὺ θὰ προταχθεῖ στὴν ἀνατύπωση τοῦ Ἐπιστολαρίου τοῦ Σπυρίδωνος Μήλια (Βενετία 1757).

β') Ἡ ἐρευνήτρια Πηνελόπη Στάθη ὀλοκλήρωσε τὴ σύνταξιν περιλήψεων τῶν ἐπιστολῶν τῆς συλλογῆς τοῦ Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ συνέχισε μὲ τὴν κατάρτιση πινάκων ὀνομάτων καὶ πραγμάτων καθὼς καὶ χρονολογικοῦ καταλόγου ἀξιωματούχων καὶ πατριαρχῶν. Δημοσίευσε δύο ἄρθρα στὸν τόμο *Κωνσταντινούπολη, ἡ Πόλη τῶν Πόλεων*, Ἀθήνα 2002: 1) «Τὰ ἐλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια τῆς Πόλης», σ. 185-210 καὶ 2) «Οἱ Ρωμηροὶ τῆς Πόλης, μὰ δυναμικὴ παρουσία», σ. 253-276. Ἐπίσης, προλόγησε τὸν τόμο τῶν Πρακτικῶν τῆς τρίτης Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας

τῆς «Ἐταιρείας Μελέτης τῆς Καθ' Ἡμᾶς Ἀνατολῆς», *Ρωμηοὶ στὴν Ὑπηρεσία τῆς Ὑψηλῆς Πύλης*, Ἀθήνα 2002. Συνέταξε ἐπιστημονικὴ ἀνακοίνωση μὲ θέμα «Provincial bishops of the orthodox church as members of the Ottoman Elite, 18th-19th c.» γιὰ τὸ 5ο Διεθνὲς Τουρκολογικὸ Συνέδριο (Ρέθυμνο, 12-14 Ἰαν. 2003). Ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη τῆς Θεσσαλονίκης ἢ μεταφρασμένη ἀπὸ τὴν ἴδια στὰ τουρκικὰ *Μικρὴ Γραμματικὴ τοῦ Μ. Τριανταφυλλίδη: M. Triantafyllidis, Küçük çağıda Yunanca Dilbilgisi*, Selanik 2002. Τέλος, ἀσχολήθηκε μὲ τὴ συλλογὴ ὕλικου γιὰ τὸ θέμα «Σαμπεταϊστὲς ἢ κρυπτοεβραῖοι τὸν 18ο αἰ.».

γ') Ἡ ἐρευνήτρια Ρόδη Ἀγγελικὴ Σταμούλη ὀλοκλήρωσε τὴν ἐργασία της γιὰ τὸν Λαυρέντιο Ἀλεξάνδρη, ποῦ θὰ δημοσιευθεῖ στὸν ἐπόμενο τόμο τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Κέντρου *Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά* καὶ συνέχισε τὴν ἐπεξεργασία καὶ μελέτη ἀρχαιολογικοῦ ὕλικου ἀπὸ τὴν Πρέβεζα καὶ τὴ Λευκάδα.

δ') Ἡ ἐρευνήτρια Ὀλγα Ἀλεξανδροπούλου ἔλαβε μέρος στὸ ἐπιστημονικὸ Συμπόσιο «Pre-Modern Russia and its World. A Symposium Honoring the Work of Thomas S. Noonan» (Center for Early Modern History, University of Minnesota, U.S.A., 1-2 Νοεμβρ. 2002), μὲ θέμα εἰσήγησης «Tracing Old Paths with New Expectations: Greek Inquiries in Russian History in 17th-Century Muscovy», καθὼς καὶ στὸ μεταπτυχιακὸ σεμινάριο «Russian History, Greek-Russian Studies» (Prof. Th. Stavrou, Institute for Global Studies, The Modern Greek Studies Program, University of Minnesota, U.S.A., 6 Νοεμ. 2002), ὅπου παρέδωσε ἓνα μάθημα μὲ θέματα: «Greek-Russian studies in their present state» καὶ «Greek Images of Russia; Russian Images of the Greek world. Two parallel research approaches in progress». Συνέχισε τὶς ἐργασίες της γιὰ τὴν κατάρτιση τῆς ἠλεκτρονικῆς βάσης δεδομένων «Ρῶσοι περιηγητὲς στὴ νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη καὶ ἀνατολικὴ Μεσόγειο» (στὰ ἀγγλικά), τὴ μελέτη τοῦ ρωσικοῦ περιηγητισμοῦ στὸν ἑλληνικὸ κόσμο (μὲ κομβικὰ σημεῖα τὴν Κωνσταντινούπολη καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος), καθὼς καὶ τὴν κριτικὴ ἔκδοση τῆς *Ἱστορίας τῆς Ρωσίας* τοῦ Διονυσίου Ἰβηρίτη.

ε') Ὁ ἐρευνητὴς Χαρίτων Καρανάσιος ἀσχολήθηκε μὲ τὸ πρόγραμμα τοῦ Κέντρου «Ἐπιστολὲς Ἀναστασίου Γορδίου». Εἰδικότερα εἰσήγαγε σὲ ἠλεκτρονικὸ ὑπολογιστὴ τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Γορδίου μὲ κριτικὸ ὑπόμνημα. Κατὰ τὴ διάρκεια εἰκοσαήμερης ἀποστολῆς του στὸ Ἅγιον Ὄρος (Σεπτ. 2002) ἐργάστηκε στὴ μονὴ Ἰβήρων γιὰ τὴν περιγραφή μέρους τῶν κωδίκων τῆς ἐν λόγω μονῆς, καθὼς καὶ στὴ μονὴ Παντελεήμονος γιὰ desiderata τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Ἀναστασίου Γορδίου. Δημοσίευσε ἢ παρέδωσε γιὰ δημοσίευση τὶς ἐξῆς ἐργασίες: 1) «Βιβλιομπόριο καὶ βιβλιοπωλεῖα στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν Ἀρχαιότητα μέχρι τὸ 1900. Συνοπτικὸ ἱστορικὸ σχεδιάγραμμα», *Ἑλμειακά*, 47 (Δεκ. 2001), 2) «Σλαβικὰ τοπωνύμια Δυτικῆς Μακεδονίας κατὰ τὸν Max Vasmer», *Ἑλμειακά*, 50 (2003) [ὑπὸ

δημοσίευση], 3) «Όνόματα ἀφιερωτῶν ἐκ Δυτικῆς Μακεδονίας τῆς μονῆς Ἁγίου Στεφάνου Μετεώρων», *Δυτικομακεδονικά Γράμματα*, 13 (Κοζάνη 2002) [ὑπὸ δημοσίευση]. Ἔλαβε μέρος στὸ συνέδριο «Ἡ ἐπιρροή τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὶς παραδουναβίες Ἡγεμονίες. Ἡ συμβολὴ τῆς ἱστορικῆς Πωγωνιανῆς», ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὰ Πανεπιστήμια Ἰωαννίνων καὶ Ἰασίου (Κόνιτσα 26-29 Ἰουν. 2002), μὲ θέμα εἰσήγησης «Τὸ Χρονικὸ τῆς Πωγωνιανῆς». Τέλος, συνέταξε κατάλογο τῶν περιεχομένων τῶν περιοδικῶν τοῦ Κέντρου *Ἐπετηρὶς τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἀρχείου καὶ Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά*, ποὺ θὰ περιληφθεῖ στὴν ὑπὸ ἔκδοση σύντομη ἱστορία τοῦ Κέντρου.

στ') Ὁ ἐρευνητὴς Κωνσταντῖνος Λαμπρινὸς συνέχισε τίς ἐργασίες του σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορία τῆς Κρήτης στὴν περίοδο τῆς βενετικῆς κυριαρχίας. Τὰ θέματα ποὺ τὸν ἀπασχόλησαν εἶναι τὰ ἑξῆς: 1) Οἱ συμβολαιογράφοι τοῦ νησιοῦ (κατάρτιση, διαδικασίες ἐπιλογῆς καὶ διορισμοῦ, κοινωνικο-οικονομικὴ θέση). Γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ συνέταξε μελέτη μὲ τίτλο «Οἱ νοτάριοι τῆς Κρήτης ἐνώπιον τοῦ νόμου. Ἐξετάσεις καταλληλότητος καὶ καθορισμὸς ἀμοιβῶν ἐργασίας τὸ 17ο αἰ.». 2) Τὸ κοινωνικὸ καθεστῶς καὶ ἡ ὀργάνωση τῶν κατοίκων τῆς κρητικῆς ὑπαίθρου στὴν ὕστερη Βενετοκρατία. Ἡ σχετικὴ μελέτη βρίσκεται σὲ προχωρημένο στάδιο καὶ θὰ δημοσιευθεῖ στὸν ἐπόμενο τόμο τοῦ περιοδικοῦ *Θησαυρίσματα*. Ὅψεις τοῦ ἴδιου θέματος ἀνέπτυξε σὲ διάλεξή του στὴν Ἑταιρεία Μελέτης Νέου Ἑλληνισμοῦ («Οἱ ἀγρότες τῆς βενετοκρητικῆς ὑπαίθρου: νομικοκοινωνικὴ θέση καὶ πρακτικὲς ἐκπροσώπησης»). 3) Τὸ κοινωνικὸ στρώμα τῶν «ἀστῶν» (cittadini) στὴν Κρήτη τὸν 16ο καὶ 17ο αἰῶνα. Στὸ πλαίσιο τῆς ἐρευνας αὐτῆς πραγματοποίησε 15ήμερη ἀποστολὴ στὴ Βενετία (29 Αὐγ.-12 Σεπτ. 2002). Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀποστολῆς του ἐργάσθηκε στὸ Κρατικὸ Ἀρχεῖο τῆς πόλης, ὅπου μελέτησε ποικίλο ἀρχεῖο ἀρχαῖο ὑλικὸ (αἰτήσεις Κρητικῶν cittadini πρὸς τὴν κεντρικὴ βενετικὴ ἐξουσία, ἀποφάσεις τῆς βενετικῆς γερουσίας κ.ἄ.), καθὼς καὶ σὲ βιβλιοθήκες (Μαρκιανή, βιβλιοθήκη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Βενετίας), ὅπου μελέτησε τὴν ἰταλικὴ βιβλιογραφία γιὰ ζητήματα σχετικὰ πρὸς τὰ ἐρευνητικὰ του ἐνδιαφέροντα. Τέλος, ἔλαβε μέρος στὸ συνέδριο *Τῆς Βενετίας τὸ Ρέθυμνο* (Ρέθυμνο, 1-2 Νοεμ. 2002), μὲ θέμα ἀνακοίνωσης «Ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία στὸ Ρέθυμνο. Μαρτυρίες τῶν λατινεπισκόπων (τέλη 16ου-μέσα 17ου αἰ.)».

Ὁ ἐπιστημονικὸς συνεργάτης καὶ πρῶν διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καθ. Δημήτριος Σοφινάνος, κάνοντας χρῆση τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἀδειας ποὺ ἔλαβε ἀπὸ τὸ Ἰόνιο Πανεπιστήμιο (Νοέμ. 2002-Μάρτ. 2003), συνέχισε τίς ἐρευνές του γιὰ τὴν ἔκδοση 1) τοῦ βιβλίου «Τὰ εἰκονογραφημένα χειρόγραφα τῶν μονῶν τῶν Μετεώρων» (σὲ συνεργασία μὲ τὸν καθ. Γ. Γαλάβαρη), 2) τοῦ «Καταλόγου τῶν χειρογράφων τῆς μονῆς Δουσίκου» (σὲ συνεργασία μὲ τὸν καθ. Φ. Δημητρακόπουλο), καὶ 3) τῶν Ἀρχείων τῶν μετεωρικῶν μονῶν καὶ τοῦ Δουσίκου. Ὁ ἴδιος συνέγραψε γιὰ τὸν προσεχῆ τόμο τοῦ περιοδικοῦ *Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά* ἐργασία μὲ τίτλο «Τὰ ἀγιολογικὰ κείμενα (Βίος, Συναξάριο) τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Ἄσσου».

Οι πρώην έρευνητές του Κέντρου καθ. Έλένη Άγγελομάτη-Τσουγκαράκη και Δημήτριος Τσουγκαράκης συνέχισαν τις έρευνητικές αποστολές στην Κρήτη για τη συγκέντρωση ύλικου στο πλαίσιο του προγράμματος «Τά μοναστήρια της Ελλάδος. Ι. Τά μοναστήρια της Κρήτης».

Η Άθανασία Γιακωβάκη, αποσπασμένη στο Κέντρο από τη Μέση Έκπαίδευση, ασχολήθηκε με το φιλοξενούμενο στο Κέντρο ελληνικό τμήμα του Διεθνούς Έρευνητικού Προγράμματος «Bibliotheca Academica Translationum», που διευθύνεται από το Πανεπιστήμιο της Όξφόρδης και αποβλέπει στη μελέτη της αρχαιογνωσίας στην Ευρώπη κατά τους νεότερους χρόνους (1701-1914). Τά θέματα που την απασχόλησαν ήταν ή βιβλιογράφηση των ελληνικών μεταφράσεων αρχαιογνωστικών έργων της περιόδου 1700-1821, που θα αποτελέσει την ελληνική συμβολή στη διεθνή τράπεζα δεδομένων του Προγράμματος, και ή διαμόρφωση των έρευνητικών κατευθύνσεων για τη μελέτη της αρχαιογνωσίας στον χώρο της νεοελληνικής παιδείας πριν από τη σύσταση του ελληνικού κράτους. Η βιβλιογράφηση επεκτάθηκε σε όλες τις σχετικές με την αρχαιότητα νεοελληνικές εκδόσεις (γραμματικές, λεξικά, ανθολόγια, εκδόσεις και μεταφράσεις κειμένων της αρχαίας ελληνικής και λατινικής γραμματείας). Παράλληλα σχηματίστηκε κατάλογος των συντελεστών των εν λόγω εκδόσεων, με σκοπό τη δημιουργία ενός προσωπογραφικού αρχείου αλλά και την ανασύσταση των δικτύων των ελλήνων λογίων που συμμετέχουν στην εκδοτική και μεταφραστική δραστηριότητα. Η ίδια έλαβε μέρος σε Συνέδριο στη μνήμη του Άλκη Άγγέλου (Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Όκτ. 2002), με θέμα ανακοίνωσης «Τά Πτωχοπροδρομικά του Α. Κοραή: μεσαιωνικές αναζητήσεις», καθώς και στην επιστημονική συνάντηση που διοργάνωσε το Τμήμα Ιστορίας και Πολιτισμού του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημιακού Ινστιτούτου της Φλωρεντίας (Describing the World, Νοέμ. 2002), με θέμα ανακοίνωσης «A new "Old World": the emergence of Athens as a novel destination in late 17th century Europe».

Η Βιβλιοθήκη του Κέντρου εμπλουτίστηκε από τον Ιανουάριο του 2002 έως σήμερα με 172 νέα βιβλία και περιοδικά (άρ. Βιβλ. Είσαγ. 12963-13135), τά όποια προέρχονται από δωρεές και ανταλλαγές και ελάχιστα από αγορά. Την καταγραφή και ταξινόμηση των βιβλίων έκανε ή ερευνήτρια Όλγα Άλεξανδροπούλου.

Τό έρευνητικό προσωπικό του Κέντρου αφιέρωσε και εφέτος αρκετό χρόνο στη διεκπεραίωση διοικητικών εργασιών, καθώς και στην εξυπηρέτηση, απ' ευθείας ή δι' αλληλογραφίας, έρευνητών και επιστημονικών Ίδρυμάτων του έσωτερικού και του έξωτερικού.

Ό Διευθύνων
Κ. Λάππας

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Συνοπτική Έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

I. Ὁ 36ος τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου πρόκειται νὰ κυκλοφορήσει κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριο 2002. Περιλαμβάνει δώδεκα συμβολές ἐλλήνων ἱστορικῶν τοῦ δικαίου:

Μαριᾶνος Δ. Καράσης: *Ἡ ρωμαϊκὴ ἔννοια τοῦ δικαίου κατὰ τὸν ὄρισμό τοῦ Κέλσου (D. 1.1.1 fr.) καὶ οἱ ἐλληνικὲς ἐπιδράσεις.*

Δήμητρα Π. Καραμπούλα: *Το patrimonium Gildonis καὶ ἡ comitiva Gildoniaci patrimonii κατὰ τὴν περίοδο τῆς ὕστερης ἀρχαιότητος.*

Ἰωάννης Χατζάκης: *Σχέσεις γονέων καὶ τέκνων στὸ μέσο ἰταλικὸ Μεσαίωνα. Πληροφορίες ἀπὸ τὸ βίο τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου τῆς Ἀσίζης.*

Λυδία Παπαρρήγα-Ἀρτεμιάδῃ: *Μορφές δωρεῶν καὶ νομικοὶ περιορισμοὶ στὸν κυκλαδικοῦ χώρου κατὰ τὴ μεταβυζαντινὴ περίοδο (17ος-18ος αἰ.).*

Γεώργιος Ε. Ροδολάκης: *“... ὀδεὶ εἰς ναῦλον τὴν πολάκα του ἡ Καλὴ Ἑλπίς”. Μία ναύλωσις, δύο σημαῖες, τρία ναυλοσύμφωνα (Ἰῶρα, 3-6-1807).*

Ἡλίας Ν. Ἀρναούτογλου: *“Ἡ ἰδέα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν συναφίων”. Ἐνας διοργανισμὸς συναφίων τοῦ 1831.*

Σπύρος Ν. Τρωϊάνος: *Μιχαὴλ Ποτλῆς: Ὁ πρῶτος καθηγητὴς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου στὴ Νομικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.*

– Σεμινάριο Ἱστορίας Δικαίου.

Ἰουλία Βελισσαροπούλου-Καράκωστα: *Κωδικοποιήσεις στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα.*

Καλλιόπη Α. Μπουρδάρα: *Εἶναι ὁ Δωδεκάδελτος κωδικοποιητικὸ ἔργο;*

Ἀθηνᾶ Δημοπούλου-Πηλιούνη: *Ὁ Δωδεκάδελτος Νόμος.*

Ἐλευθερία Σπ. Παπαγιάννη: *Οἱ κωδικοποιήσεις τῆς μετακλασικῆς περιόδου: Γρηγοριανός, Ἐρμογενειανός καὶ Θεοδοσιανός κώδικας.*

Σπύρος Ν. Τρωϊάνος: *Ἡ κωδικοποίησις τοῦ Ἰουστινιανοῦ.*

Ὁ 36ος τόμος τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου μας συνοδεύεται ἀπὸ δύο Παραρτήματα (ὑπὸ ἔκδοσιν) ποὺ ἀφοροῦν τὸ πρῶτο τὸν θεσμό τῆς ἀρχαίας ἀθηναίας ἐπικλήρου κόρης (: Εὐ. Καραμπελιᾶς, “*L’ épiclérat attique*”) καὶ τὸ δεύτερο τὴν δικαιοδοτικὴ λειτουργία τοῦ θεσμοῦ τῶν δραγομάνων τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου (18ος-ἄρχες 19ου αἰώνα) (: Μεν. Ἀ. Τουρτόγλου - Λυδ. Παπαρρήγα-Ἀρτεμιάδῃ, “Ἡ συμβολὴ τῶν δραγομάνων τοῦ στόλου στὴν προαγωγή τῆς δικαιοσύνης τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου”).

II. Ὁ ἔρευνητὴς τοῦ Κέντρου κύριος Γεώργιος Ροδολάκης, ὁ ὁποῖος συνταξιοδοτήθηκε τὸν Αὐγούστο 2002, ἀνέπτυξε τὶς ἀκόλουθες δραστηριότητες:

Συνέταξε μελέτη, τὴν ὁποία εἶχε ἤδη ἀνακοινώσει, μὲ τίτλο: “... δίδει εἰς ναῦλον τὴν πολάκα του ἢ Καλὴ Ἐλπίς-Ἰόρα, 3-6-1807” (ἀνακοίνωση στὴν Ε΄ συνάντησις ἱστορικῶν τοῦ δικαίου, Κομοτηνῆ 19-20 Ὀκτωβρίου 2001). Ἡ μελέτη αὐτὴ δημοσιεύεται στὸν 36ο τόμο τῆς Ἐπετηρίδας τοῦ ΚΕΙΕΔ.

Προέβη στὴ σύνταξη τῆς Ἱστορίας τοῦ ΚΕΙΕΔ, ἡ ὁποία ἐκθέτει τὴν Ἰδρυση, τὸ Σκοπὸ, τὴ Λειτουργία καὶ τὶς Δραστηριότητες, τὰ Ἐρευνητικὰ καὶ Ἐκδοτικὰ Προγράμματα καὶ τὶς Ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου. Γίνεται ἐπίσης ἱστορικὴ ἀναδρομὴ ὅσον ἀφορᾷ τὰ πρόσωπα, δηλαδὴ τὰ μέλη τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, τοὺς Διευθυντές, τοὺς Ἐρευνητὲς καὶ τὸ Διοικητικὸ προσωπικόν.

Ἔχει ἀρχίσει τὴ μελέτη ἀνέκδοτου ἔργου τοῦ νοτάρου Λιαπάδων Κέρκυρας Σπυρίδωνα Μποζίκη “Χρέος τοῦ νοταρίου. Ἐρμηνεῖα ὠφέλιμος” (χειρόγραφο Ε.Β.Ε. 2160), τὸ ὁποῖο ἔχει γραφτεῖ πιθανότατα τὸ 1819, μὲ σκοπὸ τὴ δημοσίευσή του, μὲ ἐκτεταμένη εἰσαγωγὴ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ συγγραφέα, γιὰ τὶς πηγές του, τὴ γλῶσσα του, τὴ σημασία καὶ τὴ θέση του στὴ νομικὴ φιλολογία τῆς ἐποχῆς του.

Συμμετεῖχε στὸ Β΄ Εὐρωπαϊκὸ Συνέδριον Νεοελληνικῶν Σπουδῶν “Ἡ Ἑλλάδα τῶν νησιῶν ἀπὸ τῆ φραγκοκρατία ὡς σήμερα”, Ρέθυμνο 10-12 Μαΐου 2002, μὲ τὴν ἀνακοίνωση: “Ζητήματα ναυτικοῦ καὶ ἐμπορικοῦ δικαίου στὴ Νάξο κατὰ τὸ 17ο αἰῶνα”.

Συμμετεῖχε στὸ Ζ΄ Πανιώνιο Συνέδριον, Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002, μὲ τὴν ἀνακοίνωση: “Διαμόρφωση νομικῆς ὁρολογίας στὶς ἀγροτικὲς σχέσεις: Ἡ περίπτωση τῆς Κέρκυρας (16ος-19ος αἰ.)”.

III. Ἡ ἔρευνητριά τοῦ Κέντρου κυρία Λυδία Παπαρρήγα-Ἀρτεμιάδη ὀλοκλήρωσε τὴ συγγραφὴ μελέτης μὲ θέμα: “Μορφές ὄψεων καὶ νομικοὶ περιορισμοὶ στὸν κυκλαδικὸ χῶρο κατὰ τὴ μεταβυζαντινὴ περίοδο (17ος-18ος αἰ.)”, σ. 1-47. Ἡ μελέτη αὐτή, ἡ ὁποία δημοσιεύεται στὸν 36ο τόμο τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ ΚΕΙΕΔ, ἐξετάζει τοὺς νομικοὺς τύπους τῶν χαριστικῶν δικαιοπραξιῶν καθὼς καὶ τὸ ζήτημα τῶν ὀρίων τῆς ἐκχωρήσεως οἰκογενειακῶν περιουσιῶν χάριν ἐλευθεριότητος κατὰ τὴ μεταβυζαντινὴ περίοδο. Πρὸς τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἀξιοποιεῖται τὸ ἔως σήμερα δημοσιευθὲν ἀρχαιολογικὸ ὕλικόν τοῦ κυκλαδικοῦ χώρου γιὰ νὰ ἐρευνηθοῦν: α) οἱ κατηγορίες χαριστικῶν δικαιοπραξιῶν ποὺ ἀπαντῶνται στὰ δικαιοπρακτικὰ ἔγγραφα τῆς ἐποχῆς καθὼς καὶ τὰ πλέον ἐνδιαφέροντα νομικὰ χαρακτηριστικὰ αὐτῶν τῶν συμβάσεων, β) οἱ νομικοὶ περιορισμοὶ ποὺ ἔθετε τὸ ἐθιμικὸ δίκαιο ἀνάλογα μὲ τὴ συγκεκριμένη κατηγορία γονικῆς περιουσίας καὶ γ) Ἡ ἔκταση ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς μέμφεως τῆς ἀστόργου ἐν ζωῇ ὄψεως ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων τοῦ

δωρητῆ στὰ πλαίσια τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῆς νόμιμης μοίρας τοῦ βυζαντινο-ρωμαϊκοῦ δικαίου.

Ἡ ἴδια ἐρευνήτρια συνέγραψε, μετὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Μενελάου Τουρτόγλου, μονογραφία μὲ θέμα: “Ἡ συμβολὴ τῶν δραγομάνων τοῦ στόλου στὴν προαγωγὴ τῆς δικαιοσύνης τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου”, σ. 1-30, ἡ ὁποία δημοσιεύεται στὸ ὑπ’ ἀριθ. 2. Παράρτημα τοῦ 36ου τόμου τῆς Ἑπετηρίδος τοῦ ΚΕΙΕΔ. Στὴν ἀνωτέρω μελέτη ἐκτίθεται ἡ συμβολὴ τῶν ἐλλήνων δραγομάνων τοῦ ὀθωμανικοῦ στόλου στὴν ἀναβάθμιση τῆς δικαιοσύνης στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Εἰδικότερα ἐρευνῶνται ἡ συμβολὴ τῶν δραγομάνων στὴν ἐδραίωση μιᾶς σταθερῆς νομοθεσίας, ἱκανῆς νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εὐνομία στὴν εὐρύτερη περιοχὴ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου, καθὼς καὶ τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς τους στὴν ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης, ἐπὶ ἰδιωτικῶν ἰδίως διαφορῶν. Ἡ μελέτη τεκμηριώνεται μὲ ἰκανὸ ἀριθμὸ ἀνεκδότων ἐγγράφων ἐνδιαφερόντων τὴν ἱστορία τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου.

Ἡ ἴδια ἐρευνήτρια ἔχει ὀλοκληρώσει τὴ συγγραφὴ μελέτης μὲ θέμα: “Μεταβιβάσεις ἀκινήτου περιουσίας ἀναδόχων διὰ «βαπτιστικῶν» συμβολαίων στὴ Μύκονο (17ος-18ος αἰ.)”, σ. 1-25, ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθεῖ στὸν ὑπὸ ἔκδοση 15ο τόμο τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ “Μνημοσύνη”. Στὴ μελέτη ἐξετάζονται εἰδικότερα ζητήματα, ὅπως ἡ νομικὴ φύση καὶ λειτουργία τῶν “βαπτιστικῶν” συμβολαίων καὶ ἡ ἐναρμόνιση τῆς εἰδικῆς αὐτῆς ρήτρας πρὸς τὶς διατάξεις τοῦ ἐπισήμου βυζαντινοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἐθιμικοῦ κληρονομικοῦ δικαίου τοῦ κυκλαδικοῦ χώρου.

IV. Ἡ ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Δ. Καραμπούλα ἐκπόνησε μελέτη μὲ θέμα: «*Die Wirksamkeit des politischen ἦθος im Spiegel der frühbyzantinischen Geschichtsphilosophie und Gesetzgebung*», ἡ ὁποία δημοσιεύεται στὸ “*Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik*” στὸν 52ο τόμο (2002), σ. 1-41, καὶ ἀναφέρεται στὴν ὑπαγωγὴ τοῦ αὐτοκράτορα σὲ κανόνες ἐθιμικοῦ δικαίου, ποὺ διαμορφώνονται ἀπὸ τὴν περὶ δικαίου συνείδηση τῶν πολιτῶν, τὴ νομικὴ “παράδοση” καὶ τὶς ἐπιταγές τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

Ἐπίσης στὴ μελέτη της μὲ τίτλο: “*Συμφωνία-ἀσυμφωνία πολιτικὴ (Randständige im Rahmen der Gesellschaft der Spätantike)*”, ἡ ὁποία δημοσιεύεται στὴν “*Byzantinische Zeitschrift*”, 95ος τόμος, τεῦχος 2, 2002, σ. 1-43, ἡ κυρία Καραμπούλα ἀσχολεῖται στὸ μὲν πρῶτο μέρος μὲ τὶς ἔννοιες τῆς *ἰσότητος*, *ἰσονομίας*, *ὁμόνοιας* στὰ πλαίσια τοῦ εὖ πολιτεῦσθαι καὶ εὐνομεῖσθαι τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους, στὸ δὲ δεῦτερο μὲ τὴν ἀναντιστοιχία τῆς ἔννοιας τοῦ εὖ πράττειν – ὅσον ἀφορᾷ τοὺς περιθωριακοὺς στὴν κοινωνία τῆς ὑστερῆς ἀρχαιότητος – μὲ τὶς σχετικὲς περὶ πολιτικῆς ἰσότητος διατάξεις τοῦ Ἰουστινιάνειου Κώδικα.

Ἡ ἴδια ἐρευνήτρια ἀσχολήθηκε μὲ τὴν συγγραφὴ μελέτης μὲ τίτλο: “Τὸ

Patrimonium Gildonis καὶ ἡ *Comitiva Gildoniaci Patrimonii*” ἡ ὁποία δημοσιεύεται στὸν 360/2002 τόμο τῆς Ἑπετηρίδας τοῦ ΚΕΙΕΔ, σ. 1-38. Ἡ ἐργασία ἀφορᾷ στὰ θέματα τοῦ αὐτοκρατορικοῦ *patrimonium* καὶ τῶν συναφῶν δημεύσεων περιουσιῶν στὰ πλαίσια τῆς κοινωνίας τῆς ὕστερης ἀρχαιότητος ἐξ ἀφορμῆς τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς δραστηριότητος τοῦ Γίλδωνος, ἀνώτατου ρωμαίου ἀξιωματοῦχου στὴ βόρειο Ἀφρική.

Κατὰ τὸ ἐπόμενο ἔτος ἡ κυρία Καραμπούλα θὰ ἀσχοληθεῖ μὲ τὴ συγγραφὴ μελέτης μὲ τίτλο: Ἡ προσωπικὴ περιουσία τῆς Αὐγούστας: παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν διατάξεων γιὰ τὴν αὐτοκρατορικὴ περιουσία στὸν Θεοδοσιανὸ κώδικα καὶ στὴν Ἰουστινιάνεια νομοθεσία.

V. Ὁ ἐρευνητὴς κύριος Ἡλίας Ν. Ἀρναούτογλου κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους 2002 ὀλοκλήρωσε καὶ ὑπέβαλε πρὸς δημοσίευση τὰ παρακάτω ἄρθρα:

1) “Associations of Mystai in Byzantion” μὲ θέμα τὴν ἐρμηνευτικὴ προσέγγιση τῶν ὄρων, ἀγωνοθέτης, γυμνασιάρχος, εὐθνος στὰ πλαίσια τῶν θρησκευτικῶν σωματείων τῆς ρωμαϊκῆς περιόδου στὸ Βυζάντιο (πρὸς δημοσίευση στὸ περιοδικὸ *Τεκμήρια*), 2) “Roman Law and Collegia in Asia Minor”. Τὸ ἄρθρο ἀποτελεῖ συμπληρωμένη καὶ ἐπαυξημένη δημοσίευση μὲ νέα ἐπιγραφικὰ στοιχεῖα καὶ ἐμπλουτισμένη βιβλιογραφία, ἄρθρου ποὺ δημοσιεύθηκε στὴν ΕΚΕΙΕΔ 35 (2000) μὲ θέμα τὴν ἐφαρμογὴ ἢ μὴ τῆς ρωμαϊκῆς νομοθεσίας περὶ σωματείων στὴν Μικρὰ Ἀσία. Τὰ ἐπιγραφικὰ στοιχεῖα τῆς δραστηριότητος τῶν θρησκευτικῶν σωματείων συγχλίνουν πρὸς τὴν ἀποψη ὅτι ἡ ὁποία νομοθεσία δὲν ἐφαρμοζόταν, τουλάχιστον μὲ συνέπεια, ἀπὸ τοὺς διοικητὲς καὶ εἶχε ἐνδεχομένως περιορισμένο, τοπικὸ χαρακτήρα (πρὸς δημοσίευση στὸ περιοδικὸ *RIDA*), 3) «Νέα νομικὰ ἐπιγραφικὰ κείμενα τῆς Ἑλληνορωμαϊκῆς περιόδου», μὰ ἀπόπειρα συλλογῆς νέων ἐπιγραφικῶν κειμένων μὲ νομικὲς πληροφορίες γιὰ τὰ δίκαια τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς περιόδου (πρὸς δημοσίευση στὸ περιοδικὸ *Τεκμήρια*), 4) “Aspects of Oral Law in Archaic Greece”, ἄρθρο γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἔννοιας «προφορικὸ δίκαιο» στὰ πρῶιμα ἀρχαῖα χρόνια, ὅπου ὑποστηρίζεται ἡ ἀποψη ὅτι δὲν συντρέχει λόγος νὰ ἀποστούμε ἀπὸ τὸν παραδοσιακὸ ὄρο «ἐθιμικὸ δίκαιο» (πρὸς δημοσίευση στὸν τιμητικὸ τόμο τοῦ καθηγητῆ D.M. MacDowell), 5) «Ἐργαστηριότοποι καὶ πρωτομάστορες στὴν Τριπολιτσὰ τὸ 1823» ἀποτελεῖ ἔκδοση μιᾶς δίφυλλης ἀναφορᾶς-διαμαρτυρίας τῶν κατοίκων τῆς Τριπολιτσᾶς, κατὰ τῶν σταθμευόντων Σπαρτιατῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἰδιοποιηθεῖ παράνομως τὶς περιουσίες Τριπολιτσιοτῶν στὰ *Πελοποννησιακὰ* 26 (2003), 6) «Ἡ ἰδέα τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν συναφίων. Ἕνας διοργανισμὸς συναφίων τοῦ 1831», ἔκδοση μὲ σχόλια τοῦ πρώτου σχεδίου νόμου γιὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα στὸ σύγχρονο νεοελληνικὸ κράτος στὴν ΕΚΕΙΕΔ 36 (2002), σ. 205-281.

Παρουσίασε ανακοίνωση με θέμα «... νομομαθέστατος, καίπερ ἄγευστος τῆς νομικῆς ἐπιστήμης. Νικ. Ε. Γερακάρης (1782-1842)» στὸ ΚΓ΄ Πανελλήνιο Ἱστορικό Συνέδριο (Θεσσαλονίκη, 24-26 Μαΐου 2002). Ἡ παρουσίαση, ἡ ὁποία θὰ δημοσιευτεῖ στὸ Δελτίο *KEINE* τοῦ 2003, ἀποτελεῖ μιὰ νέα βιογραφικὴ προσέγγιση ἐνὸς ἀγνοημένου νομομαθοῦς τῆς ἐπαναστατικῆς καὶ Καποδιστριακῆς περιόδου. Συμμετείχε στὸ Μεταπτυχιακὸ Σεμινάριο Ἱστορίας τοῦ Δικαίου τοῦ Τμήματος Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, με ανακοίνωση με θέμα «Συλλογές ἐθιμικῶν κανόνων δικαίου στὶς Κυκλάδες» (16 Δεκεμβρίου 2002). Ἐτοίμασε τὴν κριτικὴ παρουσίαση τοῦ βιβλίου τοῦ D. Roebuck, *Ancient Greek Arbitration*, Oxford 2001 γιὰ λογαριασμὸ τοῦ περιοδικοῦ *Mnemosyne*. Στὸ χῶρο τῶν ἠλεκτρονικῶν βοηθημάτων, στὴ διάρκεια τοῦ παρελθόντος ἔτους, ὁ κ. Ἀρναούτογλου ἐργάστηκε γιὰ τὴν προετοιμασία τῆς ἠλεκτρονικῆς βιβλιογραφίας *NOMOI* (www.sfu.ca/nomoi), ἡ ὁποία συντάσσεται σὲ συνεργασία με τὸν καθηγητὴ D. Mirhady τοῦ Πανεπιστημίου Simon Fraser τοῦ Καναδᾶ. Καθὼς καὶ γιὰ τὴν ἐνημέρωση τῆς ἠλεκτρονικῆς βιβλιογραφίας τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου στὸν δικτυακὸ τόπο www.geocities.com/ekieid. Ἐπίσης συνέλεξε τίς χρήσιμες διευθύνσεις γιὰ τοὺς μελετητὲς τῆς ἱστορίας τῶν ἀρχαίων ἐλληνικῶν δικαίων με τίτλο «Ancient Greek Laws in the World Wide Web», ὅπου οἱ διευθύνσεις καὶ τὰ περιεχόμενα τοποθεσιῶν (sites) (μηχανὲς ἀναζήτησης, περιοδικὰ ἱστορίας τοῦ δικαίου, ἀρχαιογνωστικὰ περιοδικὰ καὶ ἠλεκτρονικὲς βιβλιογραφίες) ποὺ ἔχουν σχέση με τὰ ἀρχαῖα ἐλληνικὰ δίκαια καὶ τὸ ρωμαϊκὸ δίκαιο (πρὸς δημοσίευση στὸ περιοδικὸ Ἴμερος 3 (2003)).

VI. Οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου, με ἐξαίρεση τὸν κύριο Ροδολάκη, ἐργάστηκαν κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ἔτους 2002, γιὰ τὴν ἐκπόνηση τοῦ συμπληρώματος τῆς συναγωγῆς τοῦ Δ. Γκίνη (Περίγραμμα τοῦ Μεταβυζαντινοῦ δικαίου, Ἀθήνα 1966) με νέες τεκμηριώσεις καὶ βιβλιογραφία. Ἡ ἀποδελτίωση καὶ φωτοτύπηση τῶν διαφορῶν δημοσιεύσεων, κειμένων τὰ ὁποῖα ἐμπίπτουν στὴν ὕλη τοῦ Συμπληρώματος ἔχει ἤδη πραγματοποιηθεῖ κατὰ τὸ ἥμισυ. Συγκεκριμένα ἔχουμε ἐπισημάνει καὶ φωτοτυπήσει μέχρι τώρα τίς κάτωθι συλλογικὲς ἐκδόσεις καὶ περιοδικὰ: Ἀθηνᾶ, Ἀρχεῖον Εὐβοϊκῶν Μελετῶν, Γορτυνιακά, Δελτίον Ἀναγνωστικῆς Ἑταιρείας, Δελτίο ΙΕΕΕ, Δελτίο Ἱστορικῶν Μελετῶν Ναυπλίου, Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, Δελτίο Ἴονίου Ἀκαδημίας, Δωδεκανησιακὰ Χρονικά, Δωδεκανησιακὸ Ἀρχεῖο, Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Ἡλιακῶν Σπουδῶν, Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν, Ἐπετηρὶς τῶν Καλαβρύτων, Ἐπτανησιακὰ Φύλα, Ἐῶα καὶ Ἐσπέρια, Θεσσαλικά Χρονικά, Θεσσαλικὸ Ἡμερολόγιο, Θρακικὴ Ἐπετηρίδα, Ἀριάδνη, Δίπτυχα, Δωδώνη, Ἑλληνικά, Ἐραριστῆς καὶ Θησαυρίσματα.

VII. Ὁ Νομοκάνων τοῦ Μανουήλ Μαλαξοῦ σέ λόγια γλώσσα πρόκειται νὰ ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὸ Κέντρο στὸ προσεχὲς μέλλον, χάρι στὴν συνεργασία τῆς πρώην διευθυντρίας τοῦ Κέντρου Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κυρίας Ἀναστασίας Σιφωνιοῦ-Καράπα, ἡ ὁποία ἐδέχθηκε νὰ προβεῖ στὴν παραβολὴ τοῦ καταγραμμένου κειμένου τῶν γνωστῶν μέχρι πρό τιнос χειρογράφων μὲ τὸ χειρόγραφο Βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ, τὸ ὁποῖο δὲν εἶχε ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ Νομοκάνονος.

VIII. Οἱ ἔρευνες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου προσανατολίσθηκαν στὴν κατεύθυνση, ἡ ὁποία ἔχει σὰν στόχο τὴν μελέτη τῆς κυρώσεως τοῦ κανόνα δικαίου μέσα ἀπὸ τὶς διαγνωστικὲς πηγὲς τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου. Κάθε ἐρευνητῆς, στὸν κύκλο τῶν ἐπιστημονικῶν του δραστηριοτήτων, ἀσχολεῖται μὲ τὸν τρόπο ἐφαρμογῆς τοῦ Δικαίου σὲς διάφορες φάσεις καὶ περιόδους τῆς Ἱστορίας τῶν Θεσμῶν.

IX. Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἔγινε μία προσπάθεια ἐμπλουτισμοῦ καὶ διατηρήσεως τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου. Προχωρήσαμε στὴ βιβλιοδεσία ἑκατὸ (100) τόμων, οἱ ὁποῖοι κινδύνευαν νὰ καταστραφθοῦν. Ἐπίσης ἐμπλουτίσαμε τὴ βιβλιοθήκη μὲ διάφορα ἔργα, πού εὐγενῶς προσφέρθηκαν ἀπὸ ἐρευνητικὰ κέντρα καθὼς καὶ ἀπὸ ἰδιῶτες.

X. Τὸ Κέντρο προέβη στὴ προμήθεια ἠλεκτρονικοῦ ἐξοπλισμοῦ μὲ ἠλεκτρονικούς ὑπολογιστές, ἐκτυπωτὲς καὶ fax.

Ὁ Διευθυντῆς τοῦ Κέντρου
Εὐ. Καραμπελιάς

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 2002

I. ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ ΕΝΤΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Α. Έκδοτικά προγράμματα

1. Άρχεϊο Ίωάννου Κωλέτη.

Στή σειρά «Μνημεία τής Έλληνικῆς Ἱστορίας» ἐκδόθηκε ὁ τόμος Β΄ τοῦ Ἀρχείου Ἰωάννου Κωλέτη, ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει ἐπιτομὲς 1353 ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 1824-1825 τοῦ ἀρχείου αὐτοῦ. Ἡ σύνταξη τῶν ἐπιτομῶν, ὁ σχολιασμός καὶ ἡ ἐπιμέλεια τοῦ τόμου ἔγινε ἀπὸ τὸν Ἐρευνητὴ τοῦ Κέντρου κύριο Ἀριστ. Σπεργέλλη.

2. Χρονολόγιο τῶν γεγονότων πρὸς ἀφορᾶν τὴν Ἑλλάδα (15.8.1940-12.10.1944).

I. Στὴ σειρά τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου ἐκδόθηκε ὁ τόμος Α΄ τοῦ ἔργου μὲ τίτλο «Χρονολόγιο Γεγονότων 1940-1944 ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τοῦ Βρετανικοῦ Ἰπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν (Foreign Office 371)» ὁ ὁποῖος περιλαμβάνει γεγονότα τῶν ἐτῶν 1940-1943. Τὸ Χρονολόγιο ἔχει συνταχθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Μαρία Σπηλιωτοπούλου καὶ τὸν Καθηγητὴ κύριο Προκόπη Παπαστράτη.

II. Συνεχίσθηκε ἀπὸ τὸν Ἐρευνητὴ τοῦ Κέντρου κύριο Σωτ. Ριζᾶ ἡ σύνταξη τοῦ Χρονολογίου γεγονότων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχείων τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Η.Π.Α. (O.S.S.).

3. Περιγραφικὸς κατάλογος τῆς σειρᾶς F.O. 78/97-221 τῶν βρετανικῶν ἀρχείων.

Ἐκτυπῶται ὁ τόμος Α΄ τοῦ Καταλόγου, ὁ ὁποῖος ἔχει συνταχθεῖ ἀγγλικά ἀπὸ τὴν Ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Ἐλένη Γαρδῖκα Κατσιαδάκη. Τὸ ἔργο ἐκδίδεται σὲ δύο τόμους στὴ σειρά «Μνημεία τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας» μὲ τίτλο «Correspondence between the Foreign Office and the British Embassy and Consulates in the Ottoman Empire 1821-1832. A Descriptive List».

4. Ἐπτανησιακὴ Προσωπογραφία 19ος-20ὸς αἶ.

Συνεχίσθηκε ἡ ἀποδελτίωση πηγῶν καὶ ἡ συγκρότηση βάσεως δεδομένων μὲ προσωπογραφικὰ στοιχεῖα γιὰ ἄτομα ἐπτανησιακῆς καταγωγῆς πρὸς ἔζησαν καὶ

ἔδρασαν κατὰ τὸν 19ο καὶ τὸν 20ὸ αἰῶνα. Πρόκειται γιὰ πρόγραμμα σχεδιασμένο σύμφωνα μὲ τὶς διεθνεῖς ἀντιλήψεις περὶ συλλογικῆς προσωπογραφίας, τὸ ὁποῖο φιλοδοξεῖ νὰ καλύψει τὸ κενὸ ποῦ ὑπάρχει στὸν τομέα τῆς ἱστορικῆς βιογραφίας. Στὸ ἀντικείμενο αὐτὸ ἐργάσθησαν ἡ ὑπεύθυνη τοῦ προγράμματος Ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Ἐλένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη, ἡ Διευθύντρια κυρία Ἐλένη Μπελιᾶ καὶ ἡ συνεργάτιδα τοῦ Κέντρου κυρία Μαργαρίτα Νέλλα.

5. Ἐκδοση γφ. μὲ τίτλο «Διονυσίου Μαρκοπούλου, Ἐμπόρου Ἀπομνημονεύματα 1829-1905».

Συνεχίσθηκε ἀπὸ τὴν Ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Κάλια Καλλιατάκη Μερτικοπούλου ἡ ἐπεξεργασία καὶ ὁ σχολιασμὸς τοῦ ἀπομνημονεύματος, τὸ ὁποῖο θὰ περιληφθῆ στὴ σειρά τῶν δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου.

Β. Ἐκδοση Περιοδικοῦ

Ἔχει συγκεντρωθεῖ ἡ ὕλη γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ τόμου Γ' τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Κέντρου.

Γ. Βιβλιοθήκη

Στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου εἰσήχθησαν 81 βιβλία.

Δ. Ἀρχεῖο

Ι. Μικροφωτογράφιση ἀρχειακῶν πηγῶν

Συνεχίσθηκε ἡ μικροφωτογράφιση ξένων ἀρχείων ποῦ ἀφοροῦν τὴν Ἑλλάδα: Foreign Office, Colonial Office, καὶ τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀγγλίας Special Operations Executives = S.O.E. καὶ τῶν Η.Π.Α Office of Strategic Services = O.S.S.

ΙΙ. Μικροφωτογράφιση ἐντύπων

Συνεχίσθηκε ἡ μικροφωτογράφιση ἐντύπων (παλαιῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν) ἀπαραιτήτων γιὰ τὴν προώθηση τῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων τοῦ Κέντρου.

Ε. Ἐξυπηρέτηση ἐρευνητῶν

Τὸ Κέντρο ἔθεσε στὴν διάθεση ἐρευνητῶν ποῦ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἐκπόνηση διδακτορικῶν διατριβῶν ἢ ἄλλων ἱστορικῶν καὶ φιλολογικῶν μελετῶν χειρόγραφο καὶ μικροφωτογραφημένο ἀρχειακὸ ὕλικό.

ΣΤ. Ἐξυπηρέτηση δικτύου Η/Υ

Ἡ Ἐρευνήτρια κυρία Ἐλένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη ἀπασχολήθηκε μὲ τὴν ἐπίβλεψη καὶ ἐπίλυση προβλημάτων λογισμικοῦ τοῦ δικτύου Apple Macintosh τοῦ κτιρίου τῆς ὁδοῦ Ἀναγνωστοπούλου 14.

II. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΕΚΤΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κυρία Ἑλένη Μπελιᾶ εἶχε τὶς ἀκόλουθες δραστηριότητες: 1. Συμμετέσχε στὸ συλλογικὸ πρόγραμμα γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ ἔργου «Ἱστορία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 1926-2001». Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τῆς ἀνέθεσε τὴ σύνταξη τῆς ἱστορίας τοῦ Ἰδρύματος κατὰ τὸ διάστημα 1926-1941, καὶ τὴ σύνταξη τῆς ἱστορίας τοῦ KEINE ἀπὸ τὸ 1945 μέχρι σήμερα. 2. Ἔλαβε μέρος σὲ δύο διεθνῆ ἐπιστημονικὰ συνέδρια: Σὲ Συνέδριο ἀφιερωμένο στὸν πρῶτο Πρόεδρο τῆς Διεθνοῦς Ὀλυμπιακῆς Ἐπιτροπῆς Δημήτριο Βικέλα (Βέροια, 17-19 Μαΐου 2002) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ὁ Δημ. Βικέλας καὶ ἡ παιδεία». Στὸ Ζ' Πανιώνιο Συνέδριο (Λευκάδα, 26-30 Μαΐου 2002) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἡ ἱστορικὴ σκέψη τοῦ Παναγιώτη Χιώτη». 3. Ἔχει καταθέσει γιὰ δημοσίευση τὰ κείμενα τῶν ὡς ἄνω δύο ἀνακοινώσεων της, καθὼς καὶ μελέτη μὲ τίτλο «Ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων. Παράγων καὶ φορέας ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς, 1869-1886», ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθεῖ στὸν τόμο Γ' τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Κέντρου. 4. Εὐρίσκονται ὑπὸ δημοσίευση: τρεῖς μελέτες-ἀνακοινώσεις σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια: «Ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν Ὀφελίμων Βιβλίων καὶ οἱ νεοελληνικὲς ἱστορικὲς σπουδές», ἀνακοίνωση στὸ Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο «Ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν Ὀφελίμων Βιβλίων. Ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὴν ἰδρυσίν του, 1899-1999» (Ἀθήνα, Δεκ. 1999)· «Ἡ φυσιογνωμία τῆς Τοπικῆς Ἱστοριογραφίας τῶν Κυθέρων», ἀνακοίνωση στὸ Πρῶτο Διεθνὲς Συνέδριο Κυθηραϊκῶν Μελετῶν «Κύθηρα: Μύθος καὶ πραγματικότητα» (Κύθηρα Σεπτ. 2000). «Ἡ ἱστορικὴ συνείδηση τοῦ Γ. Δροσίνη», ἀνακοίνωση στὸ Συνέδριο τὸ ὁποῖο διωργάνωσε τὸ Μάιο τοῦ 2001 ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν Ὀφελίμων Βιβλίων μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως 50 χρόνων ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Γ. Δροσίνη.

Ὁ Ἐρευνητὴς τοῦ Κέντρου κύριος Ἄριστ. Σπεργέλλης 1. Ἐδημοσίευσε μελέτη μὲ τίτλο «Ἡ πρώτη φάση τῆς παρουσίας τοῦ Ἱ. Κωλέττη στὴ Σάμο, 1828-1829», προέρχεται ἀπὸ ἀνακοίνωση ποὺ εἶχε πραγματοποιήσει τὸ 1999 σὲ συνέδριο γιὰ τὴ νεώτερη ἱστορία τῆς Σάμου. 2. Κατέθεσε γιὰ δημοσίευση τὸ τρίτο μέρος τοῦ ἔργου «Ἡ Λέσβος τῶν ἐτῶν 1889-1885», καθὼς καὶ ὁμιλία μὲ θέμα «Ἄγνωστες πτυχές τῆς ἱστορίας τῆς τουρκοκρατούμενης Λέσβου».

Ἡ Ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Κάλια Καλλιατάκη-Μερτίκοπούλου 1. Συνέχισε τὴν ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου γιὰ τὴ σύνταξη μονογραφίας μὲ θέμα «Τὸ λόγιον Ἡράκλειο 1850-1880». 2. Ἐπεξεργάσθηκε τὸ θέμα τῆς κινήσεως τοῦ ὀρθόδοξου πληθυσμοῦ τῆς Κρήτης πρὸς τὸν καθολικισμό κατὰ τὸ διάστημα 1859-1860, μὲ στόχο τὴ σύνταξη σχετικῆς μονογραφίας. 3. Κατέθεσε γιὰ δημοσίευση στὰ Πρακτικὰ τοῦ Θ' Κρητολογικοῦ Συνεδρίου μελέτη μὲ θέμα «Τὰ προσηλυτιστικὰ στὴν Κρήτη, 1859-1860», ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ ἀνακοίνωση στὸ συνέδριο αὐτό.

Ἡ Ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κυρία Ἑλένη Γαρδίκια-Κατσιαδάκη εἶχε τίς ἀκόλουθες δραστηριότητες: 1. Ἦλαβε μέρος σὲ δύο ἐπιστημονικὰ συνέδρια: α. Στὸ Διεθνὲς Συνέδριο μὲ θέμα «Τὸ Μακεδονικὸ Μέτωπο καὶ ἡ ἐπιρροή του στὴν ἔκβαση τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου», τὸ ὁποῖο ὀργάνωσαν τὸ Ἴδρυμα Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου καὶ τὸ Ἐθνικὸ Ἴδρυμα Ἐρευνῶν καὶ Μελετῶν «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» (Θεσσαλονίκη, 17-20 Ἀπριλίου 2002), μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἑλληνικὸς διπλωματικὸς σχεδιασμὸς 1917-1918». β. Μετέσχε στὴν Ὀργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Συνεδρίου μὲ θέμα «Ἐλευθέριος Βενιζέλος καὶ ἑλληνικὴ πόλη. Πολεοδομικὲς πολιτικὲς καὶ κοινωνικο-πολιτικὲς ἀνακατατάξεις», τὸ ὁποῖο ὀργάνωσαν ἡ Σχολὴ Ἀρχιτεκτόνων Μηχανικῶν τοῦ ΕΜΠ καὶ τὸ Ἐθνικὸ Ἴδρυμα Ἐρευνῶν καὶ Μελετῶν «Ἐλευθέριος Βενιζέλος» (Χανιά, 25-27 Ὀκτωβρίου 2002). 2. Ἦλαβε μέρος στὴν ὀργάνωση τῆς ἐκθέσεως ποὺ ἐπραγματοποίησε τὸ Ὑπουργεῖο Αἰγαίου στὰ νησιά τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου γιὰ τὴν ἐπέτειο τῶν 90 χρόνων ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῶν βαλκανικῶν πολέμων 1912-1913. 3. Συνέχισε τὴ συνεργασία της ὡς ἐπιστημονικὴ σύμβουλος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν καὶ Μελετῶν «Ἐλευθέριος Βενιζέλος». 4. Κατέθεσε γιὰ δημοσίευση στὰ Πρακτικὰ τοῦ Συνεδρίου μὲ θέμα «Τὸ Μακεδονικὸ Μέτωπο καὶ ἡ ἐπιρροή του στὴν ἔκβαση τοῦ Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου» ἀνακοίνωσή της μὲ θέμα «Ἑλληνικὸς διπλωματικὸς σχεδιασμὸς 1917-1918». 5. Σὲ συνεργασία μὲ τὸν καθηγητὴ κ. Γεώργιο Μαργαρίτη συνέγραψε τὰ ἱστορικὰ κείμενα στὸ λεύκωμα «Το Αἶγαίο των Βαλκανικῶν πολέμων», ἔκδοση 2002, καὶ σὲ συνεργασία μὲ τὸν ἱστορικὸ κ. Γεώργιο Χαρωνίτη συνέγραψε τὰ κείμενα στὸ λεύκωμα «Το θωρηκτὸ Γεώργιος Αβέρωφ κατὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους 1912-1913», ἔκδοση 2002.

Ὁ ἐρευνητὴς τοῦ Κέντρου κύριος Σωτῆρης Ριζᾶς 1. Ἦλαβε μέρος στὸ ἐπιστημονικὸ συνέδριο μὲ θέμα «Ἡ πολιτικοδιπλωματικὴ πτυχή του αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-59» (Λευκωσία 15-16 Νοεμ. 2002) μὲ θέμα ἀνακοινώσεως «Ἡ ἀμερικανικὴ στάση στο Κυπριακὸ 1950-60». 2. Κατέθεσε ἄρθρο μὲ θέμα «Κοινοβουλευτισμὸς ἢ ἐκτροπή; Ἡ Ἐθνικὴ Ριζοσπαστικὴ ἔνωση καὶ ἡ πολιτικὴ κρίση 1964-67», τὸ ὁποῖο θὰ δημοσιευθεῖ στὸν τόμο Γ' τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Κέντρου. 3. Ἐδημοσίευσε: Μονογραφία μὲ τίτλο «Οἱ Ἠνωμένες Πολιτείες, ἡ δικτατορία των συνταγματαρχῶν καὶ το Κυπριακὸ ζήτημα 1967-1974», ἔκδοση 2002. Ἄρθρο στὰ «Ἱστορικά» τῆς ἐφημερίδας «Ἐλευθεροτυπία» μὲ τίτλο «Ἡ κυβέρνησις Στεφανοπούλου». Βιβλιοπαρουσίαση στὸ περιοδικὸ Journal of Southeast European and Black Sea Studies τοῦ ἔργου Saadia Tuval, Mediating in the Yugoslav Wars 1990-95.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κ.Ε.Ι.Ν.Ε.
Ἑλένη Μπελιᾶ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΕΡΓΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

I. Ἐγκρίθηκαν ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου τὰ ἀκόλουθα ἐρευνητικὰ προγράμματα:

α) Γεωργίου Παχυμέρη *Φιλοσοφία*.

β) Corpus τῶν ἐλληνικῶν ἐπιγραμμάτων Ἑλλήνων λογίων τῆς Ἀναγεννήσεως.

γ) Πρόσληψη τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Βυζαντινῆς λογοτεχνίας στὴ Νεοελληνικὴ λογοτεχνία.

II. Ἀποφασίσθηκε ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ μετονομασία τοῦ Κέντρου Ἐκδόσεως Ἔργων Ἑλλήνων Συγγραφέων σὲ Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς Γραμματείας.

III. Ἐκδόθηκαν τὰ ἀκόλουθα ἔργα:

1. Σειρά: Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη:

α) Μανόλης Παπαθωμόπουλος-Ἰσαβέλλα Τσαβαρῆ, *Μαξίμου τοῦ Πλανούδη Μετάφρασις τῶν Ὀβιδίου Μεταμορφώσεων*.

γ) Κωνσταντῖνος Οἰκονομάκος, *Νικάνδρου Ἀλεξιφάρμακα*.

2. Σειρά: Πονήματα:

Κωνσταντῖνος Οἰκονομάκος, *Προλεγόμενα στὴν κριτικὴ ἔκδοσις τῶν Ἀλεξιφαρμάκων τοῦ Νικάνδρου*.

3. Σειρά: Corpus Philosophorum medii aevi. Commentaria in Aristotelem Byzantina:

Ἐλένη Παππᾶ, *Georgios Pachymeres, Philosophia. Buch 10. Metaphysik. Editio princeps. Einleitung - kritischer Text - Indices*.

IV. Ὑπὸ ἐκτύπωση:

Ἰωάννης Τελέλης, *Μετεωρολογικὰ Φαινόμενα καὶ κλίμα στὸ Βυζάντιο* (Σειρά: Πονήματα).

V. Ἐτομάζονται πρὸς ἔκδοσις:

α) [Εὐριπίδου] *Ρῆσος*. Εἰσαγωγή, μετάφρασις, σχόλια Ἀθανασίου Στεφανῆ (Σειρά: Βιβλιοθήκη Μανούση).

β) *Πλωτίνου Ἐννεὰς Τρίτη*. Εἰσαγωγή, μετάφρασις, σχόλια Παύλου Καλλιγᾶ (Σειρά: Βιβλιοθήκη Μανούση).

γ) *Ἡροδότου Ἱστορίαι*, Τόμ. Β-Γ (Βιβλία Γ-Θ), μετάφρασις, σχόλια Ἄγγελου Βλάχου (Βιβλιοθήκη Ἑλλήνων Συγγραφέων).

δ) Ἀπολλωνίου Ροδίου Ἀργοναυτικῶν Βιβλίον Α΄, Εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια Γεωργίου Βασίλαρου (Σειρά: Βιβλιοθήκη Μανούση).

ε) Ξενοφῶντος Λακεδαιμονίων Πολιτεία, Εἰσαγωγή, μετάφραση, σχόλια Βασιλείου Λεντάκη (Σειρά: Βιβλιοθήκη Μανούση).

στ) Μιχαήλ Ἀτταλειάτης, Χρονογραφία (Σειρά: Corpus fontium historiae byzantinae - series atheniensis), ἐκδ. Εὐδόξος Τσολάκης.

VI. Δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου:

ἸΑθανάσιος Στεφανῆς

Συνέχισε τὴν ἐργασία του γιὰ τὴν κριτικὴ ἔκδοση τῆς τραγωδίας Πῆσος ἀσχολούμενος κυρίως μὲ τὴ συγγραφή τῶν ἐρμηνευτικῶν σχολίων.

Κωνσταντῖνος Οἰκονομάκος

ἸΟλοκλήρωσε καὶ ἐξέδωσε τὰ ἔργα:

α) Προλεγόμενα στὴν κριτικὴ ἔκδοση τῶν Ἀλεξίφαρμάκων τοῦ Νικάνδρου (Πονήματα, ἀρ. 4).

β) Νικάνδρου Ἀλεξίφάρμακα (Ἑλληνικὴ Βιβλιοθήκη).

Συμμετεῖχε στὶς διοικητικὲς δραστηριότητες τοῦ Κέντρου. ἸΕπίσης, ἐπιμελήθηκε τίς ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου.

ἸΑλεξάνδρα Ροζοκόκη

Διορίσθηκε σὲ θέση ἐρευνητῆ Γ΄ βαθμίδας (ΦΕΚ 120/5-6-2002) καὶ ἀνέλαβε ὑπηρεσία τὴν 13-6-2002. ἸΕτοιμάζει κριτικὴ ἔκδοση τῶν ἀποσπασμάτων τοῦ ἸΑνακρέοντα.

ἸΕλένη Παππᾶ

ἸΟλοκλήρωσε καὶ ἐξέδωσε τὸ ἔργο:

Georgios Pachymeres, *Philosophia. Buch 10. Metaphysik. Editio princeps. Einleitung - kritischer Text - Indices.*

Συμμετεῖχε στὶς διοικητικὲς καὶ ἐρευνητικὲς δραστηριότητες τοῦ Κέντρου.

Εἰδικότερα, συμμετέχει στὰ ἐξῆς προγράμματα:

1. Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ δωδεκάτομου ἔργου *Φιλοσοφία* τοῦ Γεωργίου Παχυμέρη.

2. Χρονολογημένα χειρόγραφα τῶν Βιβλιοθηκῶν τῆς ἸΕλλάδας μέχρι τὸ ἔτος 1600.

V. Βιβλιοθήκη

ἸΟλο τὸ προσωπικὸ τοῦ ΚΕΕΕΣ συμμετεῖχε στὴν ἀναδιοργάνωση τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ΚΕΕΕΣ ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ ἸΑκαδημαϊκοῦ κ. ἸΑθανασίου Καμπύλη.

Στὴ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου πραγματοποιήθηκαν οἱ ἀκόλουθες ἐργασίες:

1. ἸΟλοκλήρωση τῆς ἀναδρομικῆς καταλογογράφησης τοῦ ἔντυπου ὑλικοῦ τῆς Βιβλιοθήκης. ἸΗ καταλογογράφηση ἔγινε μὲ βάση τὸ διεθνὲς πρότυπο ISBD (M) καὶ

ή απόδοση κειμένου με βάση τους αγγλοαμερικανικούς κανόνες καταλογογράφησης (AACR₂) στο αυτοματοποιημένο βιβλιοθηκονομικό σύστημα «Advanced» έκδοση 6.1 από την εταιρεία ELIDOC.

2. Απόδοση θεματικών επικεφαλίδων επί τη βάση του έργου της Library of Congress: Subject Headings και την μετάφραση αυτών από την Έθνική Βιβλιοθήκη.

3. Ολοκλήρωση της αναδρομικής καταλογογράφησης της συλλογής Κ. Σ. Κόντου από την Έταιρεία ELIDOC. Συνολικά καταγράφηκαν 2.629 τόμοι.

Προσκτήσεις Βιβλίων και Περιοδικών-Βιβλιοδεσίες:

Βιβλία: Από τον προϋπολογισμό του ΥΠΕΠΘ: 104 τίτλοι. Από τη δωρεά του «Ίδρύματος Λεβέντη»: 75 τίτλοι. Από τη δωρεά του «Ίδρύματος Ξνάση»: 129 τίτλοι. Από δωρεές γενικώς: 4 τόμοι.

Περιοδικά: Από τον προϋπολογισμό του ΥΠΕΠΘ: 32 τίτλοι. Από την Κεντρική Βιβλιοθήκη της Ακαδημίας Αθηνών: 5 τίτλοι. Από τη δωρεά του «Ίδρύματος Λεβέντη»: 20 τίτλοι.

Απόκτηση 80 τίτλων βιβλίων και 50 ανατύπων περιοδικών από δωρεά του Ακαδημαϊκού κ. Νικολάου Κονομη.

Βιβλιοδετήθηκαν συνολικώς 152 τόμοι βιβλίων και περιοδικών.

Τέλος, ανανεώθηκε η σύμβαση της βιβλιοθηκονόμου του ΚΕΕΕΣ κ. Ελένης Μαστρογεωργίου για το έτος 2003, η οποία ασχολήθηκε κατά το 2002 με τις ακόλουθες εργασίες:

1. συμμετοχή και παρακολούθηση των παραγγελιών βιβλίων και περιοδικών.
2. παραλαβή, καταγραφή και απόδοση νέων αριθμών εισαγωγής σε όλα τα νέα βιβλία και περιοδικά.
3. καταλογογράφηση όλων των νέων μονογραφιών της βιβλιοθήκης και απόδοση θεματικών όρων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.
4. απόδοση τοπικών ταξιθετικών συμβόλων (σημειογραφία) σε 4.000 τόμους βιβλίων.
5. παρακολούθηση της αναδρομικής καταλογογράφησης, της βιβλιοδεσίας και του kardex της Βιβλιοθήκης των νέων τευχών των περιοδικών.

Έρευνητής
Κωνσταντίνος Οικονομάκος

**ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΩΝ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ**

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

Τὸ Κέντρο Ἐρευνῶν Ἀστρονομίας καὶ Ἐφαρμοσμένων Μαθηματικῶν (ΚΕΑΕΜ), ὑπὸ τὴν Ἐποπτεία τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Γ. Κοντοπούλου καὶ τὴν Διεύθυνση τοῦ κ. Ν. Βόγγλη, συνέχισε τὴν ἐρευνητικὴ του δραστηριότητα στὰ παρακάτω ἐρευνητικὰ προγράμματα.

**Ἐρευνητικὰ Προγράμματα
Χρηματοδοτούμενα**

1. «Δυναμικὰ Φάσματα καὶ Χῶρος τῶν Φάσεων» (Ἰπὸ Γ. Κοντοπούλου, Ν. Βόγγλη, Μ. Χαρσούλα, καθὼς καὶ Κ. Καλαποθαράκου καὶ Ἰ. Σταυρόπουλου, οἱ ὅποιοι ἀντικατέστησαν τοὺς Χρ. Εὐθυμιόπουλο καὶ Κ. Εὐσταθίου). Πρόγραμμα χρηματοδότησης 200/493 τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

2. «Μελέτη τῆς τροχιακῆς; δομῆς ραβδωτῶν γαλαξιῶν, μοντέλα N-σωμάτων». (Ἰπὸ Γ. Κοντοπούλου, Π. Πάτση καὶ Χ. Σκόκου). Πρόγραμμα χρηματοδότησης 200/532 τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

3. «Μελέτη τῆς Μεταβατικῆς Ζώνης τῆς Ἡλιακῆς Ἀτμόσφαιρας» (Ἰπὸ Ἐ. Δάρα, Κ. Γοντικᾶκη καὶ Peter Hardi). Πρόγραμμα χρηματοδότησης 200/533 τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Συνεχίζεται τὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα συνεργασίας μὲ τὸ KIS (Kiepenheuer Institut fuer Sonnenphysik).

4. «Μελέτη τοῦ Χώρου τῶν Φάσεων σὲ αὐτοσυνεπῆ βαρυτικὰ συστήματα N-σωμάτων» (Ἰπὸ Ν. Βόγγλη καὶ Χρ. Εὐθυμιοπούλου). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ΙΚΥ (Ἰδρυμα Κρατικῶν Ἰποτροφιῶν).

5. «Οἱ Ἀριθμοὶ Lyapunov, σὲ αὐτοσυνεπῆ Μοντέλα Γαλαξιῶν» (Ἰπὸ Ν. Βόγγλη, Χρ. Εὐθυμοπούλου, Ἰ. Σταυροπούλου καὶ Κ. Καλαποθαράκου). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ΙΚΥ.

6. «Μοντέλα ἐλλειπτικῶν γαλαξιῶν μὲ μελανὲς ὀπές» (Ἰπὸ Ν. Βόγγλη, Χρ. Εὐθυμοπούλου καὶ Κ. Καλαποθαράκου). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ΙΚΥ.

7. «Chaos in three-dimensional N-body models of barred galaxies. Specialized software and new technologies» (Ἰπὸ Π. Πάτση καὶ Χ. Σκόκου). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ΙΚΥ.

8. «Vertical structure in barred galaxies». (Υπό Π. Πάτση, Χ. Σκόκου και E. Athanassoula). Χρηματοδοτείται από το Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS), Γαλλία. Συνεργασία με το Observatoire de Marseille.

9. «Bar instability in galactic bars». (Υπό Π. Πάτση, A. Burkert, και Th. Naab). Χρηματοδοτείται από το Max-Planck-Institut fuer Astronomie, Heidelberg.

10. «Μελέτη τῆς δομῆς τοῦ ἡλιακοῦ στέμματος». (Υπό Ἐ. Δάρα, Κ. Γοντικιάκη, Κ. Τσίγκανου, G. Petrie και M. Aschwanden).

Χρηματοδοτείται ἐν μέρει ἀπὸ τὸ ἴδρυμα Κωστοπούλου. Ξεκίνησε ὡς νέο πρόγραμμα σὲ συνεργασία μὲ τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν. Ἔχει γίνῃ αἴτηση γιὰ χρηματοδότηση ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν.

11. «Ἑρμηνεία τῶν στατιστικῶν ιδιοτήτων τῆς παρατηρούμενης ἐκπομπῆς ἀκτινοβολίας τῶν ἐνεργειακῶν ἡλιακῶν γεγονότων». (Υπό Κ. Γοντικιάκη, Ἀ. Ἀναστασιάδη, Λ. Βλάχου, N. Vilmer, H. Isliker, P. Demoulin και V. Kranosselskikh), Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν ΓΓΕΤ (Γενικὴ Γραμματεία Ἑρευνας και Τεχνολογίας) στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος PLATON. Συνεργασία μὲ τὸ Ἐθνικὸ Ἀστεροσκοπεῖο Ἀθηνῶν, τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και τὸ Observatoire de Meudon.

12. «Δημιουργία Βάσεως Δεδομένων τῶν Πραγματειῶν και τῶν Πρακτικῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν». (Υπό Β. Τριτάκη, ὡς ἐπιστημονικοῦ ὑπευθύνου). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν ΓΓΕΤ και τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἐκτελεῖται σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ).

Τὸ ψηφιοποιημένο ὕλικὸ ἔχει ἤδη τοποθετηθεῖ στὸ INTERNET και μπορεῖ νὰ προσεγγισθεῖ ἀπὸ κάθε ἐνδιαφερόμενο στὴν διεύθυνση: <http://jasmin.ekt.gr/>

13. «Προσδιορισμὸς τοῦ Ποσοστοῦ Συμμετοχῆς τῆς Ἡλιακῆς Σωματιδιακῆς Ἀκτινοβολίας στὶς Φυσικοχημικὲς Διεργασίες τῆς Μέσης Ἀτμόσφαιρας». (Υπό Β. Τριτάκη, ὡς ἐπιστημονικοῦ ὑπευθύνου). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν ΓΓΕΤ. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἐκτελεῖται σὲ συνεργασία μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτο Γεωφυσικῶν Ἑρευνῶν τῆς Μόσχας, τὸν τομέα κλιματολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, και τὸ ΤΕΙ Πειραιᾶ.

14. «Μελέτη τῶν κυμάτων Schuman (Schuman's Resonance) και συσχέτισή τους μὲ τοὺς ἀνθρώπινους ἐγκεφαλικοὺς ρυθμοὺς 6,8, και 15 Hz». (Υπό Κ. Στεφανῆ, μὲ συμμετοχὴ τοῦ Β. Τριτάκη). Χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἑρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν και τὴν ΓΓΕΤ. Συνεργασία μὲ τὸ Ἰνστιτοῦτο Γεωφυσικῶν Ἑρευνῶν τῆς Μόσχας και τὸ Ἐθνικὸ Πανεπιστημιακὸ Ἰνστιτοῦτο Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς (ΕΠΠΥ).

Μή Χρηματοδοτούμενα

1. «Φάσματα Πολυδιάστατων Μή Γραμμικῶν Δυναμικῶν Συστημάτων». (Ἰπὸ Γ. Κοντοπούλου, Ν. Βόγγλη, Χ. Εὐθυμοπούλου καὶ Γ. Λειβαδιώτη).

2. «Κανονικὴ Θεωρία Διαταραχῶν καὶ Τρίτο Ὀλοκλήρωμα». (Ἰπὸ Γ. Κοντοπούλου, Ν. Βόγγλη, Χρ. Εὐθυμοπούλου καὶ Ν. Δελῆ).

3. «Στρεφόμενα Αὐτοσυνεπῆ Μοντέλα Γαλαξιών». (Ἰπὸ Γ. Κοντοπούλου, Ν. Βόγγλη καὶ Μ. Χαρσούλα).

4. «Δημιουργία Ἀντιπεριστρεφόμενων Γαλαξιών». (Ἰπὸ Ν. Βόγγλη καὶ Μ. Χαρσούλα).

5. «Συνάρτηση Κατανομῆς τῶν Ἐλλειπτικῶν Γαλαξιών». (Ἰπὸ Ν. Βόγγλη καὶ Χ. Εὐθυμοπούλου).

6. «Συντονισμοὶ καὶ Διάχυση στὸ Δίκτυο Arnold». (Ἰπὸ Ν. Βόγγλη, Μ. Χαρσούλα καὶ Κ. Καλαποθαράκου).

7. «Μελέτη τῆς ἀνάδυσης μαγνητικῆς ροῆς σὲ κέντρα δράσης τοῦ Ἡλίου». (Ἰπὸ Ἐ. Δάρα, Κ. Γοντικᾶκη, Κ. Ἀλυσσανδράκη καὶ Γ. Τσιροπούλα).

Συνεργασία μὲ τὸ Πανεπιστήμιο Ἰωαννίνων καὶ τὸ Ἐθνικὸ Ἀστεροσκοπεῖο.

8. «Μελέτη τῆς Δυναμικῆς τῶν Spicules στὸ ὑπεριώδες ἀπὸ παρατηρήσεις μὲ τὸ τηλεσκόπιο τῶν 30 cm τοῦ TRACE σὲ συνδυασμὸ μὲ παρατηρήσεις καὶ ἀπὸ ἄλλα ὄργανα». (Ἰπὸ Θ. Ζαχαριάδη).

Κατὰ τὸ ἔτος 2002 δημοσιεύθηκαν συνολικά (36) ἄρθρα ἐκ τῶν ὁποίων (9) σὲ διεθνή περιοδικὰ ὑψηλοῦ κύρους, (6) σὲ πρακτικὰ Διεθνῶν Συνεδρίων καὶ (21) σὲ Πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Πρακτικὰ Ἑλληνικῶν Συνεδρίων καὶ Εἰδικούς Τόμους. Οἱ ἐργασίες αὐτὲς ἀναφέρονται ἐπὶ τὸ πλεῖστον στὴ δημιουργία καὶ τὴ δυναμικὴ τῶν γαλαξιών, στὴ μελέτη τῶν ἰδιοτήτων τοῦ Φασικοῦ Χώρου Μή Γραμμικῶν Δυναμικῶν Συστημάτων, καθὼς ἐπίσης στὴ μελέτη τῆς Ἡλιακῆς Δραστηριότητος καὶ τοῦ Ἡλιακοῦ Συστήματος. Ἀναλυτικὰ οἱ δημοσιεύσεις εἶναι:

Δημοσιεύσεις σὲ Διεθνή Περιοδικὰ

1. "Order and chaos in self-consistent galactic models". Contopoulos G., Voglis N. and Kalapotharakos C., 2002, *Cel. Mech. Dyn. Astr.*, 83, p. 191.

2. "Orbits and integrals in self-cosistent systems". Contopoulos G., Voglis N. and Efthymiopoulos Ch., 2002, *Space Science Reviews*, 102, p. 37.

3. "Mass components in ordered and in chaotic motion in galactic N-body models". Voglis N., Kalapotharakos C. and Stavropoulos I., 2002, *MNRAS (Monthly Notices of the Royal Astronomical Society)*, 337, p. 619.

4. "Orbital dynamics of three-dimensional bars: III. Boxy/Peanut edge-on profiles". Patsis P.A., Skokos Ch. and Athanassoula E., 2002, *MNRAS*, 337, p. 578.

5. "Edge-on boxy profiles in non-barred disc galaxies". Patsis P.A., Athanassoula E., Grosbøl P. and Skokos Ch., 2002, MNRAS, 335, p. 1049.
6. "Orbital dynamics of three-dimensional bars – I. The backbone of three-dimensional bars. A fiducial case". Skokos Ch., Patsis P. A. and Athanassoula E., 2002, MNRAS, 333, p. 847.
7. "Orbital dynamics of three-dimensional bars - II. Investigation of the parameter space". Skokos Ch., Patsis P. A. and Athanassoula E., 2002, MNRAS, 333, p. 861.
8. "Long-term modulation of the coronal index of solar activity". Mavromichalaki H., Petropoulos B., and Zouganelis I., 2001, Solar Physics, 206, p. 401.
9. "Spatially resolved microwave oscillations above a sunspot". Nindos A., Alissandrakis C. E., Gelfreikh G. B., Bogod, V. M. and Gontikakis C., 2002, Astronomy and Astrophysics, 386, p. 658.

Δημοσιεύσεις σε Διεθνή Συνέδρια

1. "Orbital Morphology of 3D Bars, in "Disks of Galaxies: Kinematics, Dynamics and Perturbations" P. A. Patsis, 2002, Astronomical Society of the Pacific Conference Series, Vol. 275, p. 161.
2. "Spiral Structure Observed in Near-Infrared, in "Disks of Galaxies: Kinematics, Dynamics and Perturbations". P. Grosbøl, E. Pompei and P. A. Patsis, 2002, Astronomical Society of the Pacific Conference Series, Vol. 275, p. 305.
3. "Computational Methods of the N-Body Problem". Efthymiopoulos C. and Voglis N., 2002, Proceedings of the 4th GRACM Congress on Computational Mechanics, D. Tsahalis (Ed.) Patras.
4. "Multiwavelength Analysis of a Solar Active Region observed with SOHO and TRACE" Dara H. C., Gontikakis C., Zachariadis Th. G., Tsiropoula G., Alissandrakis C., and Vial J. C., 2001, Proc. 'SOLSPA: The Second Solar Cycle and Space Weather Euroconference' (ESA SP-477, February 2002) p. 95.
5. "Relation between Intensity and Dopplershifts in the Quiet Sun Transition Region". Gontikakis C., Dara H. C., Zachariadis Th. G., Tsiropoula G., Alissandrakis C., and Vial J. C., 2001, Proc. 'SOLSPA: The Second Solar Cycle and Space Weather Euroconference' (ESA SP-477, February 2002) p. 107.
6. "Cooling and Evacuation of an Active Region Loop Complex observed with TRACE". Tsiropoula G., Gontikakis C., Dara H. C., Zachariadis Th. G.,

Alissandrakis C., and Vial J. C., 2001, Proc. 'SOLSPA: The Second Solar Cycle and Space Weather Euroconference' (ESA SP-477, February 2002) p. 179.

Δημοσιεύσεις στην Ελλάδα

1. Παρουσίαση του άντεπιστέλλοντος μέλους τῆς Ἀκαδημίας κ. Ἐ. Πάσχου. Κοντόπουλος Γ., Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 76, 62, 2001.
2. Παρουσίαση τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Θ. Χατζηγιάννου, Κοντόπουλος Γ., Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 2001.
3. Παρουσίαση τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ν. Ἀρτεμιάδη «Ἱστορία τῶν Μαθηματικῶν». Κοντόπουλος Γ., Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 76, 2001.
4. Εἰσαγωγή, Συνέδριο «Παγκόσμιες Μεταβολές στὴν Ἀτμόσφαιρα τοῦ Πλανήτη», Κοντόπουλος Γ. 2001.
5. «Ἵπάρχει σκοπιμότης στὸ Σύμπαν;» Κοντόπουλος Γ., Ἔκδοση πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης Τιμοθέου, 231, 2001.
6. Παρουσίαση τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Δ. Σκαρβέλη. Κοντόπουλος Γ., Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 2002.
7. «Ἐπαναληπτικότητα στὸ Χάος» Κοντόπουλος Γ. καὶ Χαρσούλα Μ., Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 2002.
8. «Τὸ Πρόβλημα τοῦ Χρόνου» Κοντόπουλος Γ., Ἔκδοση πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Δημητρίου, 447, 2002.
9. Παρουσίαση τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Λ. Χριστοφόρου, Κοντόπουλος Γ., Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 2002.
10. «Διαφυγές Ἀστέρων σὲ Γαλαξιακὰ Δυναμικὰ» Κοντόπουλος Γ. «Τάξη καὶ Χάος», Τόμος 8ος, Ἐκδόσεις «Κορινθία Σφακιανᾶκη», ἐπιμέλεια Ἀ. Μπούντης, Σ. Πνευματικός, 2003.
11. «Χρόνης Πολυμίλης» Κοντόπουλος Γ. «Τάξη καὶ Χάος», Τόμος 8ος, Ἐκδόσεις «Κορινθία Σφακιανᾶκη», ἐπιμέλεια Ἀ. Μπούντης, Σ. Πνευματικός, 2003.
12. «Ὅρισμός τοῦ ἀριθμοῦ περιστροφῆς γιὰ μονοδιάστατες ἀπεικονίσεις». Λειβαδιώτης Γ. καὶ Βόγγλης Ν., «Τάξη καὶ Χάος», Τόμος 8ος, Ἐκδόσεις «Κορινθία Σφακιανᾶκη», ἐπιμέλεια Ἀ. Μπούντης, Σ. Πνευματικός, 2003.
13. «The backbone of 3D bars». Patsis P. A., Skokos Ch. and Athanassoula E., Proceedings of the 5th Hellenic Astronomical Conference, 2002 e-v: <http://astrophysics.physics.uoc.gr/conf/fpap.htm>
14. «Vertical structure in models of spiral and barred galaxies». Patsis P. A., Proceedings of the 5th Hellenic Astronomical Conference, 2002, e-v: <http://astrophysics.physics.uoc.gr/conf/fpap.htm>

15. "Coronal index modulation by solar magnetic field". Petropoulos B., Mavromichalaki H. and Zouganelis I., Proceedings of the 5th Hellenic Astronomical Conference, 2002, e-v: <http://astrophysics.physics.uoc.gr/conf/ffpap.htm>

16. "Study of the occurrence of Ha solar flares in order to detect the possible existence of N-S and E-W asymmetries". Poliyannakis J., Petropoulos B., Prekka P. and Pappas L., Proceedings of the 5th Hellenic Astronomical Conference, 2002, e-v: <http://astrophysics.physics.uoc.gr/conf/ffpap.htm>

17. "Ένα πρότυπο για την ατμόσφαιρα του Ήρα με μετρήσεις του Pathfinder". Πετρόπουλος Β. και Πρέκα Π., Πρακτικά 2ου Διεθνούς συνεδρίου Περιβάλλοντος και Διαστημικών Εφαρμογών της Ελληνικής Αστροναυτικής Εταιρίας 2002.

18. "Ένα πρότυπο για την ατμόσφαιρα του Δία με μετρήσεις του Galileo". Πετρόπουλος Β. και Πρέκα Π., Πρακτικά 2ου Διεθνούς συνεδρίου Περιβάλλοντος και Διαστημικών Εφαρμογών της Ελληνικής Αστροναυτικής Εταιρίας, 2002.

19. "Περιοδικότητες του γεωμαγνητικού δείκτη Ap". Πουλάκος Κ. και Πετρόπουλος Β., Πρακτικά 2ου Διεθνούς συνεδρίου Περιβάλλοντος και Διαστημικών Εφαρμογών της Ελληνικής Αστροναυτικής Εταιρίας, 2002.

20. "Ήλιος και κλίμα", Πετρόπουλος Β., Πρακτικά 2ου Διεθνούς συνεδρίου Περιβάλλοντος και Διαστημικών Εφαρμογών της Ελληνικής Αστροναυτικής Εταιρίας, 2002.

21. "Η Διαστημική πρόοδος τον 21ο αιώνα", Πετρόπουλος Β., Πρακτικά 2ου Διεθνούς συνεδρίου Περιβάλλοντος και Διαστημικών Εφαρμογών της Ελληνικής Αστροναυτικής Εταιρίας, 2002.

Βιβλία

Στά μέσα του 2002 κυκλοφόρησε από τον εκδοτικό οίκο Springer-Verlag το βιβλίο του Ακαδημαϊκού κ. Γ. Κοντοπούλου υπό τον τίτλο "Order and Chaos in Dynamical Astronomy", 2002, Springer Verlag, ISBN: 3-540-43360-0. Το βιβλίο αυτό, 625 σελίδων, καταγράφει και αξιολογεί την γνώση που αποκτήθηκε τα τελευταία 50 χρόνια στον χώρο της Δυναμικής Αστρονομίας.

Συνέδρια - Άποστολές - Ανακοινώσεις - Διαλέξεις - Διατριβές

Στο διάστημα από 16-19 Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκε στην Ακαδημία Αθηνών Παγκόσμιο Συνέδριο υπό τον τίτλο: International Workshop on "Galaxies and Chaos. Theory and Observations", που οργανώθηκε από το Κέντρο μας υπό την αιγίδα της Ακαδημίας. Συμμετείχαν 77 διακεκριμένοι επιστήμονες από 21 χώρες ανά τον κόσμο. Το Συνέδριο ενισχύθηκε εκτός της Ακαδημίας και από τους πιο κάτω χορηγούς:

– Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν (σημαντική συνεισφορά τόσο οικονομική ὅσο και ὑλικοτεχνική),

– Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ,

– Ἴδρυμα Ἀεβέντη,

– Δῆμος Ἀθηναίων,

– European Physical Society,

– Siemens καὶ

– Ἴδιῶτες Χορηγοί,

τοὺς ὁποίους εὐχαριστοῦμε θερμῶς καὶ ἀπὸ αὐτὴ τὴν θέση.

Ὁ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου Ἀκαδημαϊκὸς κ. Γ. Κοντόπουλος ἦταν πρόεδρος τῆς Scientific Organizing Committee (SOC)

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece καὶ παρουσίασε ὡς προσκεκλημένος ὁμιλητὴς τὸ θέμα: “Order and Chaos in Astronomy”. Στὸ τέλος τοῦ συνεδρίου ἔκανε μία συνοπτικὴ ἀνακεφαλαίωση τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

Συμμετεῖχε ἐπίσης

– στὸ 15ο Θερινὸ Σχολεῖο, Ἐπιγραμματικὴ Δυναμικὴ: Χάος καὶ Πολυπλοκότητα, Πάτρα, 18-30 Αὐγούστου 2002, ὅπου παρουσίασε ὡς προσκεκλημένος ὁμιλητὴς τὸ θέμα. “Ἐπαναληπτικότητα στὸ Χάος”.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου κ. Ν. Βόγγλης ἦταν πρόεδρος τῆς Local Organizing Committee (LOC)

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece, ὅπου παρουσίασε ὡς προσκεκλημένος ὁμιλητὴς τὸ θέμα: “Waves derived from galactic orbits. Solitons and Breathers”.

Συμμετεῖχε ἐπίσης

– στὸ 15ο Θερινὸ Σχολεῖο, Ἐπιγραμματικὴ Δυναμικὴ: Χάος καὶ Πολυπλοκότητα, Πάτρα 18-30 Αὐγούστου 2002, ὅπου παρουσίασε ὡς προσκεκλημένος ὁμιλητὴς τὸ θέμα. “Breathers in galaxies”.

Ὁ κ. Πετρόπουλος συμμετεῖχε:

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece.

– στὴν “Ἡμερίδα ESA”, Γ.Γ.Ε.Τ., 4 Ὀκτωβρίου 2002, Ἀθήνα

– στὸ “Πανελλήνιο Συνέδριο Ε.Ε.Φ. γιὰ τὸ περιβάλλον”, Ρόδος, Νοέμβριος 2002, μὲ τὴν ἀνακοίνωση “Σχέση τῶν ἐμφραγμάτων μυοκαρδίου μὲ τὴν ἡλιακὴ δραστηριότητα”.

– στὸ Euroconference and IAU Colloquium 188, Σαντορίνη, Ἰούνιος 2002, μὲ τὴν ἀνακοίνωση “The ephemeral periods in the solar activity”.

Ο κ. Β. Τριτάκης ἦταν μέλος τῆς LOC

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece.

Ἐπίσης εἶναι Γραμματέας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τοῦ Διαστήματος καὶ τῆς ἐπιτροπῆς IGBP-Global Change τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ἡ κα Δάρα ἦταν μέλος τῆς LOC

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece.

Συμμετεῖχε ἐπίσης

– στὸ 10th European Meeting on Solar Physics: ‘Solar Variability: From Core to Outer Frontier’, Prague, Czech Republic, September 2002.

Ο κ. Ζαχαριάδης συμμετεῖχε

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece.

Συμμετεῖχε ἐπίσης στὸ Euroconference and IAU Colloquium 188, μὲ παρουσίαση 3 ἐργασιῶν. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 2002 συνέχισε τὶς παρατηρήσεις τῆς ἡλιακῆς χρωμόσφαιρας μὲ τὸ ἡλιακὸ τηλεσκόπιο τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου Λαρίσης μὲ σκοπὸ τὴν μελέτη καὶ τὴν βελτίωση τῆς λειτουργίας του.

Ο κ. Πάτσης συμμετεῖχε ὡς μέλος τῆς LOC

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece, ὅπου παρουσίασε ὀμιλία μὲ θέμα “Nonlinear Phenomena in Disk Galaxies”.

Ἐπίσης ὡς convenor συμμετεῖχε

– στὴν ὀργάνωση τοῦ Συνεδρίου τῆς European Astronomical Society (JENAM 2002), 3-7 Σεπτεμβρίου 2002 στὴν Πορτογαλία, σὲ θέματα Γαλαξιακῆς Δυναμικῆς (Galactic Dynamics Workshop).

Ἐπισκέφθηκε τὸ Max-Planck-Institut fuer Astronomie, Heidelberg, κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1 ὠς 30 Ἰουλίου 2002 γιὰ ἐρευνητικὴ συνεργασία.

Ο κ. Γοντικᾶκης συμμετεῖχε

– στὸ Euroconference and IAU Colloquium 188, Σαντορίνη, Ἰούνιος 2002 (παρουσίαση πέντε ἐργασιῶν: μίας προφορικῆς καὶ 4 posters)

– στὸ 10th European Meeting on Solar Physics: ‘Solar Variability: From Core to Outer Frontier’, Prague, Czech Republic, September 2002 (παρουσίαση τριῶν ἐργασιῶν: δύο προφορικῶν καὶ ἑνὸς poster, σὲ συνεργασία μὲ τὴν κα Ἐ. Δάρα).

– στὸ Coronal loops workshop, IAS (Institut d’Astrophysique Spatiale), Orsay, France, November, 2002 (προφορικὴ παρουσίαση μιᾶς ἐργασίας μὲ τίτλο ‘Physical parameters of coronal loops’).

Ἐπίσης ὁ κ. Γοντικιάκης

– επισκέφθηκε τὸ Kiepenheuer Institut fuer Sonnenphysik (7-19 Ὀκτωβρίου 2002) καὶ συνεργάστηκε μὲ τὸν H. Peter, στὸ πλαίσιο τῶν διμερῶν ἀνταλλαγῶν πού προκηρύχθηκαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, τὸ ὁποῖο ἐπέλεξε 8 ἐρευνητὲς πανελληνίως καὶ

– συνεργάστηκε, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐπισκέψεώς του στὴ Γαλλία (11-20 Νοεμβρίου 2002), ἀφενὸς μὲν μὲ τὸν J. C. Vial στὸ IAS, ἀφετέρου μὲ τὴν N. Vilmer στὸ Ἀστεροσκοπεῖο τοῦ Paris-Meudon.

Ὁ κ. X. Εὐθυμίουπουλος ἦταν μέλος τῆς LOC

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece, ὅπου παρουσίασε ὁμιλία μὲ θέμα “Spherical Shell Models of the Distribution Function of Collisionless N-body Systems”.

Συμμετεῖχε ἐπίσης

– στὸ 4th GRACM Congress on Computational Mechanics, Πάτρα, 27-30 Ἰουνίου 2002, ὅπου παρουσίασε ὁμιλία μὲ θέμα “Computational Methods of the N-Body Problem”.

– στὸ CRNS seminar “Non-Linear Dynamics”, Πανεπιστήμιο Πατρῶν, Ἀπρίλιος 2002, ὅπου παρουσίασε ὁμιλία μὲ θέμα “Calculation and Applications of Formal Integrals of Motion”.

– στὸ 15ο Θερινὸ Σχολεῖο “Τάξη καὶ Χάος”, Πάτρα, 18-30 Αὐγούστου 2002, ὅπου παρουσίασε ὁμιλία μὲ θέμα “Formal Integrals in Symplectic Maps and in Hamiltonian Dynamical Systems”.

Ἐπίσης πραγματοποιοῖσε 2 ἐκπαιδευτικὰ σεμινάρια (διάρκειας 2 ὥρῶν τὸ καθένα) στοὺς μεταπτυχιακοὺς φοιτητὲς τοῦ Πανεπιστημίου Πατρῶν.

Ὁ κ. Σκόκος συμμετεῖχε

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece, ὅπου παρουσίασε ὁμιλία μὲ θέμα “Detecting Ordered or Chaotic Motion in Hamiltonian Systems by the Smaller Alignment Index (SALI)”.

Ἡ κα Χαρσούλα συμμετεῖχε

– στὸ International Workshop on “Galaxies and Chaos. Theory and Observations” September 16-19, Athens, Greece, ὅπου παρουσίασε ὁμιλία μὲ θέμα “Direct vs Merger Mechanism Forming Counterrotating Galaxies”.

Τὸ Κέντρο σὲ συνεργασία μὲ τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν ἔχει τὴν ἐπίβλεψη τῆς ἐκπόνησης τῶν Διδακτορικῶν Διατριβῶν τῶν Μεταπτυχιακῶν Φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

1. Κωνσταντίνου Εύσταθίου
«Δυναμική τριῶν Διαστάσεων σὲ Βαρυτικά Συστήματα»
2. Κωνσταντίνου Καλαποθαράκου
«Ὁ ρόλος τῶν συντονισμῶν σὲ αὐτοσυνεπῆ μοντέλα γαλαξιδῶν».
3. Κωνσταντίνου Χιώτη
«Δημιουργία ἀντιπεριστρεφόμενων γαλαξιδῶν».
4. Ἰωάννη Σταυρόπουλου,
«Ἡ στατιστικὴ τῆς τάξης καὶ τοῦ χάους σὲ μοντέλα ἐλλειπτικῶν γαλαξιδῶν».
5. Γεωργίου Λειβαδιώτη,
«Δυναμικὰ συστήματα πολλῶν βαθμῶν ἐλευθερίας».

Σεμινάρια στὸ ΚΕΑΕΜ

Στὰ πλαίσια τῆς συνεχοῦς προσπάθειας ἐνημέρωσης καὶ ἐκπαίδευσης τῶν ἐρευνητῶν καὶ πολλῶν μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν σὲ σύγχρονα θέματα ἔρευνας στὴν Ἀστροφυσικὴ καὶ στὴν Μὴ Γραμμικὴ Δυναμικὴ διεξάγεται σὲ μόνιμη βάση σειρά ἐβδομαδιαίων σεμιναρίων.

Κατὰ τὸ 2002 πραγματοποιήθηκαν στὸ Κέντρο (30) σεμινάρια, ἀναφερόμενα σὲ θέματα Ἀστρονομίας, Ἀστροφυσικῆς, Κοσμολογίας, Ἡλιακῆς Φυσικῆς, Μὴ Γραμμικῆς Δυναμικῆς, καὶ Δυναμικῆς στὴ Βιολογία. Στὰ σεμινάρια συμμετεῖχαν ὡς ὁμιλητὲς ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Κέντρου, Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ διακεκριμένοι ἐπιστήμονες ἀπὸ διάφορα Πανεπιστήμια καὶ Ἐρευνητικὰ Κέντρα τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ ΚΕΑΕΜ
Νικόλαος Βόγγλης

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

Κατὰ τὸ ἔτος 2002 ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας, μὲ τὴ φροντίδα τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου, ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ Ἐπετηρὶς Φιλοσοφία, τόμ. 32, ἐνῶ βρίσκεται ὑπὸ ἐκτύπωση ὁ τόμ. 33, ποῦ θὰ ἐκδοθεῖ ἐντὸς τοῦ 2003. Ὁ τόμος 32 φιλοξενεῖ περίπου 20 ἄρθρα καὶ ἀνακοινώσεις ἐλλήνων καὶ ξένων φιλοσόφων καὶ ἱστορικῶν τῆς φιλοσοφίας.

Κατὰ τὸ ἴδιο ἔτος ἐκδόθηκαν ἀπὸ τὸ Κ.Ε.Ε.Φ. τὰ παρακάτω βιβλία:

– τὸ βιβλίον Ἀνδρέα Κάλβου, *Μαθήματα Φιλοσοφίας. Πανεπιστημιακὲς παραδόσεις στὴν Ἰόνιον Ἀκαδημία, Κέρκυρα 1840-41*, ἔκδ., ἐρμηνευτικὴ εἰσαγωγή Π. Δ. Ἀλιπραντῆ, Ἐπιμέλεια Λ. Γ. Μπενάκη τ. Διευθυντοῦ τοῦ Κ.Ε.Ε.Φ. καὶ προλεγόμενα τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Εὐ. Μουτσοπούλου.

– ἡ ἀνατύπωση καὶ βιβλιοδεσία σὲ ἐνιαῖο τόμο, ὥστε νὰ εἶναι πιὸ εὐχρηστο, τοῦ Λεξικοῦ τῆς Προσωκρατικῆς Φιλοσοφίας (ὑπὸ τῆ διεύθ. τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Κ. Ἰ. Δεσποτοπούλου), ποῦ εἶχε ἀρχικῶς κυκλοφορήσει σὲ δύο ἡμίτομους.

Ἡ διευθύντρια καὶ οἱ ἐρευνητὲς τοῦ Κέντρου συμμετεῖχαν σὲ ἑλληνικὰ καὶ διεθνῆ συνέδρια μὲ πρωτότυπες ἀνακοινώσεις καὶ δημοσίευσαν πρωτότυπες μελέτες σὲ ἑλληνικὰ καὶ διεθνῆ περιοδικά.

Εἰδικώτερα:

Ἡ κα Ἀ. Ἀραβαντινοῦ-Μπουρλογιάννη συνέχισε τὶς ἐρευνὲς τῆς πάνω στὴν προσωκρατικὴ φιλοσοφία καὶ πιὸ συγκεκριμένα τὴ φιλοσοφία τοῦ Ἀναξαγόρα, ποῦ θὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενο προσεχοῦς ἔκδοσης. Ἐπίσης, ἔδωσε διάλεξη στὸ Πολιτιστικὸ-Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Πατραίων μὲ θέμα «Ὁ Σωκράτης μέσα ἀπὸ τὸν διάλογο *Φαίδων*» καὶ συμμετεῖχε στὸ 2ο Διεθνὲς Συνέδριο Ἀρχαίας Φιλοσοφίας στὴ Σαντορίνη μὲ θέμα «Ἡ ἀριστοτελικὴ κριτικὴ στὸν Πλάτωνα». Συμμετεῖχε, ἀκόμη, στὸ 8ο Συμπόσιο Ἀρχαίας Φιλοσοφίας στοὺς Δελφούς μὲ θέμα τὸ βιβλίον Μ' τῶν *Μετὰ τὰ φυσικά* τοῦ Ἀριστοτέλη.

Ἡ κα Μ. Πρωτοπαπᾶ-Μαρνέλη ἐξέδωσε τὸ βιβλίον τῆς *La Rhétorique des Stoïciens*, Paris, L'Harmattan, Ouverture Philosophique, 2002, τὸ ὁποῖο καὶ παρουσίασε στὶς 27/11/2002 στὸ βιβλιοπωλεῖο Κάουφμαν. Συμμετεῖχε ἐπίσης στὸ 29ο Διεθνὲς Συνέδριο Γαλλοφώνων Φιλοσοφικῶν Ἐταιρειῶν στὴ Νίκαια Γαλλίας, μὲ θέμα ἀνακοίνωσης: «Sociabilité et société: le sage stoïcien», καθὼς καὶ στὸ Διεπιστημονικὸ Φιλοσοφικὸ Σεμινάριο τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν μὲ θέμα: «Κατὰ πόσον ἡ φιλοσοφία τῶν Στωικῶν ἐπικροτοῦσε τὴν κοινωνικότητα τοῦ σοφοῦ;»

Ὁ κ. Γ. Ἀραμπατζῆς πραγματοποίησε ἔρευνα στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Princeton μὲ ὑποτροφία ἀπὸ τὸ ἐκεῖ Πρόγραμμα Ἑλληνικῶν Σπουδῶν καὶ μὲ ἀντικείμενο τὴν πρῶιμη φιλοσοφικὴ δραστηριότητα τοῦ ἑλληνο-ἀμερικάνου ἱστορικοῦ τῆς ἀρχαίας φιλοσοφίας Γρηγόριου Βλαστοῦ, ἀντεπιστέλλοντος Μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ἐπίσης, ἐξέδωσε στὸν τόμ. 32 τῆς Φιλοσοφίας τὸ κεφάλαιο «περὶ Κοσμολογίας» ἀπὸ χειρόγραφο Ἀωνύμου «περὶ Μεταφυσικῆς» (Πανεπιστημιακὴ Βιβλιοθήκη, Ἰάσιο, Ρουμανία). Συμμετεῖχε μὲ ἀνακινώσεις στὰ συνέδρια: 2ο Διεθνὲς Συνέδριο Εὐρωπαϊκῆς Ἑταιρείας Νεοελληνικῶν Σπουδῶν (Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ρέθυμνο), 9ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φιλοσοφίας (Ἀριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), 11ο Διεθνὲς Συνέδριο Μεσαιωνικῆς Φιλοσοφίας (Πόρτο, Πορτογαλία), 29ο Διεθνὲς Συνέδριο Γαλλοφῶνων Φιλοσοφικῶν Ἑταιρειῶν (Νίκαια, Γαλλία).

Ἡ κα Εἰρ. Σβίτζου, ἀπεσπασμένη στὸ Κέντρο μας ἀπὸ τὴν ΜΕ, ἐργάσθηκε ἐρευνητικὰ πάνω στὴν πλατωνικὴ φιλοσοφία καὶ εἰδικώτερα πάνω στὸ ζήτημα τῆς εὐδαιμονίας στοὺς Νόμους, ἐνῶ συμμετεῖχε καὶ στὸ 8ο Συμπόσιο Ἀρχαίας Φιλοσοφίας στοὺς Δελφούς.

Στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ Κέντρου προστέθηκε ὁ κ. Μ. Βγόντζας, βιβλιοθηκονόμος, μὲ ἀντικείμενο ἐργασίας τὸν ἐκσυγχρονισμό τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου Ἑρέυνας Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας διὰ βιβλιογραφικοῦ ἐμπλουτισμοῦ τῆς, βιβλιογραφικῆς ἔρευνας καὶ ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης τοῦ περιεχομένου τῆς, τὸ ὁποῖο, ἐκτός τῶν ἔργων μελέτης τῆς ἀρχαίας, μεσαιωνικῆς βυζαντινῆς καὶ νεώτερης φιλοσοφίας, περιέχει καὶ ἔργα τῶν φιλοσόφων τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, τῶν παλαιότερων (Ι. Ν. Θεοδωρακόπουλος, Π. Κανελλόπουλος, Κ. Τσάτσος, Εὐ. Παπανούτσος) καὶ τῶν νεώτερων (Κ. Ι. Δεσποτόπουλος, Εὐ. Μουτσόπουλος).

Ἡ Διευθύντρια

Ἄ. Ἀραβαντινοῦ-Μπουρλογιάννη

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΕΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων του έτους 2002

1. Το Γραφείον Ἐπιστημονικῶν Ὁρῶν καὶ Νεολογισμῶν συνέχισε τὴ συνεργασία του με τὸν Ἀκαδημαϊκὸ κ. Κ. Δρακᾶτο καὶ με τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ διατύπωσε στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα νέους ξενόγλωσσους οἰκονομικοὺς ὄρους ὅπως: *accumulation* → συσσώρευση, *assets* → περιουσιακὰ στοιχεῖα, *back office* (ἐργασία) → ὑποστηρικτικὴ ἐργασία, *circuit breakers* → διακόπτες, *conversion rate* → τιμὴ μετατροπῆς, *day trading* → ἐνδοσυνεδριακὴ ἀγοραπωλησιὰ τίτλων, *dealers* → χρηματιστὲς - χρηματιστηριακὲς ἐταιρεῖες, *federal funds* → ἀποθεματικὰ κεφάλαια, *intraday* → αὐθημερόν, *investment banking* → ἐπενδυτικὴ τραπεζικὴ, *leverage* → μόχλευση, *market* (ἐντολές) → ἀνοιχτὲς ἐντολές, *non-banking institution* → μὴ τραπεζικὸς φορέας (παροχῆς χρηματοπιστωτικῶν ὑπηρεσιῶν), *private banking* → ἰδιωτικὴ τραπεζικὴ, *real estate* → ἐπιχειρήσεις ἀκινήτων, *second tier stock* → μετοχὲς μικρῆς ἐταιρείας, *trading* → ἀγοραπωλησιὰ τίτλων ἢ συναλλάγματος, *treasurer* → θησαυροφύλακας, ντάμπλ → διπλασιασμὸς τιμῆς, ντίλ → συναλλαγὴ, ντίλιγκ ροῦμ → αἶθουσα διαπραγματεύσεων, στόκ μάρκετ → χρηματιστήριον ἀξιῶν.

2. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου σὲ συνεργασία με τὸν Ἀκαδημαϊκὸ κ. Π. Διγομενίδη ἐτοίμασε πρὸς συζήτηση ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἑλληνικὴ ὁρολογία Ἑλεκτρονικῶν Ὑπολογιστῶν ὅπως: *address book* → τηλεφωνικὸς κατάλογος / λίστα διευθύνσεων, *bar code* → γραμμωτὸς κώδικας, *browser* → πλοηγός, *chat room* → χῶρος διαδικτυακῆς συνομιλίας, *desktop* → ἐπιτραπέζιος / ὑπολογιστὴς γραφείου, *dial up* χρήστης → χρήστης πρόσβασης μέσω τηλεφώνου, *drivers* → ὁδηγοὶ (συσκευῶν), *e-business* → ἐπιχειρήσεις μέσω διαδικτύου, ἠλεκτρονικὲς ἐπιχειρήσεις, *e-cards* → ἠλεκτρονικὲς κάρτες (ψηφιακὲς), *e-commerce* → ἠλεκτρονικὸ ἐμπόριο, *e-Ἑλλάδα* → ἠλεκτρονικὴ Ἑλλάδα, *e-Europe* → ἠλεκτρονικὴ Εὐρώπη, *e-ἐμπόριο* → ἠλεκτρονικὸ ἐμπόριο, *e-society* → ἠλεκτρονικὴ κοινωνία, *fast internet* → ταχυδιαδίκτυο, *home page* → κεντρικὴ σελίδα, *host* → ἐξυπηρέτης, *hosting* → φιλοξενία δικτυακῶν τόπων, *hot line* → γραμμὴ ἄμεσης ἐξυπηρέτησης, *internet banking* → τραπεζικὲς συναλλαγές μέσω διαδικτύου, *internet trading* → ἐμπόριο μέσω διαδικτύου, *joypad* → χειριστήριον (παιχνιδιῶν), *joystick* → λαβὴ χειριστηρίου, *laptop* → φορητὸς ὑπολογιστὴς, *link* → σύνδεση, *mailing list* → κατάλογος διευθύνσεων ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου, *memory stick* → κάρτα μνήμης, *multiplayer* → με πολλοὺς χρήστες, *multitasking* → πολυεπεξεργασία, *palmtop* → ἐπιπλάμιος ὑπολογισ-

στής, password → κωδικός πρόσβασης, portal → πύλη, provider → παροχέας, router → διανομέας / διαδρομητής, softwear developer → δημιουργός λογισμικού, split screen → χωρισμένη οθόνη, virtual → εικονικός, voice dialing → φωνητική κλήση, web camera → δικτυοκάμερα / κάμερα διαδικτύου.

3. Ίκανοποιήθηκε αίτημα που υπέβαλε στο Γραφείο το Έθνικό Ίδρυμα Ήγροτικῆς Έρευνας σχετικά με τὴν ἀπόδοση στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα τοῦ ἀγγλικοῦ ὅρου logistics → μέριμνα ἀγαθῶν - διοικητικὴ μέριμνα.

4. Ἀποδελτιώθηκαν ἀπὸ τὸν ἡμερήσιο τύπο ξένες λέξεις ποὺ δὲν ἔχουν ἀκόμη καθιερωθεῖ καὶ διατυπώθηκαν οἱ ἑλληνικὲς ἀντιστοιχίες τους, ποὺ θὰ προταθοῦν γιὰ καθιέρωση ὅπως: blog → ἱστοημερολόγιο, brand name → τίτλος, ὄνομα ἐπιχείρησης, broadsheet (ἔφημερίδα) → ἔφημερίδα μεγάλου σχήματος, cyborg → ἀνθρωπομηχανή, debit card → χρεωστικὴ κάρτα, e-pass → τηλεδιόδιο, game → ἡλ. παιχνίδι, gamer → ἡλ. παίκτης, handsfree σύστημα → σύστημα ἀνοικτῆς ἀκρόασης, home cinema → μεγαβίντεο, info → πληροφορίες, intercity → διαστικός, label → ἐτικέτα, look → παρουσιαστικό, ἐμφάνιση, off the record → ἀνεπίσημα, ringtone → ἡχητικὸ σῆμα, screensaver → αὐτόματη ἀναμονή, shop in shop → ἐνδοκατάστημα, smart pass → κάρτα διοδίων, smart phone → σύνθετο κινητό, terminal → τερματικό, wireless → ἀσύρματος, γιέσμαν → ὑποταγμένος, ὄσφυοκάμπτης, ντίμερ → αὐξομειωτής, ντρίμ τίμ → ἰδανικὴ ομάδα, ταμπλόιντ → ἔφημερίδα μικροῦ σχήματος.

5. Ἐπισημάνθηκαν ἀθησαύριστοι νεολογισμοὶ ποὺ ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὰ Λεξικά Μπαμπινιώτη (ἔκδοση 1998), Τριανταφυλλίδη (ἔκδοση 1998), Μεϊζον Ἑλληνικό Λεξικό (ἔκδοση 1997), ὅπως:

α) ἀδειοδότηση, ἀριθμοκράτης, βιντεοκόσμημα, βιοκαύσιμο, γονιδίωμα, γρηγορόστημα, δασεργάτης, διαθεματικότητα, διακαναλικός, διακράτηση (μετοχῆς), διαστημοσυσκευή, ἐπιστολικὴ ψῆφος, εὐρυζωνικός, καρταναγνώστης, μερισματαπόδοση, μορνόσημο, νατοάρχης, νοηματιστής, οἰνοτουρισμός, παρεμφυτευτικὴ διάγνωση, πλανητολόγος, τηλεάνθρωποι, τηλεδιάλογος, τηλεδιασκέπτομαι, τηλεκουβεντιάζω, τρομοπόλεμος, ὑπεραρχιστράτηγος, ὑπερδῆμαρχος, ὑπερνομάρχης, ὑπερνομαρχία, φωτιστικὴ ρύπανση (φωτορύπανση), χειρομορφές.

β) εὐρώφρων, εὐρωδίαίτος, εὐρωκαμπάνια, εὐρωκράτης, εὐρωομάδα, εὐρωπορεία, εὐρωφιλελεύθερος.

6) Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου κατ' ἐντολὴν τοῦ Προέδρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Περγάμου, Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Ἰωάννη Ζηζιούλα, ἔλαβε μέρος σὲ ἡμερίδα ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο Ἀθηνῶν καὶ τὴν Ἐπιτροπὴ Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων «Ἀθήνα 2004», προκειμένου νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἐπίσημα ἡ συνεργασία τοῦ Γραφείου Ἐπιστημονικῶν Ὄρων καὶ

Νεολογισμῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν στή διατύπωση τῆς ἐλληνικῆς ὁρολογίας τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀθλημάτων. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ τὸ Γραφεῖο ἔχει προγραμματίσει τὴν ἔκδοση εἰδικοῦ τεύχους τοῦ Δελτίου ἐπιστημονικῆς Ὀρολογίας καὶ Νεολογισμῶν μὲ ἐλληνικὴ ὁρολογία τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων. Γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ συνεργάστηκε μὲ διάφορες Ἀθλητικὲς Ὀμοσπονδίες καὶ τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀθηνῶν, καὶ συγκέντρωσε ἐλληνικὴ καὶ ξενόγλωσση ἀθλητικὴ ὁρολογία, ποὺ θὰ ἐπεξεργασθεῖ μὲ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Γραφείου γιὰ τὴν τελικὴ διατύπωσή της στὴν ἐλληνικὴ γλῶσσα.

7. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου ἐξέδωσε εἰδικὴ γλωσσικὴ μονογραφία 720 σελίδων γιὰ τίς γλωσσικὲς ἰδιαιτερότητες χωριῶν τῆς Νότιας Εὐβοίας.

8. Ἡ Ἐρευνήτρια τοῦ Γραφείου κυρία Ἀναστασία Χριστοφίδου ἔδωσε πρὸς δημοσίευση τέσσερα ἄρθρα γλωσσικοῦ περιεχομένου, ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν προσεχῶς.

Μετὰ τιμῆς
Ὁ Διευθυντὴς
Τίτος Π. Γιοχάλας

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

Ἐρευνητικὲς Δραστηριότητες

1) *Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκογένεια σὲ Συνθήκες ταχείας οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς Μεταβολῆς.*

Ὁλοκληρώθηκε ἡ ἔρευνα καὶ κατετέθη ἡ πρώτη ἔκθεση μὲ τὰ ἀποτελέσματα. Στὴν ἔρευνα πού διεξήχθη ὑπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐποπτεία τοῦ Διευθυντῆ τοῦ Κέντρου ἔλαβαν μέρος οἱ ἐρευνήτριες D M.-Γ. Λίλυ Στυλιανούδη ἡ ὁποία ἔγραψε τὸ κεφάλαιο γιὰ τὶς μεταβολὲς πού ἐπέφεραν στὸν κοινωνικὸ ἴσθμὸ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικα καὶ εἰδικώτερα τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, II) ἡ Εὔα Καλπουρτζῆ ἡ ὁποία μαζί μὲ τὶς ἐξωτερικὲς συνεργάτιδες Ἡλιάννα Ἀντωνακοπούλου καὶ Χριστίνα Βλαχούτσικου συγκέντρωσαν ὑλικὸ ἔπειτα ἀπὸ ἐπιτόπια ἔρευνα στὴν ἐπιλεγθεῖσα περιοχὴ τῆς Βούλας Ἀττικῆς καὶ ἔγραψαν τὰ κεφάλαια γιὰ τὶς παρατηρηθεῖσες μεταβολὲς σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ μεσοαστικὰ προάστια τῆς Ἀθήνας καὶ III) ἡ Ἀλίκη Βαξεβάνογλου ἡ ὁποία ἐπικέντρωσε τὸ ἐρευνητικὸ τῆς ἐνδιαφέρον στὴν ἐπίσης ἐπιλεγθεῖσα περιοχὴ τῆς Ἀγίας Βαρβάρας Ἀττικῆς μὲ ἐργατικὸ καὶ μικροαστικὸ πληθυσμὸ.

2) *Les nouvelles formes de gestion publique de la déviance en Europe*

Ὁλοκληρώθηκε ἡ ἔρευνα καὶ κατετέθη στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, ἡ ὁποία χρηματοδοτεῖ τὸ ἔργο, ἡ ἔκθεση μὲ τὰ ἀποτελέσματα τὰ ὁποία θὰ ἐκδοθοῦν σὲ ἓνα τόμο μαζί μὲ τὶς ἐκθέσεις τῶν τεσσάρων εὐρωπαϊκῶν πανεπιστημίων ἀπὸ τὸ Βέλγιο, τὴ Γαλλία, τὴ Γερμανία καὶ τὴν Ὁλλανδία πού συμμετεῖχαν στὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα.

3) *Ἡ Συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος στὸν Β΄ Παγκόσμιον Πόλεμον. Β΄ Φάση. Ἡ Ἐθνικὴ Ἀντίσταση*

Ὁλοκληρώθηκε ἡ ἔρευνα μὲ τὴν κατάθεση ὅλων τῶν ἐπιμέρους ἐκθέσεων πού καλύπτουν τὴν ἑλληνικὴ ἐθνικὴ ἀντίσταση τῆς περιόδου 1941-1944.

3) *Ἡθικὴ καὶ Δεοντολογία στὴν Ἱατρικὴ καὶ τὴν Νομικὴ Ἐπιστήμη.*

Ἐγινε ἐπεξεργασία κειμένων μὲ σκοπὸ σειρὰ ἀνακοινώσεων στὴν Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, πορισμάτων διαφόρων ἐπὶ μέρους ἀντικειμένων τῆς ἔρευνας ἀπὸ τὸν σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Περγάμου κ. Ἰωάννη Ζηζιούλα, ὑπεύθυνου τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος.

4) *Νέα ἔρευνα μὲ θέμα Οἱ Ἐπιπτώσεις τῆς οἰκονομικῆς Μεταναστεύσεως στὴν Ἑλληνικὴ Κοινωνία.* Ἄρχισε ἡ συγκέντρωση δευτερογενοῦς ὑλικοῦ γι' αὐτὸ τὸ καυτό, τὴν τελευταία δεκαετία, πρόβλημα τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας.

Άλλες Δραστηριότητες του Κέντρου

Α' Ημερίδα

Το Κέντρον σε συνεργασία με τον Τομέα Ήγκληματολογίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, το Δήμο Κορυδαλλού και το Ίατρικό Κέντρο αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων και με χορηγό επικοινωνίας την εφημερίδα Έλευθεροτυπία ὀργάνωσε την 30ή Μαΐου Ημερίδα με θέμα: **Κράτος Καταστολής και Κράτος Πρόνοιας στην Ελλάδα και τὸν Κόσμο.** Ἡ Ημερίδα ἔλαβε χώραν στὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀθηνῶν.

Στὴν Ημερίδα παρουσιάστηκαν πορίσματα ἀπὸ τὴν ἔρευνα τοῦ Κέντρου γιὰ τὴν παραβατικότητα τῶν Νέων (βλέπε ἔρευνα ὑπ' ἀριθμὸν 2 ἄνωτέρω).

Άλλες Δραστηριότητες τοῦ Ἐρευνητικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου

Γρηγόρης Γκιζέλης, διευθυντὴς

Συμμετοχὴ σὲ Συνέδρια-Ἡμερίδες

I) Συμμετοχὴ με τὴν ἀντιπροσωπεία τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν στὸ Συνέδριο τῶν Ἐθνικῶν Ἀκαδημιῶν Ἐπιστημῶν τῶν Παρευξινίων χωρῶν. Ἀθήνα, 15-17 Ἀπριλίου.

II) Στὴν ἡμερίδα με θέμα Κράτος Καταστολῆς και Κράτος Πρόνοιας στὴν Ἑλλάδα και τὸν Κόσμο σὲ εἰσαγωγικὸ λόγο ἀναφέρθηκε στὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Κέντρου γιὰ τὴ μελέτη τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ προβλήματος τὸ ὁποῖο ἀποδεικνύεται και ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ του στὴν ἔρευνα τὴν ὁποία χρηματοδότησε ἡ XII Γενικὴ Διεύθυνση τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

III) Συμμετοχὴ στὴν ὀργανωθεῖσα ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ἐρευνας Διεθνῶν και Συναγματικῶν Θεσμῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν **Συνάντηση** γιὰ τὴν Πρωτοβάθμια Ἐκπαίδευση, Ἀθήνα, 8 Νοεμβρίου.

IV) Συνέδριο με θέμα «Ἡ Σχολὴ τοῦ Σικάγου: Ἀπαρχές τῆς Κοινωνικῆς Ἐρευνας».

Ὁργανωτές: Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, Τμήμα Πολιτικῆς Ἐπιστήμης και τὸ ΕΚΚΕ, Ἰνστιτοῦτο Ἀστικῆς και Ἀγροτικῆς Κοινωνιολογίας, Ἀθήνα, 25 Νοεμβρίου 2002.

Θέμα ἀνακοινώσεως: Ἡ Ἀστικὴ Κοινωνιολογία τῆς Σχολῆς τοῦ Σικάγου και ἡ Ἀστικὴ Ἀνθρωπολογία: Ἐπιδράσεις, Ὁμοιότητες, Διαφορές.

Δημοσιεύσεις ἄρθρων

«Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ ἢ Εὐρωπαϊκὴ Ταυτότητα», Ἑλλοπία, 61 τεῦχος, σελ. 23-26.

Μ.-Γ. Λίλυ Στυλιανούδη

Μὲ ἀπόφαση τῆς Συγκλήτου και ἔπειτα ἀπὸ εἰσήγηση τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως προήχθη στὴν Α' βαθμίδα ἐρευνητῆ τοῦ Κέντρου.

Συμμετοχή στο οργανωθέν από το Τμήμα Πολιτικής Ἐπιστήμης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀστικής καὶ Ἀγροτικής Κοινωνιολογίας τοῦ ΕΚΚΕ συνέδριο μὲ θέμα τὴν **Σχολὴ τοῦ Σικάγου. Ἀπαρχές τῆς Κοινωνικῆς Ἐρευνας**. Θέμα τῆς ἀνακοινώσεώς της «Ἐθνογραφία: Μῦθοι τῆς Σχολῆς τοῦ Σικάγου».

Προσκεκλημένη ἀπὸ τὸ Τμήμα Ἱστορίας καὶ Κοινωνιολογίας τοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἔδωσε διαλέξεις στὸ πλαίσιο τοῦ μαθήματος «Κοινωνία καὶ Θεσμοὶ Λατινοκρατίας (Ἀχαΐα καὶ Εὐβοία)».

Εὐα Καλπουρτζῆ

Μὲ ἀπόφαση τῆς Συγκλήτου καὶ ἔπειτα ἀπὸ εἰσήγηση τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως προήχθη στὴν Α' βαθμίδα ἐρευνητῆ τοῦ Κέντρου.

Παρουσίασε στοιχεῖα τῆς ἔρευνας τοῦ Κέντρου «Ἡ ἑλληνικὴ Οἰκογένεια σὲ συνθήκες ταχείας οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς μεταβολῆς» στὸ Ἐργαστήριο Ἐθνογραφίας τοῦ Τμήματος Κοινωνικῆς Ἀνθρωπολογίας καὶ Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου.

Ἐδίδαξε Εἰσαγωγὴ στὴν Γαλλικὴ Ἀνθρωπολογία στὸ «Κέντρο Λογοτεχνίας καὶ Μετάφρασης τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἀνθρώπου».

Ὁ Διευθυντῆς
Γρηγόρης Γκιζέλης, Ph.D.

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

Α. Ἐρευνητικά Προγράμματα

Οἱ ἔρευνες πού διεξάγονται στό Κέντρο ταξινομοῦνται στούς κάτωθι γενικούς τομεῖς.

Πρῶτον, μελέτες πού ἀφοροῦν στό κλίμα καί στήν μεταβλητότητα τοῦ κλίματος τῆς Ἑλλάδος καί τῆς εὐρύτερης περιοχῆς τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου. Στά πλαίσια τοῦ τομέα αὐτοῦ ἀνακοινώθηκαν 2 μελέτες σέ ἐπιστημονικά συνέδρια τοῦ ἐσωτερικοῦ στίς ὁποῖες μελετήθηκε ἡ διακύμανση τῆς μέσης θερμοκρασίας τοῦ ἀέρα στήν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους στήν εὐρύτερη περιοχή τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου ἐφαρμόζοντας τήν μέθοδο ἀναλύσεως σέ κύριες συνιστώσες (PCA). Δείχθηκε ἡ χωρική καί χρονική διακύμανση τῶν τιμῶν τῆς μέσης θερμοκρασίας τοῦ ἔτους καί τῶν 4 ἐποχῶν καθώς ἐπίσης ὅτι ἡ παρατηρούμενη στίς περισσότερες περιοχές θέρμανση κατά τήν δεκαετία τοῦ 1990 εἶναι πολύ ἐντονότερη στίς ἠπειρωτικές περιοχές σέ σχέση μέ τίς θαλάσσιες. Ἐπίσης ἔγινε ἀνακοίνωση μέ τίτλο «Ἀκραῖα φαινόμενα καί μεταβλητότης τοῦ Κλίματος στήν Ἑλλάδα» κατά τήν διάρκεια ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδος στήν Ἀθήνα. Στήν μελέτη αὐτή ἀναφέρεται ὅτι τὰ παρατηρούμενα ἕως τό 2000 ἔντονα καιρικά φαινόμενα στήν Ἑλλάδα ἐμπίπτουν στήν φυσική μεταβλητότητα τοῦ κλίματος τῶν τελευταίων 100 ἐτῶν. Τέλος ἀνακοινώθηκε σέ συνέδριο τοῦ ἐσωτερικοῦ σχετική μελέτη πού ἀφορᾷ στήν ἐπίδραση τῆς Ἀστικοποίησης τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀέρα στούς σταθμούς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀστεροσκοπεῖου Ἀθηνῶν καί τῆς Νέας Φιλαδελφείας. Παρατηρήθηκε ὅτι τὸ φαινόμενο τῆς ἀστικοποίησης εἶναι σχετικά ἔντονο στό ΕΛΑ κατά τούς θερινούς μῆνες ἐνῶ τὸ χειμῶνα τὸ φαινόμενο δὲν εἶναι πολύ αἰσθητό.

Δεύτερον, μελέτες πού ἀφοροῦν στήν ρύπανση τῆς ἀτμόσφαιρας. Στά πλαίσια τοῦ Ἐρευνητικοῦ Προγράμματος πού ἀφορᾷ στήν ρύπανση τῆς ἀτμόσφαιρας στό Λεκανοπέδιο τῶν Ἀθηνῶν, καί τὸ ὁποῖο χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τήν Ἐπιτροπή Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, δημοσιεύτηκε σέ διεθνές ἐπιστημονικό περιοδικό μελέτη πού ἀφοροῦσε στά χαρακτηριστικά τοῦ ἐπιφανειακοῦ ὄζοντος στήν περιφέρεια τοῦ Λεκανοπεδίου τῆς Ἀθήνας. Στὸ ἴδιο θέμα ἔγινε ἐπίσης καί μία ἀνακοίνωση σέ συνέδριο τοῦ ἐσωτερικοῦ. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκε κλιματολογική μελέτη τοῦ μὴ ἀστικοῦ ἐπιφανειακοῦ ὄζοντος τῶν σταθμῶν Ἀλιάρτου Βοιωτίας καί Λιοσίων. Καί στούς δύο σταθμούς ὑπάρχει σαφῆς ἐποχική διακύμανση στίς συγκεντρώσεις τοῦ μὴ ἀστικοῦ ὄζοντος μέ μέγιστες τιμές στίς ἀπογευματινές ὥρες τοῦ καλοκαιριοῦ πού ξεπερνοῦν τὰ 60 ppb καί ἐλάχιστο κατά τίς ἀντίστοιχες ὥρες Δεκεμβρίου-Ἰανουαρίου μέ τιμές γύρω στά 25 ppb. Οἱ ὑψηλές καλοκαιρινές τιμές εἶναι χαρακτηριστικό τῆς εὐρύτερης περιοχῆς καί ἐνδεχομένως ἀφορᾷ τὸ σύνολο τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου ὅπως προκύπτει καί ἀπὸ τίς σποραδικές μετρήσεις πού πραγμα-

τοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Το γεγονός ότι κατά το θέρος παρατηρείται ένα δεύτερο μέγιστο στην εποχική διακύμανση του μη αστικού όζοντος που σημειούται μετά το εαρινό μέγιστο, το οποίο απαντάται συνήθως στα μέσα γεωγραφικά πλάτη της Ευρώπης, συνηγορεί στην υπόθεση της φωτοχημικής παραγωγής όζοντος και της μεταφοράς του σε μεγάλες αποστάσεις κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και υποδεικνύει την ύπαρξη προβλήματος διασυνοριακής μεταφοράς ρύπανσης. Είναι αξιοσημείωτο ότι το όριο προστασίας υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (55 ppb, μέση οκτάωρη συγκέντρωση) υπερβαίνεται τουλάχιστον στο 1/4 του αριθμού των ημερών τις απογευματινές ώρες της θερμής περιόδου του έτους (από τον Απρίλιο μέχρι τον Σεπτέμβριο) και στους δύο σταθμούς. Η κατάσταση είναι ακόμη χειρότερη όσον αφορά την βλάστηση εάν ληφθεί υπ' όψη το σύνθετο όριο προστασίας της βλάστησης που είναι η τιμή των 10000 ppb*h AOT40 (Accumulation Over Threshold 40 (ppb)). Πράγματι τα επίπεδα του όζοντος μόνο κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών δεν υπερβαίνουν τα 40 ppb ενώ από το Μάρτιο έως το Σεπτέμβριο, κατά τη διάρκεια της ημέρας, αυτή η τιμή συνεχώς υπερβαίνεται. Εκτιμάται ότι το όριο προστασίας της βλάστησης υπερβαίνεται στην Αλίαρτο κατά ένα παράγοντα 2 και στα Λιόσια κατά ένα παράγοντα 3.

Επίσης στα πλαίσια συνεργασίας με το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος δημοσιεύτηκε μία έρευνα σε διεθνές επιστημονικό περιοδικό η οποία αφορούσε στη ρύπανση που προκαλείται από τη λειτουργία ενός διυλιστηρίου πετρελαίου και ειδικότερα όσον αφορά στα οξείδια του αζώτου. Η μέση ατμοσφαιρική επίδραση σε οξείδια του αζώτου που προκαλείται από το διυλιστήριο είναι περίπου της ίδιας τάξης μεγέθους με τις εκπομπές που προκαλούνται από την παρακείμενη Έθνική Οδό σε συνθήκες χαμηλής ατμοσφαιρικής διασποράς (περίπου 10 ppb). Όμως όταν παρατηρούνται ύψηλες συγκεντρώσεις NO_2 (30-50 ppb), αυτές προέρχονταν αποκλειστικά από την κατεύθυνση του διυλιστηρίου και καταγράφονταν κατά τη διάρκεια της νύχτας. Οι ατμοσφαιρικές συγκεντρώσεις των οξειδίων του αζώτου στην περιοχή γύρω από το διυλιστήριο ήταν γενικά αισθητά χαμηλότερες από τις μετρούμενες συγκεντρώσεις στην αστική περιοχή των Αθηνών, όμως η επίδραση των εκπνεόμενων από το διυλιστήριο οξειδίων του αζώτου στην φωτοχημική παραγωγή όζοντος εκτιμάται να είναι σημαντική, δεδομένων των υψηλών τιμών υποβάθρου όζοντος που μετρώνται στην περιοχή.

B. Λοιπές Δραστηριότητες

Το Κέντρο συνεργάστηκε στους ανωτέρω τομείς έρευνας με το Έργαστήριο Φυσικής της Ατμόσφαιρας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, το Έργαστήριο Κλιματολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, το Έργαστήριο Φωτοχημείας και Κινητικής του Πανεπιστημίου Κρήτης, τη Μονάδα Υπολογιστικής Ρευστοδυναμικής του ΕΜΠ, το Τμήμα Μαθηματικών του ΤΕΙ Πειραιώς, το Έργαστήριο Περιβαλλοντικών Έρευνών του ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, και με την Διεύθυνση

Ἐλέγχου Ἀτμοσφαιρικῆς Ρυπάνσεως τοῦ Ὑπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας καὶ Δημοσιῶν Ἔργων.

Τὸ Κέντρο συμμετέχει κατόπιν προσκλήσεως στὸ Πανερωπαϊκὸ πρόγραμμα EUROTRAC, ὑποπρόγραμμα TOR-2 (Tropospheric Ozone Research), ποῦ σκοπὸ ἔχει τὴ μελέτη τοῦ τροποσφαιρικῶ ὄζοντος στὴν Εὐρώπη. Στὰ πλαίσια τοῦ προγράμματος ὑποβλήθηκε ἔκθεση ποῦ συνοψίζει τὶς δραστηριότητες τοῦ κέντρου στὴ μελέτη τοῦ τροποσφαιρικῶ ὄζοντος στὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ ὁποία θὰ δημοσιευτεῖ μαζί με τὶς ἀντίστοιχες τῶν ὑπολοίπων συμμετεχόντων ἀπὸ ἄλλες Εὐρωπαϊκὲς χῶρες.

Τὸ Κέντρο συμμετέχε στὴν ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα «Παγκόσμιες Μεταβολὲς καὶ Ἀκραῖα Καιρικὰ Φαινόμενα», ποῦ διοργάνωσε ἡ Ἑλληνικὴ Μετεωρολογικὴ Ἑταιρία στὴν Ἀθήνα τὴν 29/3/2002, με ἀνακοίνωση με τίτλο «Ἀκραῖα φαινόμενα καὶ ἡ μεταβλητότης τοῦ Κλίματος στὴν Ἑλλάδα».

Γ. Δημοσιεύσεις

Στὰ πλαίσια τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐρευνητικῶν προγραμμάτων, ἐκπονήθηκαν καὶ δημοσιεύτηκαν κατὰ τὸ ἔτος 2002 οἱ κάτωθι ἐπιστημονικὲς ἐργασίες οἱ ὁποῖες συμπεριελήφθησαν με τοὺς ἀντίστοιχους ἀριθμούς.

Ι. Στὴ σειρά τῶν Μελετῶν τοῦ Κέντρου

147. Rural Surface Ozone Climatology around Athens

P.D. Kalabokas

Fresenius Env. Bull., 11, p. 474-479, 2002.

148. Application of Canonical Analysis to Air Temperature and Precipitation Regimes over Greece.

P. Nastos, C. Philandras and C. Repapis.

Fresenius Env. Bull., 11, p. 488-493, 2002.

149. Atmospheric levels of nitrogen oxides at a Greek oil refinery compared with the urban measurements in Athens

P. D. Kalabokas, J. G. Bartzis, P. Papagiannakopoulos

International Journal on Water, Air and Soil Pollution (in press).

150. Συμβολὴ στὴν Ἐποχικὴ Πρόγνωση τῆς Θερμοκρασίας τοῦ ἀέρα στὸ Βόρειο Ἡμισφαίριο με τὴ χρήση στατιστικῶν μεθόδων

Δ. Α. Μεταξᾶς, Ἀ. Μπαρτζώκας, Χ. Ἴ. Λώλης καὶ Κ. Φιλάνδρας

Πρακτικὰ βου Πανελληνίου Συνεδρίου Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας καὶ Φυσικῆς τῆς Ἀτμόσφαιρας, Ἰωάννινα, 25-28 Σεπτ. 2002.

151. Σύνδεση μεταξὺ τῆς Κυκλοφορίας καὶ τῶν Παραμέτρων τῆς Θερμοκρασίας καὶ τῆς Βροχόπτωσης στὴν περιοχὴ Εὐρώπης-Μεσογείου.

Ν. Ντρίβας, Ε. Κανέλλοπούλου, Δ. Νικολάκης καὶ Κ. Φιλάνδρας.

Πρακτικὰ βου Πανελληνίου Συνεδρίου Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας καὶ Φυσικῆς τῆς Ἀτμόσφαιρας, Ἰωάννινα, 25-28 Σεπτ. 2002.

152. Μελέτη τῶν ἐπιπέδων Ἀστικοῦ καὶ μὴ Ἀστικοῦ Ἐπιφανειακοῦ Ὄζοντος στὴν Ἀττικὴ καὶ τὴ Βοιωτία.

Π. Δ. Καλαμπόκας καὶ Χ. Κ. Ρεπαπῆς.

Πρακτικὰ 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας καὶ Φυσικῆς τῆς Ἀτμόσφαιρας, Ἰωάννινα, 25-28 Σεπτ. 2002.

153. Ἡ Ἐπίδραση τῆς Ἀστικοποίησης τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ τῶν Χρονοσειρῶν τῆς Θερμοκρασίας τοῦ ἀέρα τῶν Σταθμῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀστεροσκοπεῖου καὶ τῆς Νέας Φιλαδέλφειας.

Κ.Μ. Φιλάνδρας καὶ Π. Θ. Νάστος.

Πρακτικὰ 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας καὶ Φυσικῆς τῆς Ἀτμόσφαιρας, Ἰωάννινα, 25-28 Σεπτ. 2002.

Π. Στὴ σειρά τῶν Δημοσιευμάτων τοῦ Κέντρου

Ἄρ. 16. Ἡ Μεταβλητότητα τοῦ Κλίματος στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, στὴν Ἑλλάδα καὶ εἰδικότερα στὴν Ἀθήνα. Σελ. 40, Μάιος 2002.

Χ. Ρεπαπῆς, Κ. Φιλάνδρας καὶ Δ. Μεταξᾶς.

Δ. Ἐπισκέπτες-Συνεργάτες

Κατὰ τὸ ἔτος 2002 ὁ Ὀμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Minnesota τῶν Η.Π.Α. καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κ. Ὅμηρος Τ. Μάντης συνεργάσθηκε στὸ Κέντρο μὲ τὸ προσωπικὸ του στὰ πλαίσια τῶν προαναφερθέντων ἐρευνητικῶν προγραμμάτων. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 2002 φιλοξενήθηκε καὶ συνεργάστηκε μὲ τὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου ὁ Ὀμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων κ. Δ. Ἀ. Μεταξᾶς. Ἐπίσης συνεργάστηκε μὲ τὸ προσωπικὸ τοῦ Κέντρου ὁ Ἐπιστημονικὸς Συνεργάτης τοῦ Κέντρου κ. Χ. Σ. Ζερεφός, Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Τέλος στὸ Κέντρο συνεργάσθηκαν ὁ κ. Ἀ. Παλιατσός, Καθηγητὴς, καὶ ὁμάδα φοιτητῶν τοῦ ΤΕΙ Πειραιῶς καθὼς ἐπίσης ὁ Ἐπίκουρος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Π. Νάστος.

Ε. Συνέδρια

Τὸ Προσωπικὸ καὶ οἱ συνεργάτες τοῦ Κέντρου συμμετεῖχαν στὰ κάτωθι Συνέδρια μὲ ἀνακοινώσεις ἐργασιῶν στὰ πλαίσια τῶν ἐρευνητῶν πού διεξάγονται στὸ Κέντρο:

1. International Symposium on Atmospheric Chemistry within the Earth System: From Regional Pollution to global Change, 18-22 September 2002, Heraklion, Greece.

2. 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Μετεωρολογίας-Κλιματολογίας καὶ Φυσικῆς τῆς Ἀτμόσφαιρας, Ἰωάννινα, Σεπτέμβριος 2002.

Ὁ Διευθυντὴς
Χ. Ρεπαπῆς

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Συνοπτική Έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

A. Ἐρευνητικά Προγράμματα

I. Στὸ πλαίσιο τοῦ **Νεολιθικοῦ Προγράμματος** τοῦ Κέντρου, ἡ ἐρευνήτρια κ. Λαΐα Ὀρφανίδη-Γεωργιάδη ὀλοκλήρωσε τὴν ἐτοιμασία τοῦ δεύτερου τόμου τοῦ Corpus νεολιθικῶν εἰδωλίων τῆς Θεσσαλίας ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ κατατεθεῖ σύντομα πρὸς ἔκδοση. Συνέχισε τὴν ἐτοιμασία τόμου ποῦ θὰ περιλαμβάνει τὰ νεολιθικά εἰδώλια τῆς Συλλογῆς Ἄ. Μπάστη στὸ Μουσεῖο Βόλου. Γιὰ τὴν μελέτη καὶ φωτογράφηση τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ πραγματοποίησε 20ήμερη ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ (Αὐγούστος). Ἐπίσης, συνέχισε τὴν κατάρτιση τοῦ Νεολιθικοῦ βιβλιογραφικοῦ καὶ φωτογραφικοῦ ἀρχείου γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν νοτιοανατολικὴ Εὐρώπη καὶ ἀνατολικὴ Μεσόγειο.

II. Στὸ **Κρητομυκηναϊκὸ Πρόγραμμα** ἡ ἐρευνήτρια κ. Δέσποινα Δαμηλίδου συνέχισε τὴν ἐνημέρωση τοῦ γενικοῦ “Βιβλιογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Προϊστορικῆς Ἑλλάδος” ποῦ καταρτίζεται στὸ Κέντρο. Ἐπίσης συμμετέσχε στὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα τῆς δημοσίευσης τῶν παλαιῶν ἀνασκαφῶν τῶν Μυκηνηῶν, ὑπεύθυνος τοῦ ὁποῖοι εἶναι ὁ Ἐπόπτης τοῦ Κέντρου, Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπ. Ἰακωβίδης. Στὸ πλαίσιο αὐτοῦ τοῦ προγράμματος πραγματοποίησε 20ήμερη ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ στὶς Μυκῆνες (Ἰούλιος), κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὁποίας ὀλοκλήρωσε τίς περιγραφές τῶν εὐρημάτων τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ «Ἐργαστηρίου» τοῦ ἔτους 1979, τὴν ὁποία πρόκειται νὰ δημοσιεύσει ἡ ἴδια, καὶ ἔλαβε μέρος στὴν καταγραφή καὶ μελέτη τοῦ ὑλικοῦ παλαιότερων ἀνασκαφῶν, καὶ συγκεκριμένα τῶν ἀνασκαφῶν τῶν ἐτῶν 1968 ἕως 1972 ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Ἑλληνιστικοῦ Πύργου (ἀγγεῖα, κονιάματα, ἀντικείμενα μικροτεχνίας).

Ἡ ἐρευνήτρια κ. Χρῆστος Μπουλώτης συνέχισε τὴν ἀνασκαφικὴ ἔρευνα στὸν προϊστορικὸ οἰκισμὸ Κουκονήσι Λήμου (18 Σεπτεμβρίου - 27 Ὀκτωβρίου 2002), ἔρευνα ἡ ὁποία ἐπιχορηγεῖται ἐν μέρει ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, καὶ ἀσχολήθηκε μὲ τὴν μελέτη τῶν σχετικῶν εὐρημάτων στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Μύρας. Ἐπίσης συνέχισε τὴν μελέτη τοῦ χρυσοῦ δακτυλιδιοῦ ἀπὸ τὸν θολωτὸ τάφο τοῦ Βαφειοῦ στὸ Ἐθνικὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο.

III. Στὸ **Κλασσικὸ Πρόγραμμα** ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κ. Μαρία Πιπιλιῆ ἀσχολήθηκε μὲ τὴν ἐπίβλεψη τῆς ἐκπόνησης τευχῶν τῶν σειρῶν Corpus Vasorum Antiquorum, Corpus Signorum Imperii Romani καὶ Sylloge Nummorum

Graecorum από άλλους συγγραφείς. Για τὰ διεθνή αὐτὰ προγράμματα, τὰ ὁποῖα ἐπιχορηγοῦνται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν, βλ. ἀναλυτικὰ παρακάτω. Ἡ ἐρευνητριά κ. Βασιλικὴ Μαχαίρα συνέχισε τὴν ἐκπόνηση ἐπιστημονικοῦ καταλόγου τῶν ἑλληνιστικῶν γλυπτῶν τοῦ Μουσείου Ρόδου. Στὸ πλαίσιο τοῦ ἐρευνητικοῦ τῆς προγράμματος μετέβη στὴν Ἀγγλία μὲ δὶμηνη ὑποτροφία τῆς Βρετανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς (Μάιος-Ἰούνιος 2002), προκειμένου νὰ μελετήσῃ στὸ Βρετανικὸ Μουσεῖο καὶ σὲ ἄλλες συλλογὲς γλυπτὰ μὲ ροδιακὴ προέλευση. Κατὰ τὴ διάρκεια 20ήμερης ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς τῆς (Ὀκτώβριος 2002) μελέτησε στὰ Μουσεία Ρόδου, Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσοῦ καὶ ἐπέβλεψε τὴν ὀλοκλήρωση τῆς φωτογράφησης τῶν γλυπτῶν πού θὰ περιληφθοῦν στὸν πρῶτο τόμο τοῦ καταλόγου. Ἡ ἐρευνητριά κ. Βικτωρία Σαμπετάι συνέχισε τὴν ἐτοιμασίαν ἐπιστημονικοῦ καταλόγου πού θὰ περιλαμβάνει τὰ ἐρυθρόμορφα ἀγγεῖα τοῦ Μουσείου Μπενάκη. Ἐπίσης, συμμετέσχε στὴν ἐκδοτικὴ ἐπιμέλεια τοῦ τεύχους *Corpus Vasorum* «Γεωμετρικοὶ ἀμφορεῖς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου» (ὑπὸ Ν. Κούρου) καὶ ἀνέλαβε τὴν ὀργάνωση ἑνὸς ἐκτεταμένου προγράμματος ἀνταλλαγῆς βιβλίων μὲ ἑλληνικὰ καὶ ξένα ἐπιστημονικὰ κέντρα γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου.

IV. Διεθνῆ Προγράμματα τῆς Ἀκαδημίας πού τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Κ.Ε.Α.

1. *Corpus Vasorum Antiquorum*

Ὁλοκληρώθηκε ἡ ἐκδοτικὴ ἐπεξεργασία τοῦ τεύχους τῆς κ. Ν. Κούρου «Γεωμετρικοὶ ἀμφορεῖς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου» καὶ ἀναμένεται νὰ ἀρχίσῃ σύντομα ἡ ἐκτύπωσή του. Συνεχίσθηκε ἐντατικὰ ἡ ἐτοιμασία τοῦ τεύχους «Πελικές τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου» (ὑπὸ Γ. Καββαδία) καὶ μὲ βραδύτερο ρυθμὸ, λόγω ἄλλων ἀνελημμένων ὑποχρεώσεων τῶν συγγραφέων, ἡ ἐτοιμασία τῶν τευχῶν: «Ἀγγεῖα Ἰδιωτικῶν Ἀρχαιολογικῶν Συλλογῶν» (ὑπὸ Μ. Πιπιλῆ), «Ἀττικὲς μελανόμορφες λήκυθοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου» (ὑπὸ Ε. Στασινοπούλου καὶ Ε. Σερμπέτη), «Ἀγγεῖα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου Ρόδου» (ὑπὸ Α. Λαιμοῦ), καὶ «Ἀγγεῖα τοῦ Μουσείου Ἐλευσίνος» (ὑπὸ Μ. Τιβέριου). Ἄρχισε ἡ ἐτοιμασία τεύχους πού θὰ περιλαμβάνει ἀγγεῖα τοῦ Μουσείου Κυκλαδικῆς Τέχνης - Ἰδρυμα Ν. Π. Γουλανδρῆ (ὑπὸ Κ. Καθάρου).

2. *Corpus Signorum Imperii Romani*

Κυκλοφόρησε τὸ τεῦχος τῆς κ. Μ. Λαγογιάννη «Τὰ Ρωμαϊκὰ πορτραῖτα Κρήτης» (στὰ γερμανικά). Κατετέθη πρὸς ἐκδόση καὶ ἄρχισε ἡ ἐπεξεργασία τοῦ τεύχους τοῦ κ. Γ. Δοντᾶ «Τὰ πορτραῖτα τοῦ Μουσείου Ἀκροπόλεως» (στὰ γαλλικά). Συνεχίσθηκε ἡ ἐτοιμασία τεύχους πού θὰ περιλαμβάνει γλυπτὰ (ἀνδρικές μορφές) τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου (ὑπὸ Ν. Καλτσᾶ).

3. Tabula Imperii Romani

Συνεχίσθηκαν οι εργασίες συγγραφής λημμάτων τῶν τευχῶν Κρήτης (ὑπὸ Α. Πετροπούλου) καὶ Κεντρικῆς Ἑλλάδος (ὑπὸ Π. Καραναστάση, Χ. Βασδάρη καὶ Σ. Βλίζου).

4. Sylloge Nummorum Graecorum

Κατετέθη πρὸς ἔκδοση καὶ ἄρχισε ἡ ἐκδοτικὴ ἐπεξεργασία τοῦ πρώτου τεύχους τῆς Συλλογῆς Α. Χρηστομάνου (ὑπὸ Μ. Οἰκονομίδου). Ἐγκρίθηκε ἡ δημοσίευση στὴν σειρά τῆς SNG τῆς συλλογῆς Σαρόγλου (ὑπὸ Γ. Τουράτσογλου καὶ Σ. Ψωμᾶ) καὶ ἔγινε ἡ φωτογράφηση τῶν νομισμάτων τοῦ πρώτου τεύχους τῆς συλλογῆς.

Β. Ἄλλες δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κ.Ε.Α.

Ἡ Διευθύντρια τοῦ Κέντρου κ. Μ. Πιπιλῆ ὀλοκλήρωσε καὶ κατέθεσε πρὸς ἔκδοση μελέτη πού θὰ περιληφθεῖ σὲ κατάλογο ἔκθεσης γιὰ τὰ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἀγγεῖα στὸ πλαίσιο διεθνoῦς ἐρευνητικοῦ προγράμματος (PICS). Τὸν Αὐγούστο ἐπισκέφθηκε τὰ Μουσεῖα Βερολίνου, Κάσσελ καὶ Λειψίας ὅπου μελέτησε λακωνικὴ κεραμεικὴ. Δημοσιεύθηκαν οἱ μελέτες τῆς «Samos, The Artemis Sanctuary: The Laconian Pottery» στὸ *Jahrbuch des Deutschen Archaeologischen Instituts* 117 (2001) σ. 17-102 καὶ «The Penthesilea Painter in the Attic Countryside» στὸν τιμητικὸ τόμο Α. J. Clark - J. Gaunt (eds), *Essays in Honor of Dietrich von Bothmer* (2002) σ. 275-282.

Ἡ κ. Α. Ὀρφανίδη-Γεωργιάδη, κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2001-2002, δίδαξε Μουσειολογία καὶ ἀσχολήθηκε μὲ τὴν ὀργάνωση τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος διδασκαλίας τῆς στὸ Τμῆμα Μεσογειακῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου. Βιβλίο τῆς μὲ θέμα «Εἰσαγωγή στὴν Μουσειολογία» πρόκειται νὰ ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου στὸ πλαίσιο τοῦ Κοινοτικοῦ Προγράμματος INTERREG στὸ ὁποῖο συμμετέσχε.

Ὁ κ. Χ. Μπουλώτης ἔλαβε μέρος στὸ διεθνὲς συνέδριο «Ἐκατὸ χρόνια ἀρχαιολογικοῦ ἔργου στὴ Θήβα, 1900-2000» (Θήβα, 15-17 Νοεμβρίου 2002) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Ἱερὴ εἰκονογραφία καὶ μυκηναϊκὴ Θήβα» καὶ στὸ συνέδριο τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν «Mythos: La préhistoire égéenne du XIXe au XXIe siècle après J.-C.» (Ἀθήνα, 21-23 Νοεμβρίου 2002) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Interrogeant Troie à travers la fouille de Koukonissi (Lemnos): Convergences et divergences». Ἐδωσε διάλεξη στὴν ἡμερίδα γιὰ τὶς τοιχογραφίες τῆς Θήρας (Χανιά, 6 Φεβρουαρίου 2002) μὲ θέμα «Στοιχεῖα ἱερῆς εἰκονογραφίας στὸ Ἀκρωτήρι Θήρας» καὶ στὸ τμῆμα μεταπτυχιακῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσόβιου Πολυτεχνείου (3 Δεκεμβρίου 2002) μὲ θέμα «Ἀρχαιολογία καὶ ἀρχιτεκτονικὴ». Παρέδωσε σεμιναριακὰ μαθήματα μὲ θέμα «Γραμμικὴ Β γραφὴ καὶ

μυκηναϊκός κόσμος» στους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (εαρινό εξάμηνο 2002). Δημοσιεύθηκαν «Τὸ γυμνὸ καὶ τὸ ντυμένο: Θρησκευτικὲς ἐκφράσεις στὸ Αἶγαϊο τῆς 2ης χιλιετίας π.Χ.», *Ἀρχαιολογία* 82 (Μάρτιος 2002) σ. 9-18 καὶ «Στὸν Γλᾶ διὰ σκαπάνης καὶ γραφίδος Ἰακωβίδῃ. Ὁ πανεπιστημιακὸς δάσκαλος καὶ συνεργάτης», *Μέντωρ* 62 (Ἀπρίλιος 2002) σ. 26-33. Παρέδωσε πρὸς δημοσίευση στὸ περιοδικὸ *Creta Antica* δύο ἄρθρα σχετικὰ μὲ τὴν μινωικὴ εἰκονογραφία. Τέλος, ἀσχολήθηκε μὲ τὴν συμπληρωματικὴ μελέτη, σχεδίαση καὶ φωτογράφιση τῶν πινακίδων ἀπὸ τὸ Ἀκρωτήρι Θήρας τὶς ὁποῖες πρόκειται νὰ δημοσιεύσει.

Ἡ κ. Β. Μαχαίρα παρέδωσε πρὸς δημοσίευση δύο ἄρθρα μὲ θέμα τὴν ροδιακὴ πλαστικὴ. Ἐδωσε διάλεξη στὴν Société Française d'Archéologie Classique στὸ Institut d'Art et d'Archéologie στὸ Παρίσι (25 Μαΐου 2002) μὲ θέμα «Sculptures rhodiennes en contexte», στὸ Ἀρχαιολογικὸ καὶ Ἱστορικὸ Ἰνστιτούτο Ρόδου μὲ θέμα «Ἑλληνιστικὰ γλυπτὰ τῆς Ρόδου καὶ μνημειακὸ περιβάλλον τους» (29 Ὀκτωβρίου 2002) καὶ στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου (2 Δεκεμβρίου 2002) μὲ θέμα «Le sanctuaire d'Aphrodite et d'Eros sur la Voie Sacrée entre Athènes et Eleusis».

Ἡ κ. Β. Σαμπεταί εἶλαβε μέρος στὸ διεθνὲς συνέδριο «Ἐκατὸ χρόνια ἀρχαιολογικοῦ ἔργου στὴ Θήβα, 1900-2000» (Θήβα, 15-17 Νοεμβρίου 2002) μὲ τὴν ἀνακοίνωση «Ἡ συλλογὴ ἀγγείων τοῦ Μουσείου Θηβῶν καὶ ἡ περίπτωση τοῦ ἀρχαίου νεκροταφείου τῆς Ριτσώνας». Ἀσχολήθηκε μὲ τὴν συγγραφὴ ἄρθρου εἰκονογραφικοῦ περιεχομένου καὶ τὴν σύνταξη λημμάτων γιὰ τὸ *Dictionary of British Classicists* (ἐπιμ. R. Todd). Συμμετέσχε στὸν κατάλογο τῆς ἐκθεσης «Sacred Foods. Bread, Wine and Oil in the Ancient Mediterranean» (Βαρκελώνη, 30/6-30/9/02).

Ἡ Διευθύντρια
Μαρία Πιπιλῆ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

Στὸ Κέντρο, κατὰ τὸ 2002 ἐργάσθηκαν οἱ τρεῖς ἐρευνητὲς κ.κ. Ἰωάννα Μπίθα, Σταματία Καλαντζοπούλου καὶ Ἰωάννης Βιταλιώτης. Στὰ ἐρευνητικὰ προγράμματα ἐργάσθηκαν ἐπίσης οἱ συνεργάτες μας, οἱ ἀρχαιολόγοι κ.κ. Ἐλένη Παπαβασιλείου, Ἀγγελικὴ Κατσιώτη, Θεόδωρος Ἀρχοντόπουλος, ἡ βοηθὸς-ἀρχαιολόγος κ. Μαργαρίτα Νέλλα καὶ ὁ φωτογράφος κ. Νίκος Κασέρης.

Κατὰ τὸ 2002 οἱ ἐργασίες τοῦ Κέντρου ἐπικεντρώθηκαν στὴν προώθηση τῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ «Γενικοῦ Εὐρετηρίου Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδας» καὶ τῶν «Εἰδικῶν Εὐρετηρίων Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Σύμης, Τήλου, Χάλκης καὶ Ρόδου Δωδεκανήσου».

Ἐρευνητικὰ προγράμματα

Ἀναλυτικὰ κατὰ τὸ 2002 συνεχίσθηκαν τὰ ἀκόλουθα ἑξι ἐρευνητικὰ προγράμματα τοῦ Κέντρου, ὀρισμένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐνισχύθηκαν οἰκονομικὰ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

1. Γενικὸ Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδας (ὕπευθυνη: Στ. Καλαντζοπούλου, συνεργάτης: Ἰ. Βιταλιώτης).

Κατὰ τὸ 2002 συνεχίσθηκε ὁ ἐμπλουτισμὸς τοῦ Γενικοῦ Εὐρετηρίου μὲ νέα στοιχεῖα ἀπὸ ἀποδελτιώσεις, καθὼς ἐπίσης διορθώθηκε, συμπληρώθηκε καὶ ἐνημερώθηκε μεγάλο μέρος ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα δελτία. Στὸ ἔργο αὐτὸ ἐργάσθηκε ὁ Ἰ. Βιταλιώτης, ὁ ὁποῖος συνέταξε ὀνομαστικὸ κατάλογο καὶ κατήρτισε τὸ στατιστικὸ πῖνακα τῶν καταγραμμένων ἕως σήμερα ναῶν καὶ κοσμικῶν κτιρίων μὲ τοιχογραφίες ἀπὸ τὸν 7ο αἰῶνα ἕως τὸ 1500 ἢ τὴν κατάληψη ἀπὸ τοὺς Ὀθωμανούς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παραπάνω μνημείων ἀνέρχεται σὲ 2.193 καὶ οἱ φάσεις τοιχογράφησης σὲ 2.519.

Ἐπίσης, κατὰ τὸ 2002 ξεκίνησε ἡ συνεργασία μὲ τὴ Διεύθυνση Ἀρχείου Μνημείων καὶ Δημοσιευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ καὶ συγκεκριμένα μὲ τὸν κ. Δημήτριο Καλομοιράκη, ὑπεύθυνο τοῦ ἠλεκτρονικοῦ προγράμματος ΠΟΛΕΜΩΝ γιὰ τὴν ἀρχειοθέτηση μνημείων ποὺ ἐκπονεῖ τὸ ὙΠΠΟ, προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ δοκιμαστικὴ ἐφαρμογὴ του στὸ Γενικὸ Εὐρετήριο, ὥστε νὰ ὑπάρχει μία κοινὴ ἠλεκτρονικὴ γλῶσσα καὶ ἐπικοινωνία μεταξύ τῶν συναφῶν ἀρχείων. Γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ ὁ Ἰ.

Βιταλιώτης επεξεργάστηκε ως πιλοτικό πρόγραμμα τούς τοιχογραφημένους ναούς τῆς Εύβοιας.

Στὸ πλαίσιο επέκτασης τοῦ προγράμματος, ἡ Στ. Καλαντζοπούλου ξεκίνησε τὴν κατάρτιση τοῦ Γενικοῦ Εὐρετηρίου Μεταβυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδος μὲ ἀποδελτιώσεις ἀπὸ τὸ Ἀρχαιολογικὸ Δελτίο.

2. Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Κυθήρων (ὑπεύθυνη: Ἰω. Μπίθα).

Κατὰ τὸ 2002 ὀλοκληρώθηκε ἡ μετάφραση στὰ ἀγγλικά τῆς ἔκδοσης τοῦ Κέντρου «Μανόλης Χατζηδάκης, Ἰωάννα Μπίθα, *Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδος. Κύθηρα, Ἀθήνα 1997*» καθὼς καὶ οἱ πρῶτες διορθώσεις τοῦ βιβλίου. Ἀναμένεται νὰ ἔχει ὀλοκληρωθεῖ τὸ βιβλίο ἕως τὸ καλοκαίρι τοῦ 2003.

3. Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Σύμης, Τήλου καὶ Χάλκης Δωδεκανήσου (ὑπεύθυνη: Ἰω. Μπίθα).

Κατὰ τὸ 2002 προχώρησε ἡ επεξεργασία μέρους τῶν κειμένων τῶν βυζαντινῶν τοιχογραφημένων ναῶν τῆς Τήλου ἀπὸ τὴν Ἰω. Μπίθα. Πραγματοποιήθηκε ἐρευνητικὴ ἐπιστημονικὴ ἀποστολὴ στὴν Τήλο ἀπὸ τὶς Ἰω. Μπίθα καὶ Ἑλ. Παπαβασιλείου ἀπὸ 12 ἕως καὶ 15 Νοεμβρίου, κατὰ τὴν ὁποία ἐλέγχθηκαν τὰ κείμενα καὶ διερευνήθηκαν εἴκοσι ναοί. Στὴν ὀλοκλήρωση καὶ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἀποστολῆς σημαντικὴ ἦταν ἡ ὑποστήριξη ἀπὸ τὴ διευθύντρια κ. Μάνια Μιχαηλίδου, τὸν ἐπίτιμο ἔφορο ἀρχαιοτήτων κ. Ἡλία Κόλλια καὶ τούς ὑπαλλήλους τῆς 4ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων καὶ ἰδιαίτερα ἡ βοήθεια τοῦ ἀρχαιοφύλακα Τήλου κ. Παντελῆ Γιαννουράκη. Στὴ συνέχεια ἔγινε καταγραφή τοῦ φωτογραφικοῦ ὕλικου καὶ ἐνημερώθηκαν οἱ ἀτομικοὶ φάκελοι τῶν μνημείων—στὸν τομέα αὐτὸ συνέβαλε ἡ συνεργάτιδα, μὲ κονδύλι τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν, Μ. Νέλλα.

4. Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ρόδου Δωδεκανήσου (ὑπεύθυνη: Ἰω. Μπίθα).

Κατὰ τὸ 2002 προχώρησαν οἱ προπαρασκευαστικὲς ἐργασίες γιὰ τὸ Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν γιὰ τὸ νησὶ τῆς Ρόδου, τὸ ὁποῖο θὰ περιλαμβάνει τουλάχιστον 100 ναοὺς καὶ κοσμικὰ κτίρια μὲ τοιχογραφίες ἕως τὸ 1522. Κατὰ τὸ διάστημα 9-23 Ἰουνίου μὲ κονδύλι τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν καὶ 4-11 καὶ 19-22 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν ἀπὸ τὴν Ἰω. Μπίθα δύο ἐρευνητικὲς ἐπιστημονικὲς ἀποστολές στὴ Ρόδο, μὲ σκοπὸ τὸν ἐντοπισμὸ τῶν μνημείων, τὴν καταγραφή καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴ φωτογραφικὴ τεκμηρίωση, καθὼς καὶ τὴν ἐργασία στὰ Ἀρχεῖα τῆς τοπικῆς Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων. Στὴν ἀποστολὴ συμμετεῖχαν ὁ φωτογράφος Ν. Κασέρης μὲ τούς βοηθούς του κ.κ. Gerry Brisch, Βερολῶση

Κασέρη και Χρήστο Μπακίρη. Καταγράφηκαν και ολοκληρώθηκε ή φωτογραφική τεκμηρίωση δεκατριῶν ναῶν (118 θέματα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 7 εἶναι δωρεὰ τοῦ φωτογράφου). Στὴ συνέχεια ἄρχισε ἡ ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου, καταλογογράφηση καὶ συγγραφή τῶν πρώτων κειμένων. Στὴν ολοκλήρωση καὶ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἀποστολῆς σημαντικὴ ἦταν ἡ ὑποστήριξη ἀπὸ τὴ διευθύντρια κ. Μάνια Μιχαηλίδου, τὸν ἐπίτιμο ἔφορο ἀρχαιοτήτων κ. Ἡλία Κόλλια καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς 4ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων. Στὴν καταγραφή τοῦ ὕλικου συνέβαλε ἡ συνεργάτιδα, μὲ κονδύλι τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν, Μ. Νέλλα.

Στὸ πλαίσιο ἐπέκτασης τοῦ προγράμματος ἔγινε ἀποστολὴ στὴν Κω (15-19 Νοεμβρίου), κατὰ τὴν ὁποία μᾶς βοήθησε ἡ ἀρχαιολόγος τῆς Ἐπιμελητείας Κω κ. Σοφία Ντιντιοῦμη καὶ ἡ φιλόλογος-ἐκπαιδευτικὸς κ. Μαίρη Φάκκου. Πέντε ναοὶ διερευνήθηκαν.

5. Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἰονίων Νήσων (ὑπεύθυνος: Π. Α. Βοκοτόπουλος).

Κατὰ τὸ 2002 ξεκίνησαν, ὕστερα ἀπὸ πρόσκληση πρὸς τοὺς ἀρχαιολόγους τῆς 6ης καὶ 7ης Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων ἀπὸ τὸν ἐπόπτη ἀκαδημαϊκὸ κ. Π. Α. Βοκοτόπουλο, οἱ προσπάθειες γιὰ τὴ σύσταση τοῦ Εὐρετηρίου Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν γιὰ τὰ Ἰόνια νησιά: Κέρκυρα, Λευκάδα, Κεφαλονιά καὶ Ζάκυνθο.

6. Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Βεροίας Μακεδονίας.

Τὸ Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Βεροίας Μακεδονίας, τὴ σύνταξη τοῦ ὁποίου ἔχει ἀναλάβει ὁ καθηγητὴς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Εὐθύμιος Τσιγαρίδας, δὲν ἐνεργοποιήθηκε κατὰ τὸ 2002.

Ἐκδήλωση «Μνήμη Μανόλη Χατζηδάκη» (ὑπεύθυνη: Ἰω. Μπίθα).

Στις 5 Μαρτίου 2002 τὸ Κέντρο ὁργάνωσε στὴν ἀνατολικὴ πτέρυγα τοῦ μεγάρου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν τὴν ἐτήσια ἐπιστημονικὴ ἐκδήλωση-ὁμιλία ἀφιερωμένη στὴ μνήμη τοῦ ἴδρυτῆ του ἀκαδημαϊκοῦ Μανόλη Χατζηδάκη. Προσκεκλημένος ὁμιλητὴς ἦταν ὁ καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Γεώργιος Βελένης, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Μεσοβυζαντινὴ ναοδομία στὴ Θεσσαλονίκη». Ἡ ὁμιλία ἐγκρίθηκε νὰ δημοσιευθεῖ ὡς αὐτοτελὲς τεύχος στὴ σειρά «Μνήμη Μανόλη Χατζηδάκη» καὶ ὑπολογίζεται νὰ εἶναι ἔτοιμη τὴν ἀνοιξὴ 2003.

Βιβλιοθήκη

Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου δὲν πλουτίζεται λόγω τοῦ περιορισμένου σχετικοῦ

κονδουλίου και του δυσκίνητου συστήματος προμήθειας βιβλίων. Συνολικά η Βιβλιοθήκη του Κέντρου συγκεντρώνει 2.074 καταγραφές τίτλων (βιβλία, ανάτυπα, φυλλάδια, φωτοτυπίες), από τις οποίες οι 291 (241 βιβλία και τόμοι περιοδικών, 50 ανάτυπα και φυλλάδια κλπ.) είναι αποκτήματα του 2002. Από αυτές μόνον οι 18 προέρχονται από αγορά ή ανταλλαγές της 'Ακαδημίας 'Αθηνών, ενώ οι υπόλοιπες από δωρεές της Χριστιανικής 'Αρχαιολογικής 'Εταιρείας, του 'Ελληνικού 'Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, του 'Υπουργείου Πολιτισμού, του 'Ιδρύματος Βούρου-Εὐταξία, του Μουσείου Μπενάκη, της 'Εκκλησίας της 'Ελλάδος, του 'Ιδρύματος Λεβέντη, του ἐπόπτη ἀκαδημαϊκοῦ καθηγητῆ κ. Παναγιώτη Α. Βοκοτόπουλου και τῶν κ.κ. Σ. Σοφοκλέους, Γ. Μαστροπούλου, 'Α. Κουμούση, Χ. Κουτελάκη, Κ. Γιακουμή, Γ. Ροδόλακη, Δ. Σοφianoῦ, Γ. Δημητροκάλλη, 'Α. Τσιλιπάκου, Τ. Σιούλη, Κ. Χαραλαμπίδη, Στ. Μαδεράκη, Κ. Γερασίμου, Γ. Κακαβᾶ, Χ. Φαράντου, Δ. Βαγιακάκου, 'Αγγ. Κατσιώτη, 'Ελ. Παπαβασιλείου, Μ. Παϊσίδου, 'Ηλ. Κόλλια, Χ. Μπούρα, Κ. Μπαρούτα και Χρ. Ρανουτσάκη. Στὴν καταγραφή τῆς βιβλιοθήκης ἐργάσθηκε ὁ 'Ι. Βιταλιώτης.

'Αρχεῖα τεκμηρίωσης

Τὸ Φωτογραφικὸ 'Αρχεῖο τοῦ Κέντρου ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τμήματα, τὸ ἐπαγγελματικὸ και τὸ ἀρχεῖο ἐργασίας, τὸ ὕλικὸ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ καρπὸ κυρίως τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος εὐρετηρίασης τῶν βυζαντινῶν τοιχογραφιῶν 'Ελλάδος ποῦ ἔχει ἀναλάβει τὸ Κέντρο: Τὸ ἐπαγγελματικὸ ἀρχεῖο, ποῦ ὀφείλεται σὲ εἰδικευμένους στὴν ἀρχαιολογικὴ φωτογραφία φωτογράφους μὲ τοὺς ὁποίους συνεργάζεται τὸ Κέντρο γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτό, περιλαμβάνει ἔγχρωμες διαφάνειες, ἀσπρόμαυρα ἀρνητικὰ φιλμς μὲ τὰ τυπώματά (κοντάκτς) τοὺς και ἀσπρόμαυρες και ἔγχρωμες φωτογραφίες, ὅλα μεγάλων διαστάσεων. Τὸ ἀρχεῖο ἐργασίας, ποῦ ὀφείλεται στοὺς ἐρευνητὲς και τοὺς συνεργάτες τοῦ Κέντρου, περιλαμβάνει ἔγχρωμες διαφάνειες 135 mm, ἀσπρόμαυρα και ἔγχρωμα ἀρνητικὰ φιλμς 135 mm μὲ τὰ τυπώματά (κοντάκτς) τοὺς και ἀσπρόμαυρες και ἔγχρωμες φωτογραφίες διαφόρων διαστάσεων.

Τὸ 'Επαγγελματικὸ Φωτογραφικὸ 'Αρχεῖο ἐμπλουτίσθηκε μὲ 118 ἔγχρωμες διαφάνειες, 30 ἀσπρόμαυρα ἀρνητικὰ φιλμς μὲ τὰ τυπώματά (κοντάκτς) τοὺς, 118 ἀσπρόμαυρες και 118 ἔγχρωμες φωτογραφίες. Συνολικὰ ἀπαριθμῆι 1.319 ἔγχρωμες διαφάνειες, 176 ἀσπρόμαυρα ἀρνητικὰ φιλμς μὲ τὰ τυπώματά (κοντάκτς) τοὺς, 399 ἀσπρόμαυρες και 715 ἔγχρωμες φωτογραφίες.

Τὸ Φωτογραφικὸ 'Αρχεῖο ἐργασίας ἐμπλουτίσθηκε μὲ 450 ἔγχρωμες διαφάνειες, 20 ἔγχρωμα και ἀσπρόμαυρα ἀρνητικὰ φιλμς μὲ τὰ τυπώματά (κοντάκτς) τοὺς, 93

ασπρόμαυρες και 560 έγχρωμες φωτογραφίες. Συνολικά απαριθμεί 5.520 έγχρωμες διαφάνειες, 159 έγχρωμα και ασπρόμαυρα αρνητικά φίλμς με τὰ τυπώματά (κοντάκτες) τους, 1.294 ασπρόμαυρες και 4.543 έγχρωμες φωτογραφίες.

Τὸ Ἀρχεῖο Ἀρχιτεκτονικῶν Σχεδίων τοῦ Κέντρου απαριθμεί συνολικά περίπου 200 πρωτότυπα αρχιτεκτονικά σχέδια γιὰ τὰ Κύθηρα (τὰ 67), τὰ Δωδεκάνησα καὶ τὴ Βέρεια.

Τὸ Ἀρχεῖο Σχεδίων Τοιχογραφιῶν τοῦ Κέντρου απαριθμεί 29 πρωτότυπα σχέδια τοιχογραφιῶν ἀπὸ τὰ Κύθηρα καὶ 30 πρωτότυπα σχέδια διακοσμητικῶν ἀπὸ τὰ Κύθηρα (τὰ 13), τὴ Χάλκη καὶ τὴν Τήλο.

Ἐξοπλισμὸς

Κατὰ τὸ 2002 τὸ Κέντρο ἐξοπλίστηκε μὲ μία ἀσύρματη τηλεφωνικὴ συσκευὴ Panasonic (α/α εἰσαγ. 55), ἓνα ἐρμάριο (α/α εἰσαγ. 56) καὶ ἓναν ἐκτυπωτὴ Hewlett Packard (α/α εἰσαγ. 57).

Οἰκονομικὸς ἀπολογισμὸς

Κατὰ τὸ 2002 οἱ δαπάνες τοῦ Κέντρου ἀνῆλθαν στὸ ποσὸν τῶν 40.400,00 ΕΥΡΩ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὰ 1.946,99 ΕΥΡΩ καλύφθηκαν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν. Οἱ δαπάνες ἀφοροῦσαν στὴν ἐκδήλωση «Μνήμη Μανόλη Χατζηδάκη», στὸν ἐμπλουτισμὸ τῶν ἀρχείων, στὴν ἐπαγγελματικὴ φωτογράφιση Ρόδου, στὸν ἐξοπλισμὸ, στὶς ἐρευνητικὲς ἐπιστημονικὲς ἀποστολές, στὶς ἀμοιβές συνεργατῶν, ἀναλώσιμα, συντήρηση ἐξοπλισμοῦ κλπ.

Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν

Κατὰ τὸ 2002 τὸ Κέντρο εἶχε ἐν ἐξελίξει τρία ἐρευνητικὰ προγράμματα ποὺ ἐνισχύθηκαν οἰκονομικὰ ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν:

(Α) Ἔρευνα γιὰ τὴν ἀναπτυξιακὴ ἀξιοποίηση τῶν βυζαντινῶν τοιχογραφιῶν Ρόδου Δωδεκανήσου, Α' φάση, Κωδ. 200/444 [ἔγκριση ἀνοίξε 1999] (βλ. Ἐρευνητικὰ προγράμματα ὑπ' ἀριθ. 4).

(Β) Ἔρευνα γιὰ τὴν ἀναπτυξιακὴ ἀξιοποίηση τῶν βυζαντινῶν τοιχογραφιῶν Σύμης, Τήλου καὶ Χάλκης Δωδεκανήσου, Δ' φάση, Κωδ. 200/477 [ἔγκριση ἀνοίξε 2000] (βλ. Ἐρευνητικὰ προγράμματα ὑπ' ἀριθ. 3).

(Γ) Ἔρευνα γιὰ τὴν ἀναπτυξιακὴ ἀξιοποίηση τῆς ἐλληνικῆς βιβλιογραφίας γιὰ τὴ βυζαντινὴ καὶ μεταβυζαντινὴ ἀρχαιολογία καὶ τέχνη. Ἡ ἐλληνικὴ συμβολή, Β' φάση, Κωδ. 200/481 [ἔγκριση καλοκαίρι 2000] (βλ. Ἐρευνητικὰ προγράμματα ὑπ' ἀριθ. 6), τὸ ὁποῖο καὶ ὀλοκληρώθηκε.

Δραστηριότητες τῶν ἐρευνητῶν τοῦ Κέντρου

Κατὰ τὸ 2002 ἡ διευθύνουσα τὸ Κέντρο ἐρευνήτρια κ. Ἰωάννα Μπίθα ἐργάσθηκε γιὰ τὴν προώθηση τῶν ἐρευνητικῶν καὶ ἐκδοτικῶν προγραμμάτων τοῦ Κέντρου καὶ εἰδικότερα ἀσχολήθηκε μὲ τὴ σύνταξη τῶν Εὐρετηρίων Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Κυθήρων καὶ Δωδεκανήσου (βλ. ἀριθ. 2-4), καὶ μὲ τὴ διοργάνωση τῆς ἐκδήλωσης «Μνήμη Μανόλη Χατζηδάκη». Ἦταν ἐπίσης ὑπεύθυνη γιὰ τὴν ὀργάνωση καὶ τὴν ἐκτέλεση τῶν ἐρευνητικῶν προγραμμάτων τοῦ Κέντρου ποὺ ἐπιχορηγοῦνται ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐρευνῶν. Ἐπίσης μὲ ἀνάθεση τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀσχολήθηκε μὲ τὴ συλλογὴ εἰκόνων Δωρεᾶς Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου: Πρόγραμμα συντήρησης. Ἐπίσης ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Κτιρίου, μαζὶ μὲ τοὺς ἐρευνητές κ.κ. Θεοδόσιο Ζαχαριάδη (ΚΕΑΕΜ) καὶ Ὀλγα Ἀλεξανδροπούλου (ΚΕΜΝΕ), ἀσχολήθηκε μὲ τὸν ἐξοπλισμὸ καὶ τὴν καλὴ λειτουργία τοῦ κτιρίου τῆς Ἀναγνωστοπούλου.

Κατέθεσε πρὸς δημοσίευση (α) τὴν ἀνακοίνωση «Τὸ Εὐρετήριο Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Τήλου, ἓνα ἐρευνητικὸ πρόγραμμα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν» στὰ Πρακτικὰ τοῦ *IB' Πολιτιστικοῦ Συμποσίου Δωδεκανήσου, Τήλος, 25-29 Αὐγούστου 2001* = *Δωδεκανησιακὰ Χρονικά*, 2003 καὶ (β) τὸ ἄρθρο «Ἐνδυματολογικὲς μαρτυρίες καὶ βυζαντινὲς τοιχογραφίαι στὴν Κῶ» στὸν προετοιμαζόμενον τόμο ἀφιερωμένο στὴ μνήμη τῆς ἀρχαιολόγου Χάρις Κάντζια.

Δημοσιεύσεις: «Ἐνδυματολογικὲς συνήθειες στὴν ἵπποτοκρατούμενη Ρόδο (1309-1522)» στὸ *Ἀρχαιολογία καὶ Τέχνες*, τχ. 83, Ἰούνιος 2002, σ. 44-50, ἔγχ. εἰκ. 1-14 ἐντὸς κειμένου.

Κατὰ τὸ 2002 ἡ ἐρευνήτρια τοῦ Κέντρου κ. Σταματία Καλαντζοπούλου ἀσχολήθηκε μὲ τὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα τοῦ Κέντρου γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ «Γενικοῦ Εὐρετηρίου Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδος» (βλ. ἀριθ. 1).

Δημοσιεύσεις: Τούλα Γ. Καλαντζοπούλου, *Μεσαιωνικοὶ ναοὶ τῆς Ἀθήνας ἀπὸ σωζόμενα σχέδια τοῦ Paul Durand*, Ἑλληνικὸ Λογοτεχνικὸ καὶ Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο, Ἀθήνα 2002, 198 σ., εἰκ. στίς σ. 28-195 ἐντὸς κειμένου.

Κατὰ τὸ 2002 ὁ ἐρευνητὴς τοῦ Κέντρου κ. Ἰωάννης Βιταλιώτης ἀσχολήθηκε μὲ τὸ ἐρευνητικὸ πρόγραμμα τοῦ Κέντρου γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ «Γενικοῦ Εὐρετηρίου Βυζαντινῶν Τοιχογραφιῶν Ἑλλάδος» (βλ. ἀριθ. 1) καὶ μὲ τὴν καταγραφή τῆς Βιβλιοθήκης.

Συμμετεῖχε στὴν ἀνασκαφὴ τοῦ ἐπόπτη ἀκαδημαϊκοῦ κ. Π.Α. Βοκοτόπουλου στὴν Παντάνασσα Φιλιπιάδος (2-6 Σεπτεμβρίου 2002).

Ἐλαβε μέρος στὸ ΚΒ' Συμπόσιο Βυζαντινῆς καὶ Μεταβυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας καὶ Τέχνης τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας (Ἀθήνα, 17-19

Μαΐου 2002) με την ανακοίνωση «Ίστορικός και λειτουργικός χρόνος στο εικονογραφικό πρόγραμμα τοῦ βυζαντινοῦ καὶ μεταβυζαντινοῦ ναοῦ: Ἐνα παράδειγμα ἀπὸ τὸν χριστολογικὸ κύκλο», βλ. *Πρόγραμμα καὶ περιλήψεις εἰσηγήσεων καὶ ανακοινώσεων*, σ. 20-21.

Κατέθεσε πρὸς δημοσίευση τὴν παραπάνω ανακοίνωση στὸ ἐπιστημονικὸ περιοδικὸ *Δελτίον τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας*.

Δημοσιεύσεις: (α) Κατάλογος ἔκθεσης: *Μυστήριον Μέγα καὶ Παράδοξον. Σωτήριον Ἔτος 2000. Ἐκθεσις Εἰκόνων καὶ Κειμηλίων*, Ἀθήνα, Βυζαντινὸν καὶ Χριστιανικὸν Μουσεῖο, 28 Μαΐου-31 Ἰουλίου 2001, Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2002, ἀριθ. λημμ. 24, 67 καὶ 141 ποὺ ἀφοροῦν σὲ μεταβυζαντινὲς εἰκόνες.

(β) «Le programme iconographique “classique” de l’église byzantine, expression de la doctrine christologique», *Πρακτικὰ Συνεδρίου «Ὁ Χριστὸς στὴ βυζαντινὴ καὶ μεταβυζαντινὴ τέχνη»*, Βενετία 22-23 Σεπτεμβρίου 2000, ἐπιμ. Χ.Α. Μαλτέζου καὶ Γ. Γαλάβαρης, Ἑλληνικὸ Ἰνστιτοῦτο Βυζαντινῶν καὶ Μεταβυζαντινῶν Σπουδῶν Βενετίας καὶ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, Βενετία 2002, σ. 57-70, πίν. 27-32 ἐκτὸς κειμένου.

Ἡ Διευθύνουσα
Ἰωάννα Μπίθα

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΩΝ

Συνοπτική έκθεση πεπραγμένων τοῦ ἔτους 2002

1) Ὁλοκλήρωση Ἐρευνητικῶν Προγραμμάτων.

Ὁλοκληρώθηκαν 9 ἐρευνητικά προγράμματα καὶ κατετέθησαν οἱ τελικὲς ἐκθέσεις μὲ τὰ ἀποτελέσματα.

2) Ὑγκριση Ἐκθέσεων Προόδου Ἐργασίας.

Ἐνεκρίθησαν 28 ἐκθέσεις προόδου ἐργασίας ἐρευνητικῶν προγραμμάτων.

3) Χρηματοδοτήσεις Ἐρευνητικῶν Προγραμμάτων.

Ἀπὸ πόρους τῆς Ἐπιτροπῆς χρηματοδοτήθηκαν 6 νέα ἐρευνητικά προγράμματα καὶ 11 συνεχιζόμενα, τὰ ὁποῖα θὰ ὀλοκληρωθοῦν στὰ ἐπόμενα ἔτη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπίσης ἀνέλαβε τὴ διαχείριση καὶ τὸν ἔλεγχο 6 ἐρευνητικῶν προγραμμάτων, τὰ ὁποῖα χρηματοδοτήθηκαν ἀπὸ ἄλλους φορεῖς.

Προϊστάμενος Γραμματείας
Γρηγόρης Γκιζέλης Ph.D.

**Ἐκθεση τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ κ. Εὐαγγέλου Μουτσοπούλου
περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Συνεδρίου τῆς Ἑταιρείας Ἑλλήνων Φιλολόγων**

Ὁ κ. Εὐάγγελος Μουτσόπουλος προβαίνει στὴν ἐξῆς ἀνακοίνωση:

Ἔχω τὴν χαρὰ νὰ γνωρίσω στὴν Ὀλομέλειαν πὼς ἀπὸ 2-8 Δεκεμβρίου 2002 συνήλθε στὴν Ἀθήνα ἓνα σημαντικὸ συνέδριο, πὸ ὠργάνωσε ἡ Ἑταιρεία Ἑλλήνων Φιλολόγων ὑπὸ τὴν Προεδρία τῆς καθηγήτριας κ. Γεωργίας Ξανθάκη-Καραμάνου, προέδρου τῆς Ἑταιρείας αὐτῆς, μὲ θέμα τὴν ἀναβάθμιση τῶν κλασσικῶν σπουδῶν στὴν Ἑλλάδα. Θεωρῶ χρέος μου νὰ τονίσω τὴν σπουδαιότητα τοῦ συνεδρίου, καθ' ὅσον σ' αὐτὸ συμμετέσχον καθηγητὲς φιλόλογοι καὶ φοιτηταὶ τῆς Κλασσικῆς Φιλολογίας ἀπὸ ὅλην τὴν Ἑλλάδα, καθὼς καὶ διαπρεπεῖς ξένοι καθηγηταί.

Τὸ ἐξόχως ἐνδιαφέρον εἶναι πὼς ὅλοι οἱ συμμετέχοντες ὑπογράμμισαν μὲ ἐνθουσιασμό τὴν ἀνάγκη ἀναβαθμίσεως τῶν κλασσικῶν σπουδῶν διεθνῶς, καὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἑταιρείας καὶ τῆς Προέδρου τῆς προκειμένου νὰ ἐνταχθοῦν στὸ πλαίσιο τῆς ἀναληφθείσης πνευματικῆς αὐτῆς σταυροφορίας.

30 Ἰανουαρίου 2003